

Učiteljski fakultet
Sveučilišta u Zagrebu

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU, Učiteljski fakultet u Zagrebu

PRIJEDLOG PROGRAMA
POSLIJEDIPLOMSKOG SPECIJALISTIČKOG STUDIJA
DRAMSKE PEDAGOGIJE

Spurić

Zagreb, veljača 2014. godine

IME, PREZIME I TITULA KONTAKT OSOBE: dr. sc. Iva Gruić

FUNKCIJA:

E-MAIL: iva.gruic@ufzg.hr

TELEFON: 091 7911877

ADRESA: Savska 77, 10000 Zagreb

Sadržaj:

1. Uvod

- 1.1. Razlozi za pokretanje studija
- 1.2. Mogući partneri koji su pokazali interes za program
- 1.3. Analiza zapošljivosti studenata nakon završetka studijskog programa
- 1.4. Dosadašnja iskustva predlagača i usporedba s inozemnim akreditiranim programima uglednih visokih učilišta
- 1.5. Otvorenost studija prema pokretljivosti polaznika
- 1.6. Ostali elementi i potrebni podaci prema mišljenju predlagača

2. Opći dio

- 2.1. Naziv studija
- 2.2. Nositelj studija
- 2.3. Znanstveno područje i polje
- 2.4. Trajanje studija
- 2.5. Uvjeti upisa na studij
- 2.6. Kompetencije koje polaznik stječe završetkom studija
- 2.7. Akademski naziv koji se stječe završetkom studija

3. Opis programa

- 3.1. Popis predmeta s brojem sati i ECTS bodova
- 3.2. Opisi svih predmeta
- 3.3. Struktura studija, ritam studiranja i obveze polaznika
- 3.4. Popis predmeta, modula i drugih dijelova programa koje polaznik može birati s drugih poslijediplomskih studija
- 3.5. Kriteriji i uvjeti za prijenos ECTS bodova
- 3.6. Popis predmeta koji se mogu izvoditi na stranom jeziku
- 3.7. Uvjeti pod kojima studenti koji su prekinuli studij mogu nastaviti studij
- 3.8. Uvjeti pod kojima polaznik stječe pravo na potvrdu o apsolviranom dijelu studijskog programa
- 3.9. Način završetka studija
- 3.10. Maksimalna duljina razdoblja od početka do završetka studiranja

4. Uvjeti izvođenja studija

- 4.1. Mjesta izvođenja studijskog programa
- 4.2. Podaci o prostoru i opremi
- 4.3. Imena nastavnika i suradnika
- 4.4. Podaci o angažiranim nastavnicima
- 4.5. Popis radilišta raspoloživih za provođenje dijela studija
- 4.6. Popis suradnika, potencijalnih studijskih savjetnika i voditelja završnog rada
- 4.7. Optimalan broj studenata koji se mogu upisati
- 4.8. Procjena troškova studija po polazniku
- 4.9. Način praćenja kvalitete i uspješnosti studijskog programa

5. Prilozi

- Prilog 1. Pisma namjere potencijalnih partnera
- Prilog 2. Pisma strukovnih udruga i potencijalnih poslodavaca.
- Prilog 3. Izjave institucija kojima potvrđuju suglasnost da njihovi zaposlenici sudjeluju u izvedbi programa studija
- Prilog 4. Izjave nastavnika i suradnika kojima potvrđuju suglasnost za sudjelovanje u izvedbi programa Studija
- Prilog 5. Pismo Agencije za odgoj i obrazovanje
- Prilog 6. Izjava o samofinanciranju
- Prilog 7. Izjava o zaposlenim nastavnicima
- Prilog 8. Izjava o troškovima studija
- Prilog 9. Procjena troškova studija

1. UVOD

1.1. Razlozi za pokretanje studija

Dramska pedagogija u svijetu u posljednjih četrdesetak godina doživljava prihvatanje u najutjecajnijim obrazovnim sustavima i, kao posljedicu, posvemašnje širenje po svim točkama globusa. Ona se čvrsto usadila u odgojno-obrazovne sustave, poglavito zapadnih zemalja, ali intenzivno ulazi, ili je već ušla, u odgojno-obrazovne sustave sve većeg broja nezapadnih zemalja, naročito onih tranzicijskih, koje traže priključak na Zapad, i koje svoje obrazovanje nastoje prilagoditi glavnim tokovima suvremena svijeta. Dramska pedagogija neraskidivo je povezana s progresivnim pedagoškim strujanjima,¹ pa je danas opća pedagoška paradigma koja osnažuje njeno prisustvo u sustavu odgoja i obrazovanja ona koja zagovara odgoj socijalno produktivnih, kreativnih i odgovornih pojedinaca-građana u demokratski ustrojenom društvu u kojem se etičke, umne i duševne kvalitete osobnosti, zatim socijalna osjetljivost, odgovornost, suradništvo te poštivanje i njegovanje različitosti uvažavaju kao neupitne društvene, kulturne i svjetonazorske vrijednosti.

Dramska pedagogija danas se u svijetu uči i podučava kako na pedagoškim tako i na kazališnim visokim učilištima. Tako je postala važna sastavnica mnogih nacionalnih odgojno-obrazovnih sustava integrirajući, s jedne strane, fenomen drame i kazališta u školske kurikule i uvodeći, s druge strane, dramske metode u proces učenja i podučavanja.

Postoji i širi kontekst u kojem valja promotriti širenje dramske pedagogije. Već dugi niz godina u svijetu i u Hrvatskoj traju nastojanja i vode se rasprave o ulozi i doprinosu umjetničkog odgoja i obrazovanja putem umjetnosti oblikovanju suvremenog građanskog društva i njegove kulture. Umjetnost se razumije kao medij kroz koji se događa iskustveno učenje, spajanje osjetilnog i kognitivnog, osobnog i društvenog,² a učenje kroz umjetnost ima potencijal za transformaciju / promjenu sudionika procesa.³

Posebnu pažnju nastojanjima oko odgoja u i kroz umjetnost iskazuje Organizacija Ujedinjenih naroda za obrazovanje, znanost i kulturu (UNESCO), koja kontinuirano podržava i surađuje u organiziranju međunarodnih kongresa, konferencija i foruma o umjetničkom odgoju i obrazovanju putem umjetnosti te sudjeluje u donošenju i promicanju važnih dokumenata i preporuka koje se odnose na to područje kulturnog djelovanja. Najvažniji dokumenti su *Smjernice za umjetnički odgoj*, proizašle iz 1. svjetske konferencije o umjetničkom odgoju održane u Lisabonu 2006., te *Seulski program: Ciljevi razvoja umjetničkog odgoja*, zaključni dokument 2. konferencije o umjetničkom odgoju održane u Seulu, u Južnoj Koreji, 2010. godine.

U *Seulskom programu* naglašava se niz zadaća kulturalnih politika te ciljeva umjetničkog odgoja i obrazovanja putem umjetnosti, od kojih ističemo sljedeće:

¹ Schonmann, S. (2007). Reflection from an Israel Point of View. I. L. Bresler (red.), *International handbook of research in arts education* (Vol. 16, s. 65–66). Dordrecht: Springer.

² Abbs, P. (1987). Towards a Coherent Arts Aesthetic. In P. Abbs (Ed.), *Living powers: The arts in education*. Str. 9–65. London & New York: The Falmer Press.; Eisner, E. W. (2002). *The arts and the creation of mind*. New Haven, CT: Yale University Press.

³ Osten, A.L. 'Transformation'. U: Schonmann, S. (2011) *Key Concepts in Theatre/Drama Education*. Rotterdam/Boston/Taipei: Sense Publishers.

- prepoznavanje pozitivnih dimenzija i učinaka umjetničkog odgoja u razvijanju i inoviranju društvenih i kulturalnih kapaciteta i sposobnosti
- primjena načela i praksi umjetničkog odgoja u rješavanju socijalnih i kulturalnih izazova s kojima se suvremeni svijet suočava
- podrška i osnaživanje uloge umjetničkog odgoja u promicanju društvene odgovornosti i povezanosti, kulturalne raznolikosti i interkulturalnog dijaloga.

U hrvatskim okvirima posebna pažnja obrazovanju kroz umjetnost posvećena je u *Nacionalnom okvirnom kurikulumu za predškolski odgoj i obrazovanje te opće obvezno i srednjoškolsko obrazovanje* (NOK) usvojenom 2010. godine, gdje je oblikovano poglavlje *Umjetničko područje* i gdje su ciljevi i očekivani ishodi tog područja obrađeni u skladu i u duhu najaktualnijih shvaćanja umjetničkog odgoja i obrazovanja putem umjetnosti koje nalazimo u dokumentima, smjernicama i preporukama već spomenutih svjetskih foruma. *Umjetničko područje* sastavljeno je od nekoliko *polja*, među kojima je i polje *dramske kulture i umjetnosti*.

I dok se glazbeni i likovni pedagozi već dugi niz godina školuju na odgovarajućim visokim školama, u Hrvatskoj ne postoji mjesto gdje bi se moglo steći sustavno specijalizirano obrazovanje iz područja dramske pedagogije. Ta činjenica ima dvije negativne posljedice:

- Premda suvremeni razvoj dramsko-pedagoške prakse u Hrvatskoj u posljednjih dvadesetak godina bilježi snažniji zamah, dramska se pedagogija ipak nedovoljno lako i brzo probija u svakodnevni odgojno-obrazovni rad pa se usprkos smjernicama iz NOK-a ne širi dovoljno brzo. Kako pokazuju istraživanja,⁴ naši učitelji i nastavnici ne osjećaju se kompetentnima provoditi nastavu iz Dramskog odgoja, premda većina njih skromno upotrebljava ponešto od dramskih metoda rada. Mogućnost sustavnog obrazovanja brzo će promijeniti situaciju na tom području jer će novi stručnjaci postati novi, snažan poticaj razvoju izvrsnosti.
- Razvoj svake discipline istovremeno zahtijeva i temeljito teorijsko i metodičko tumačenje i valorizaciju. Usprkos činjenici da dramski i kazališni odgojni rad u hrvatskoj modernoj povijesti bilježi istaknute promicatelje i zagovaratelje, ustanove, metode i postignuća, ta kretanja nisu našla dostatan odjek u našoj suvremenoj pedagoškoj praksi i teoriji. Istraživanja koja dotiču teme o dramskom odgoju, pa čak i stručne publikacije te vrste u Hrvatskoj su rijetke⁵ (osobito ako ih usporedimo s bogatom i izuzetno raznolikom produkcijom u brojnim zemljama Europe i svijeta⁶).

⁴ Rudela, R. (2013) 'Istraživanje o korištenju dramskih tehnika među učiteljima razredne nastave', u Bežen, A. i Majhut, B. *Kurikul ranog učenja hrvatskog / materinskog jezika*. Zagreb: Učiteljski fakultet i ECNSI

⁵ Nešto češće pojavljuju se metode dramskoga odgoja kao metodičko osvježanje u nastavi, prvenstveno u razrednoj nastavi i nastavi hrvatskoga jezika, ali i u osmišljavanju satova razredne zajednice te je uslijed toga objavljeno nekoliko priručnika, poput Fileš, G. i sur. (2009) *Zamisli, doživi, izrazi!*. Zagreb: Pili-promet; Bognar, L. i sur. (1995) *Budimo prijatelji (33 pedagoške radionice)*. Zagreb: Mali korak; Lekić, K. i sur. (2009) *Igram se, a učim!* Zagreb: Pili-promet; Ivanek, A. (2005.): *Kreativan razrednik / razrednica (40 primjera pedagoških radionica)*, Zagreb: Profil i tek poneki članak (poput: Gjuran, N.(2008) 'Od motivacije igrokazom do učenja jezičnih sadržaja'. *Hrvatski*, godina VI, br.2)

⁶ Na engleskom govornom području, na primjer, ne postoje samo (bez)brojni udžbenici, praktični priručnici, znanstvene rasprave i teorijski utemeljeni pristupi raznim aspektima dramskog odgoja, već se u posljednje vrijeme sve češće susreću rasprave i sustavne obrade metodoloških pitanja. Priručnici koje se have

Bez dostatnog znanstvenog opisa i stručno potvrđena identiteta, hrvatska se dramska pedagogija neće moći adekvatno razvijati i trajno će ostati lišena šireg društvenog i pedagoškog legitimiteta. Obrazovanje stručnjaka specijalista i u tom će segmentu potaknuti opći razvoj, ali i dodatni razvoj najboljih, osobito kad se uzme u obzir prohodnost prema doktorskom studiju.

Poslijediplomski specijalistički studij Dramske pedagogije značajno će, dakle, unaprijediti praksu dramske pedagogije, proširiti kompetencije njezinih nositelja i otvoriti više mogućnosti za istraživanja i teorijska propitivanja, čime će se, povratno, praksa dodatno unaprijediti.

Drugo područje unutar kojeg valja sagledavati dramsku pedagogiju – koje je mnogim točkama tek učincima povezano s prvim, kako svjedoči odlomak opisa *Umjetničkog područja* u NOK-u – čini područje građanskog odgoja i obrazovanja koje u svjetskim razmjerima predstavlja smjerodatu sociopolitičku, kulturalnu i pedagošku paradigmu koja se u ovom času nameće kao izazov i hrvatskom odgojno-obrazovnom sustavu. U NOK-u se ističe da je *svrha poučavanja međupredmetne teme Građanski odgoj i obrazovanje (GOO) pridonijeti osposobljenosti učenika za aktivno i učinkovito obavljanje građanske uloge, dok Kurikulum građanskog odgoja i obrazovanja iz 2012., po kojem se danas, u eksperimentalnom, pripremnom razdoblju odvija nastava GOO, zahtijeva od svih onih koji će poučavati GOO da uz opća profesionalna i strukovna znanja ovladaju participativnim metodama poučavanja i učenja i steknu kompetencije u području metodologije grupnog rada, suradničkog učenja, istraživačkog učenja, (...) komunikacijskih vještina, (...) školske i vršnjačke medijacije, (...) rješavanja konfliktnih situacija i transformiranja sukoba te da budu osposobljeni voditi učenike usvajanju vještine argumentiranja, dokazivanja, logičkog zaključivanja, uočavanja bitnih činjenica, nepristranog pristupa i javnog nastupa.*

Suvremena dramska pedagogija, osim što za svoja socijalna, pedagoška i etička opredjeljenja uzima upravo vrijednosti građanskog demokratskog društva, u svom metodičkom usmjerenju, kao didaktički pristup i oblik iskustvenog poučavanja i učenja, razvija upravo takve metode odgojno-obrazovnog rada kakve se očekuju od nastavnika i učitelja koji će poučavati GOO, bilo kao međupredmetne teme (u osnovnoj školi), bilo kao zaseban predmet ili modul (u višim razredima osnovne škole i u srednjoj školi).

Jedna od najvažnijih specifičnosti dramske pedagogije, kao i ostalih umjetničkih pedagogija, jest u tome da ona, premda ponešto u različitom obliku, djeluje istovremeno i u odgojno-obrazovnim i u umjetničkim ustanovama. U školama i vrtićima upotrebljava se kao nastavna metoda i kao izvannastavna stvaralačka aktivnost za motivirane učenike, dok djelatnost dramskih studija pri kazalištima i srodnim ustanovama (kojih je broj u posljednjih desetak godina neprestano rastao tako da ih danas ima preko dvadeset širom Hrvatske) predstavlja oblik umjetničkog odgojnog rada usmjeren razvoju ličnosti i kreativnih potencijala sudionika. U oba slučaja sustavno školovani stručnjaci pronaći će svoje mjesto kao vrijedan poticaj razvoju.

Pored toga, suvremena kretanja u svjetskom kazalištu za djecu pokazuju da je suradnja dramskog pedagoga na profesionalnim umjetničkim projektima postala u mnogim zemljama norma, a ne izuzetak, što ukazuje na još jedan prostor u kojem nedostaje stručnjaka ovoga tipa, a u skladu s time i na još jedan smjer mogućeg interesa studenata ovog Studija i, posljedično, još jednu mogućnost zapošljavanja. (Za detaljnije prikaze vidi 1.3. Analiza zapošljivosti i Prilog 2. Pisma strukovnih udruga i potencijalnih partnera.)

Istovremeno, u Hrvatskoj je u području odgoja i obrazovanja djece, mladih i odraslih zaposleno više od 50 000 stručnjaka. Na poslijediplomskoj razini se ne nudi dovoljno kvalitetnih programa za specijalističko usavršavanje, što je svakako jedan od razloga za pokretanje ovog Studija koji će polaznicima bitno ojačati kompetencije. Pedagoške teorije razvijene posljednjih desetljeća često zagovaraju učiteljevu spremnost na preuzimanje rizika, eksperimentiranje, zajedničko uključivanje,⁷ što su sve postupci i vještine koje se u kazališnom i dramskom radu neminovno razvijaju. Dodamo li tome i činjenicu da teoretičari već dulje vremena pronalaze sličnost između glumačkog i učiteljskog posla,⁸ kao i česte glasove koji improviziranu dramsku igru vide kao snažan poticaj razvoja specifičnog oblika kreativnosti (*collaborative creativity*)⁹ za očekivati je da će obrazovanje iz područja dramske pedagogije učiniti polaznike Studija i – boljim učiteljima.

Poslijediplomski specijalistički studij Dramske pedagogije unaprijedit će struku u svim aspektima. Suradnja s kazalištima za djecu, dramskim studijima i odgojno-obrazovnim ustanovama (koja je neizostavni dio provođenja ovog Studija) trebala bi dovesti do zajedničkih istraživačkih, teorijskih i umjetničkih projekata, kako na regionalnoj i nacionalnoj, tako i na međunarodnoj razini. Za sada su u prijedlog programa upisani samo domaći stručnjaci, međutim, kako provedba Studija bude napredovala, bit će učinjen napor za angažiranje eminentnih inozemnih stručnjaka, s kojima su kontakti već ostvareni. Domaći stručnjaci i studenti povezat će se tako s međunarodnom zajednicom na sustavniji način. Nadalje, okupljanje stručnjaka i studenata tijekom provedbe Studija omogućit će povezivanje u mrežu svih zainteresiranih, koja će se dijelom ostvarivati i preko weba, zbog čega se planira pokretanje internet stranice (koju će ugostiti web stranica Učiteljskog fakulteta), a koja će funkcionirati kao svojevrsni forum i mjesto razmjene ideja, podataka i mjesto za pronalaženje partnera za buduće projekte. Posebnu pažnju trebat će posvetiti izdavačkoj djelatnosti (zbog izrazitog manjka domaće i prevedene literature), u čemu će podršku pružiti postojeća izdavačka djelatnost Fakulteta.

1.2. Mogući partneri koji su pokazali interes za program:

Potporu za pokretanje i organiziranje specijalističkih poslijediplomskih studija Učiteljskom fakultetu pružila je Agencija za odgoj i obrazovanje (vidi Prilog 5. na kraju ovog prijedloga programa).

⁷ Gardner, H. (1991). *The unschooled mind*. New York: Basic.; Greene, M. (1995). *Releasing the imagination*. San Francisco: Jossey-Bass.

⁸ Sarason, S. (1999). *Teaching as a performing art*. New York: Teachers College Press.

⁹ Sawyer, R. K. (2006). *Explaining creativity: The science of human innovation*. Oxford: Oxford

Potporu za Poslijediplomski specijalistički studij Dramske pedagogije pružili su brojni zainteresirani partneri: Zagrebačko kazalište mladih čije je Učilište bilo ključno mjesto za razvoj domaće dramske pedagogije, ali koje i danas funkcionira kao najuglednije takvo mjesto u Hrvatskoj; Mala scena iz Zagreba, kao jedno od rijetkih kazališta za djecu koje se u potpunosti posvećuje istraživanju novih i drugačijih formi; Teatar Tirena iz Zagreba koji ne samo da okuplja mlade u dramskim radionicama, već se posvećuje i novim, istraživačkim oblicima odgojnog kazališta. Potporu pokretanju programa dala su i najuglednija regionalna kazališta za djecu i kazališta koja imaju organizirane dramske studije za dječje slobodne aktivnosti: Dječje kazalište Branka Mihaljevića iz Osijeka, Gradsko kazalište lutaka Split, Istarsko narodno kazalište iz Pule, Hrvatsko narodno kazalište u Varaždinu.

Sve imenovane institucije, osim što izravno podržavaju ideju za osnivanjem Studija, pripravne su pružiti sličnu vrstu potpore: prihvatit će polaznike Poslijediplomskog specijalističkog studija Dramske pedagogije kako bi u njihovom radnom okružju u praktičnim uvjetima mogli promatrati rad iskusnih stručnjaka iz područja, kao i iskušati i utvrditi znanja i vještine koje stječu tijekom aktivne nastave u okviru Studija. Njihova potpora bit će ključna za izvedbu istraživačko-stručnih dijelova studija.

Osobito je značajno što se s ovakvom mrežom, koja uključuje institucije iz čitave Hrvatske, omogućuje studentima da praktični dio nastave obave u mjestu u kojem stanuju, čime se smanjuju troškovi, a ujedno ih se intenzivnije uključuje u rad lokalne zajednice.

Pisma namjere potencijalnih partnera sakupljena su u Prilogu 1, koji se nalazi na kraju ovog prijedloga programa.

1.3. Analiza zapošljivosti studenata nakon završetka studijskog programa (koja uključuje mišljenje triju organizacija vezanih za tržište rada):

Podršku pokretanju ovog studija dala je Agencija za odgoj i obrazovanje u mišljenju (vidi Prilog 5.) u kojem iskazuje stav da su ishodi učenja predviđeni programom studija korisni za usavršavanje odgojno-obrazovnih radnika i drugih stručnjaka zaposlenih u odgojno-obrazovnim ustanovama u Hrvatskoj.

Većina studenata koji bi se upisivali na ovaj specijalistički poslijediplomski program su već zaposleni u odgojno-obrazovnim ustanovama u Hrvatskoj ili rade u dramskim studijima koji su organizirani najčešće uz dječja kazališta ili centre za mlade. Budući da trenutno u Republici Hrvatskoj ne postoji niti na jednoj visokoškolskoj instituciji mogućnost obrazovanja iz područja dramske pedagogije, otvaranjem ovakvog studija svi bi oni dobili priliku za proširivanje i produbljivanje svojih kompetencija.

Dramsko-pedagoška metodika sve češće se koristi i u širokom spektru pedagoške djelatnosti, u ustanovama formalnog i neformalnog obrazovanja, uspješno se primjenjuje u socijalizacijskim i terapijskim programima,¹⁰ u programima cjeloživotnog učenja koji koriste interaktivne i participativne metode i slično, kao i u umjetničkim programima, što sve govori o tome kako je polje mogućeg zapošljavanja dramskih pedagoga još šire od formalnog odgojno-obrazovnog sustava.

¹⁰ Blažeka Kokorić, Majdak, M., Rumenović, M. (2011) 'Primjena odgojne drame u radu s maloljetnim počiniteljima kaznenih djela'. *Kriminologija i socijalna integracija*. Vol. 19, br. 1, str. 99-111

Posebna mogućnost je suradnja s kazalištima za djecu. Bolji običaji najuglednijih svjetskih kazališta za djecu u pravilu uključuju i rad dramskih pedagoga na predstavama namijenjenima djeci. Takva praksa u nas još nije zaživjela, među ostalim i zbog nedostatka školovanog kadra. Svakako, završeni specijalisti dramske pedagogije mogu očekivati mogućnost zapošljavanja i u tom području.

Studij će otvoriti mogućnost stjecanja dramsko-pedagoških kompetencija svima onima koji se dramskom pedagogijom, kao pristupom i kao metodikom, žele baviti u okviru ili uz svoj redoviti posao, bez obzira je li to umjetnička, pedagoška ili neka druga djelatnost. I jedna i druga mogućnost jačaju zapošljivost studenata.

Sve gore navedeno izvedeno je iz dokumentacije u prilogu ovog prijedloga Studija, koja obuhvaća pisma strukovnih udruga (Hrvatskog centra za dramski odgoj i Hrvatskog centra ASSITEJ-a, Međunarodnog udruženja profesionalnih kazališta za djecu), ravnatelja dviju osnovnih škola, učiteljica i nastavnica u ime raznih županijskih vijeća. Potreba za tom vrstom stručnjaka istaknuta je u nekim pismima namjere koja su stigla iz kazališta za djecu, osobito, primjerice, u pismu namjere Gradskog kazališta lutaka Split (vidi Prilog 1. i 2.).

Što se nezaposlenih odgajatelja i nastavnika tiče, oni bi stjecanjem specijalističkih kompetencija iz područja dramske pedagogije povećali svoju priliku za zapošljavanje, budući da bi stekli komparativnu prednost u odnosu na učitelje i odgajatelje koji nemaju takvu, u školskom sustavu izuzetno upotrebljivu specijalizaciju, kako lijepo ističe ravnatelj OŠ Mladost iz Zagreba u svom pismu koje je u prilogu ovog Prijedloga.

1.4. Dosadašnja iskustva predlagača te usporedba s inozemnim akreditiranim programima uglednih visokih učilišta:

Na Učiteljskom fakultetu u Zagrebu zaposlen je veći broj nastavnika koji mogu kompetentno organizirati stjecanje specijalističkih kompetencija iz područja važnih za specijalista dramske pedagogije.

Dramska se pedagogija danas u svijetu podučava na pedagoškim i na kazališnim visokim učilištima, budući da spaja u sebi i umjetničke i znanstvene i pedagoške aspekte. Primjerice, u Europi susrećemo vrlo raznolike primjere, često i usporedne. U Norveškoj, na primjer, postoji poslijediplomski specijalistički studij učiteljskog usmjerenja za one koji žele raditi kao dramski pedagozi, organiziran na Kazališnoj akademiji pri Nacionalnoj umjetničkoj akademiji u Oslu (<http://www.khio.no/Engelsk/Academy of Theatre/#9373>); dok istovremeno Sveučilište Stavanger na Odsjeku za obrazovanje i kineziologiju nudi modul pod naslovom *Drama i interkulturalna komunikacija*, definirajući ga kao znanstveno utemeljen u izvedbenim umjetnostima i pedagogiji (<http://www.uis.no/studies/student-exchange/fields-of-study/arts-and-education/drama-in-education/>). U Finskoj se na Kazališnoj akademiji Helsinki nudi program kazališne pedagogije, koji se može nastaviti na doktorskom studiju, otvoreno koncipiranom, tako da je jedan od mogućih ponuđenih modula nazvan *Društvene i pedagoške dimenzije izvedbenih umjetnosti* (<http://www.teak.fi/Research>).

Dakle, kako pokazuju europska iskustva, Učiteljski fakultet jedno je od prirodnih mjesta za koncipiranje i održavanje specijalističkog studija Dramske pedagogije. Pored toga, valja istaknuti da Učiteljski fakultet ima višedesetljetnu tradiciju podučavanja dramske pedagogije, na njemu su kao nastavnici radili i najugledniji domaći dramski pedagozi, poput, primjerice, Zvezdane Ladike. Ta se tradicija nastavlja i danas u raznim oblicima suradnje sa stručnjacima zaposlenima u kazališnim dramskim studijima (poput Učilišta Zagrebačkog kazališta mladih i Hrvatskog narodnog kazališta Varaždin), čiji je rad kao primjer izvrsnosti prepoznat jednako u međunarodnim koliko i u domaćim okvirima.

Za detaljniju usporedbu europskih programa s ovim Prijedlogom programa najbolje je pogledati britanske sveučilišne programe. Budući da je Velika Britanija dom najreprezentativnije i svjetski najproširenije škole dramske pedagogije, logično je da britanske visokoškolske ustanove nude brojne studijske programe za studente kad je riječ o dramskoj pedagogiji. Dio tih programa je na MA razini, dio na razini doktorskog studija. Ovdje je važno napomenuti da britanski akademski MA stupanj nije identičan našem današnjem akademskom stupnju 'magistar struke', već je riječ o poslijediplomskom (*postgraduate*) studiju.

Brojna sveučilišta nude istovremeno i MA i doktorski studij tematski vezan uz dramsku pedagogiju. Pri tom su doktorski studiji usmjereni izrazito istraživački, dok su MA studiji dijelom usmjereni na usvajanje praktičnih znanja i vještina, uz manji istraživački potencijal. Poslijediplomski specijalistički studij dramske pedagogije koji ovdje predlažemo usporediv je s brojnim britanskim MA studijima (Drama in Education, Drama and Theatre, Applied and Participatory Theatre, itd.).

Ugledna londonska Central School for Speech and Drama ima Centar za istraživanje primijenjenog kazališta (pojam primijenjenog kazališta uključuje u sebe dobrim dijelom ono što mi zovemo dramskim odgojem). Na CSSD postoji najstariji britanski studij za dramske pedagoge (drama teachers), koji nije na MA razini, uz mogućnost istraživačkog poslijediplomskog studija. (<http://www.cssd.ac.uk/study/postgraduate/research-degrees-mphilphd> <http://www.cssd.ac.uk/study/postgraduate/teacher-training/pgce-drama>)

Na londonskom Sveučilištu Goldsmith, slični se programi nude na Odsjeku za obrazovne studije: ponuda uključuje programe diplomskog i poslijediplomskog studija *Umjetnička praksa i učenje*, dok se na Odsjeku za kazalište i izvedbene studije nude programi poslijediplomskog studija *Primijenjenog kazališta* i znanstveni magistarski i doktorski program istraživanja iz područja dramskog odgoja (<http://www.gold.ac.uk/educational-studies/programmes/> i <http://www.gold.ac.uk/theatre-performance/programmes/>).

Dobar primjer je i *MA in Drama and Theatre in Education* program na University of Warwick (<http://www2.warwick.ac.uk/fac/soc/ces/prospective/postgraduate-taught/masters/drama>) koji organizira njihov Centar za obrazovne studije. Studij obuhvaća jedan obavezan (*Dramski odgoj i kreativno učenje*) i tri izborna modula, a student može jedan izabrati i iz ostale ponude Centra za obrazovne studije. Svaki modul nosi 30 CATS boda, a student završava disertacijom koja nosi 60 CATS¹¹ bodova i usmjerena je na istraživanje. Izrazito je usmjeren na povezivanje teorije i prakse, uz poticanje istraživanja. *Naš program reflektira suvremena kretanja i spoznaje u obrazovanju i široki spektar kazališnog i dramskog rada. Ostvarujemo ravnotežu između teorije i prakse dramskog odgoja, kao akademske discipline i praktičnog predmeta u školama i upotrebe dramskih tehnika za raznolike osobne i društvene svrhe*, piše voditelj studija. Doktorat koji iz ovog studija može slijediti je Doctorate in Education.

Srodan je i program na Royal Holloway, University of London: *MA in Applied and Participatory Theatre*: teorija se povezuje s praksom u praktikumima i u sudjelovanju u zajedničkim projektima, dok se ojačavanjem znanja iz metodologije potiče studente na istraživački rad.

(<http://www.rhul.ac.uk/dramaandtheatre/prospectivepostgraduates/taughtcourses/mainappliedandparticipatorytheatre.aspx>)

Daljnje napredovanje u većini opisanih studija omogućeno je u doktorskom programu, koji se sastoji od malo ili nimalo obveznih (predavanih) sadržaja (usmjerenih gotovo isključivo na metodologiju istraživanja), a većim je dijelom usmjeren na mentorski rad i izravno upućen na istraživanje i izradu doktorske disertacije.

U pravilu su britanski MA studiji dramske pedagogije jednogodišnji, jednako kao i Studij kojeg Učiteljski fakultet predlaže. Većinom dopuštaju studiranje u punom radnom vremenu i s dijelom radnog vremena (*full time / part time*), pri čemu se studentima koji studiraju s dijelom radnog vremena omogućuje da studij završe u dvije godine umjesto u godinu dana. Isti princip primijenit će se za Studij koji predlaže Učiteljski fakultet.

Učiteljski fakultet u Zagrebu ima iskustva s organizacijom poslijediplomskih studija: do sada je organizirao jedan poslijediplomski stručni studij s trajanjem od dvije godine na kojem je uspješno apsolviralo studij i izradilo stručne magistarske radove 90 učiteljica i učitelja. Studij pod nazivom *Suvremena osnovna škola* je upisao polaznike 2004. godine, a imao je u svojoj kurikulumskoj strukturi module za područje organizacije nastave, informatičke pismenosti u osnovnoj školi, zatim metodike hrvatskog i stranih jezika te upravljanja i rukovođenja školom. Studenti koji su završili ovaj studij, danas su zaposleni u agencijama za odgoj i obrazovanje, područnim uredima za prosvjetu ili su u međuvremenu postali ravnatelji osnovnih škola. Naravno, dosta ih je ostalo raditi u učionicama. Mnogi od njih pišu i objavljuju stručne i znanstvene radove u pedagoškim i metodičkim časopisima ili nastupaju s referatima na znanstvenim i stručnim konferencijama u kojima prikazuju pedagoške projekte koje su inicirali i ostvarili u sredinama gdje su zaposleni.

Osim toga, Učiteljski fakultet je akreditirao i realizirao poslijediplomski doktorski studij *Rani odgoj i obvezno obrazovanje* u području *odgojnih znanosti* na kojem je do sada obranjeno sedam disertacija, a još 35 doktoranada priprema nacрте istraživanja ili čeka postupak odobravanja tema i imenovanja mentora.

11 CATS bodovi (Credit Accumulation and Transfer Scheme) nisu identični s ECTS bodovima, već se njihovo pretvaranje u ECTS bodove računa po formuli: 2 CATS boda = 1 ECTS bod.

Paralelno s izradom i akreditacijom ovog specijalističkog programa, nastavnici Učiteljskog fakulteta u Zagrebu su uputili u postupak vrednovanja novi doktorski studijski program pod nazivom *Cjeloživotno obrazovanje i obrazovne znanosti* u 8. Interdisciplinarnom području znanosti, u polju 8.05 Obrazovne znanosti. Poslijediplomski specijalistički studij Dramske pedagogije uključuje u sebi dio programa s tog dokorskog studija, s mogućnošću izbora dodatnih predmeta u okviru izbornih kolegija, a otvoren je za pokretljivost studenata u oba smjera.

1.5. Otvorenost studija prema pokretljivosti polaznika

Učiteljski fakultet u Zagrebu planira usporedno s organiziranjem ovog specijalističkog poslijediplomskog studija akreditirati još dva srodna specijalistička programa te jedan poslijediplomski doktorski studij. Polaznici navedenih poslijediplomskih specijalističkih i doktorskih studija mogu, prema pravilnicima o studiranju, birati kolegije s liste ovih poslijediplomskih studija. Doktorandi mogu uvijek prijeći s doktorskih studija na specijalistički program uz polaganje razlikovnih ispita koji su navedeni kao obvezni za određeni specijalistički studij. Ako studenti koji završe specijalističke poslijediplomske programe upišu doktorski studij, može im se, temeljem prethodno odslušanog programa, a u skladu s uvjetima i prema Pravilniku o doktorskom studiju na Sveučilištu u Zagrebu priznati dio odslušanog programa, o čemu donosi odluku vijeće dokorskog studija na koji se pristupnik upisuje.

U skladu sa Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (2003) te važećim Pravilnikom o poslijediplomskim specijalističkim studijima na Sveučilištu u Zagrebu, studenti poslijediplomskih studijskih programa mogu birati određene izborne kolegije na srodnim studijima.

Student koji je upisao poslijediplomski sveučilišni doktorski studij može podnijeti molbu da mu se odobri prijelaz na poslijediplomski specijalistički studij te da mu se prizna razdoblje studija, odnosno ispiti iz pojedinih nastavnih predmeta.

Odluku o prijelazu donosi Stručno vijeće studija na prijedlog povjerenstva koje je Stručno vijeće imenovalo za razmatranje podnesene molbe. Povjerenstvo utvrđuje koja se razdoblja studija, odnosno koji se ispiti i iz kojih nastavnih predmeta mogu priznati studentu.

1.6. Ostali elementi i potrebni podaci prema mišljenju predlagača

Nastavnici Učiteljskog fakulteta stručni su za izvođenje većeg dijela programa Poslijediplomskog stručnog studija Dramske pedagogije, međutim ne i za sve njegove dijelove. Zato su pozvani i stručnjaci s drugih fakulteta Zagrebačkog sveučilišta (s Odsjeka za komparativnu književnost Filozofskog fakulteta u Zagrebu (koji pokriva i teatrologiju) i s Akademije dramske umjetnosti), i po jedna stručnjakinja sa Sveučilišta J.J. Strossmayera u Osijeku (s Odsjeka za kazališnu umjetnost Umjetničke akademije) i sa Sveučilišta Sjever u Koprivnici (s Medijskog dizajna). Oni su sudjelovali u planiranju, a planiraju sudjelovati i u izvođenju ovog studija. Stručnjaci koji su višegodišnji vanjski suradnici Učiteljskog fakulteta, premda zaposleni u kazalištima ili na sličnim mjestima, također su pozvani na suradnju kao najvrsniji stručnjaci ovog područja. (Posebna napomena o nastavnicima nalazi se na kraju ovog prijedloga programa, u odjeljku Ostale napomene.)

2. OPĆI DIO

2.1. Naziv studija: Poslijediplomski specijalistički studij Dramske pedagogije

2.2. Nositelj studija: Sveučilište u Zagrebu – Učiteljski fakultet u Zagrebu i izvođač studija
Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

2.3. Znanstveno područje i polje: 8. Interdisciplinarna područja znanosti; 8.05. Obrazovne
znanosti

2.4. Trajanje studija: 1 godina; 2 semestra

2.5. Uvjeti upisa na studij

Na ovaj specijalistički studij mogu se upisati pristupnici koji su prethodno završili:

- integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni *Učiteljski studij* u polju odgojnih znanosti (pedagogije)
- diplomski sveučilišni studij *Rani i predškolski odgoj i obrazovanje* u polju obrazovnih znanosti
- sveučilišne diplomske ili dodiplomske studije nastavničkih usmjerenja iz srodnih polja: obrazovnih znanosti, pedagogije, informacijskih i komunikacijskih znanosti, sociologije, psihologije, edukacijsko-rehabilitacijske znanosti, odnosno sveučilišnih diplomskih i dodiplomskih studija nastavničkog usmjerenja iz drugih polja
- stručne dodiplomske studije ustrojene na nastavničkom fakultetu prema programima koji su bili na snazi prije stupanja na snagu Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju ("Narodne novine" br. 123/03, 105/04, 174/04, 2/07 – Odluka USRH, 46/07, 45/09. i 63/11.) koji su izjednačeni s akademskim nazivom magistra primarnog obrazovanja prema novom studijskom programu
- sveučilišne diplomske ili dodiplomske studije humanističkog usmjerenja koji se sadržajno povezuju s dramskom pedagogijom, poput komparativne književnosti ili teatrologije
- sveučilišne diplomske ili dodiplomske studije umjetničkog područja, polje kazališna umjetnost.

Pristupnicima koji već pri upisu na Studij posjeduju kompetencije iz uskog područja na koje se odnose pojedini kolegiji iz programa, bit će ponuđeni zamjenski kolegiji s doktorskog studija ili sa studija na drugim sastavnicama Sveučilišta. To se osobito odnosi na studente koji nemaju završene nastavničke fakultete, a imaju ulazne kompetencije vezane uz dramu i kazalište bitno veće od očekivanih (poput onih koji su diplomirali na Akademiji dramske umjetnosti ili teatrologiju na Filozofskom fakultetu) ili praktično iskustvo rada u dramskom studiju – njima će umjesto pojedinih kolegija iz obaveznog programa biti ponuđeni kolegiji iz pedagoško-psihološke grupe predmeta s doktorskog studija, uz eventualnu obvezu polaganja razlikovnih ispita, kako bi se opravdalo stjecanje akademskog naziva Sveučilišni specijalist obrazovnih znanosti. Odluku o takvim rješenjima donosi Stručno vijeće studija, na prijedlog posebno imenovanog povjerenstva, koje razmatra svakog pojedinog studenta individualno.

Pristupnicima koji su stekli magisterij znanosti ili apsolvirali na srodnom poslijediplomskom studiju, Vijeće studija može priznati dio obveza na ovom studiju, odnosno odrediti preostale obveze na studiju.

Dodatni uvjeti za upis na specijalistički studij obrazovnih znanosti su:

- prosjek ocjena posljednjeg prethodno završenog studija s minimalnim prosjekom 3,6
- poznavanje engleskog ili drugog svjetskog jezika na razini B2
- motivacija za stjecanje specijalističkih kompetencija (usmeni razgovor povjerenstva s kandidatom).

Pod jednakim uvjetima prednost u rangiranju imat će kandidati s obzirom na:

- objavljene znanstvene ili stručne radove iz polja obrazovnih znanosti, ili iz područja humanističkih znanosti, polja znanost o umjetnosti, grana: teatrologija i dramatologija, ili pak javnosti prikazane umjetničke radove
- radno iskustvo na znanstveno-istraživačkom projektu iz polja obrazovnih znanosti i/li iz polja znanost o umjetnosti (teatrologija i dramatologija) ili srodnih područja uz potvrdu voditelja projekta; ili radno iskustvo u umjetničkim projektima; ili radno iskustvo u dramskoj pedagogiji (u odgojno-obrazovnim ustanovama ili u dramskim studijima).

2.6. Kompetencije koje polaznik stječe završetkom studija

Studij će omogućiti polaznicima:

- da razviju svijest o estetskoj vrijednosti i vještine potrebne za razumijevanje specifičnosti umjetnosti, s osobitim naglaskom na dramsku umjetnost i kazalište
- da razviju vještine manipuliranja dramskim medijem
- da razviju vještine potrebne za analizu izvedbe
- da steknu uvid u složenu povezanost dramskog odgoja i pedagogije s mnogim područjima društvenog života i kulture
- da steknu uvid u odgojno-obrazovni potencijal dramskog odgoja kao oblika iskustvenog učenja u okvirima suvremenih didaktičkih pristupa
- da vode diskusiju i komunikaciju na stručnoj i znanstvenoj razini
- da se kreativno izražavaju, da razvijaju spremnost na preuzimanje rizika, eksperimentiranje i zajednički rad
- da osvijeste potrebu za primjenjivanjem teorijskih spoznaja na konkretna pitanja
- da profesionalno napreduju kroz ovladavanje vještinama potrebnima za napredan praktičan rad u struci i kroz savladavanje znanja i vještina potrebnih za provođenje originalnih istraživanja.

Studenti će steći četiri osnovne stručne kompetencije, od kojih se svaka sastoji od više dijelova:

A. Vođenje grupe djece u izvannastavnim aktivnostima (u dramskom studiju pri kazalištima ili u odgojno-obrazovnoj ustanovi). To znači da će studenti moći:

- odrediti metodičku koncepciju vježbi i zadataka u odnosu na ciljnu skupinu i cilj rada
- osmisliti uravnotežen i poticajan dramski sat, koji uzima u obzir dob djece i specifičnosti kao i dotadašnje iskustvo pojedine skupine
- objasniti, analizirati i definirati pojmove priča i radnja, dramsko vrijeme i dramski prostor, dramski lik
- pripremiti cjelogodišnji plan rada prilagođen interesima i mogućnostima pojedinih skupina

- prepoznati različitost u skupini, dopustiti i poticati individualni razvoj
- prepoznati nadarenost i poticati je
- osmisliti i uvježbati predstavu s djecom / mladima koja polazi od dječjeg interesa, a estetski je vrijedna
- analizirati svoj rad sa skupinom, prepoznati poteškoće i potražiti nova rješenja.

B. Primjena dramskih metoda u nastavi. To znači da će studenti moći:

- implementirati naučene metode rada u nastavu, pripremiti, planirati i izvoditi nastavu uz pomoć dramskih metoda rada
- opisati i objasniti svaku pojedinu sastavnicu komunikacijskoga referencijalnoga instrumentarija koji se odnosi na poučavanje uz pomoć dramskog izraza u vrtiću, osnovnoj i srednjoj školi
- osvijestiti ulogu strategija učenja u razvijanju različitih kompetencija
- moći definirati strategije učenja i poučavanja uz pomoć dramskih tehnika
- prepoznati dramski potencijal priče, događaja, sadržaja
- izraditi primjer izvedbenoga nastavnog programa
- provjeravati i vrednovati znanje i vještine, analizirati i korigirati greške
- samokritički procijeniti vlastiti nastavni sat.

C. Kritički analizirati predstave kazališta za djecu, njihovu estetsku i misaonu vrijednost i prikladnost. To znači da će studenti moći:

- analizirati sve aspekte predstave (tekst, likovnost, glazba, gluma, režija, itd.)
- postaviti predstavu u širi društveni, obrazovni i ideološki kontekst
- objasniti i analizirati prijenos informacija u drami / predstavi
- opisati i analizirati intertekstualnost, odnosno autoreferencijalnost dramskog diskursa
- usporediti različite scenske stilove, dramaturške postupke i redateljske rukopise
- kategorizirati predstave ovisno o dobi ciljane dječje publike
- prepoznati autentičnu kazališnu vrijednost pojedinih projekata
- analizirati recepciju predstave
- osmisliti i razraditi metodički koncept motivacijske radionice za djecu / mlade prije gledanja kazališne predstave
- osmisliti radionicu / razgovor za djecu / mlade nakon gledanja kazališne predstave

D. Postaviti i provesti istraživanje u području dramskog odgoja i kazališta za djecu. To znači da će studenti moći:

- napraviti pregled stanja istraživanja i u skladu s time locirati potrebu za istraživanjem pojedinih tema u okviru dramskog odgoja i kazališta za djecu
- koncipirati istraživanje koje stoji u odnosu s njihovom praksom, odabrati prikladne pristupe i načine istraživanja, tehnike i metode prikupljanja i analize podataka
- prepoznati vrijednost pojedinih istraživanja za praktičan rad i izvesti iz njih zaključke koji se mogu primijeniti u praksi.

2.7. Akademski naziv koji se stječe završetkom studija

Sveučilišni specijalist obrazovnih znanosti (univ. spec.): dramski pedagog

3. OPIS PROGRAMA

3.1. Popis obveznih i izbornih predmeta s brojem sati aktivne nastave potrebnih za njihovu izvedbu i brojem ECTS bodova:

	Kolegij	ECTS	Nositelj	Broj sati	Status	Kolegij	ECTS	Nositelj	Broj sati	Status	Semestar
1.	Teorija odgoja i škole	6	Izv.prof. V. Bilić; Izv.prof. S. Opić	20	Obvezni alternativno	Psihologija cjeloživotnog razvoja	6	Izv.prof.R. Miljević Ridički	15	Obvezni alternativno	1.
2.	Dramski odgoj – teorije i pristupi	4	dr.sc. V. Krušić ¹²	15	Obvezni						1.
3.	Dramsko stvaralaštvo	4	Doc.I. Gruić	15	Obvezni						1.
4.	Scenska likovnost	4	Izv.prof. A. Balić Šimrak; doc. I. M. Bitanga	15	Obvezni alternativno	Perspektive kazališta za djecu	4	Doc.L. Kroflin; doc. I. Gruić	15	Obvezni alternativno	1.
5.	Pripovijedanje i recitiranje	5	doc. V. Velički	30	Obvezni						1.
6.	Praksa 1.	4	doc. V. Velički	2	Obvezni						1.
7.	Izborni kolegij	3		15	Izborni						1.
	UKUPNO	30		112							
1.	Dramske metode u nastavi	4	dr.sc. V. Krušić	15							2.
2.	Praksa 2.	5	dr.sc. T. Turza Bogdan	2							2.
3.	Izborni kolegij	3		15							2.
4.	Izborni kolegij	3		10							2.
5.	Završni specijalistički rad	15									2.
		30		42							
	IZBORNI										
	Rad s grupom	3	dr.sc. Mindoljević Drakulić	15	Izborni	Psihologija kreativnosti	3	Red.prof. M. Rijavec	10	izborni	
	Skupno osmišljeno	3	dr.sc. V.	15	izborni	Pristup lutkarskoj	3	doc. L.	10	izborni	

¹² Nekolicina nastavnika / nositelja kolegija na ovom popisu u trenutku pisanja ovog programa nije bila izabrana u znanstveno-nastavno ili umjetničko-nastavno zvanje. Svi, međutim, imaju titulu doktora znanosti iz najužeg područja kojim se ovaj studij bavi. Predlagač je svjestan te nepravilnosti u odnosu na pravilnik Sveučilišta, o čemu više piše u završnoj napomeni (vidi: Ostale napomene na kraju ovog prijedloga programa).

[illegible]

3.2. Opisi predmeta

NAZIV PREDMETA: Teorija odgoja i škole

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): obvezni alternativno

NOSITELJ PREDMETA: izv. prof. dr. sc. Vesna Bilić i izv. prof. dr. sc. Siniša Opić

NASTAVNICI I SURADNICI NA PREDMETU: izv. prof. dr. sc. Vesna Bilić i izv. prof. dr. sc. Siniša Opić

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA: hrvatski jezik

BROJ SATI NASTAVE: 20

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA:

- Znanost(i) o odgoju
- Obrazovne znanosti
- Kritičko propitivanje teorija odgoja u djelima eminentnih svjetskih pedagoga 20. stoljeća
- Kritičko propitivanje teorija odgoja u djelima hrvatskih pedagoga 20. stoljeća
- Ključni koncepti i pristupi odgoju u djelima suvremenih hrvatskih pedagoga (od 1990-2010)
- Postmoderne teorije odgoja
- Analiza konstruktivističkih teorija odgoja
- Vodeće teorije škole i njihov odnos prema teorijama odgoja
- Nova pedagogijska paradigma i način promišljanja škole kao odgojne ustanove
- Specifični diskursi odgoja i škole u suvremenom društvu
- Distopijski realitet odgoja
- Analiza nekih odrednica i novijih teorijskih koncepata odgoja (socijalni, emocionalni, transformativni)
- Utjecaj nekih suvremenih fenomena (globalizacija, digitalizacija, recesija, nesigurnost) na odgoj i školu
- Razlike u odgojivosti i odgojni problemi
- Neuroistraživanja - odgojne implikacije
- Odgoj kao cjeloživotni proces

OPĆE KOMPETENCIJE KOJE SE OVIM PREDMETOM RAZVIJAJU:

Studenti će moći:

- upotrijebiti raznoliku teoriju za kritičko promišljanje kako vlastitog tako i tuđeg rada
- razumjeti složenu povezanost teorije i prakse

SPECIFIČNE KOMPETENCIJE KOJE SE OVIM PREDMETOM RAZVIJAJU:

Studenti će moći:

- razabrati razlike između različitih pristupa odgoju
- upotrijebiti stečena znanja za kontekstualiziranje i razumijevanje suvremenih oblika dramskog odgoja i pedagogije u odnosu prema modernim pedagoškim pokretima i konceptima.

OBLICI PROVOĐENJA NASTAVE, NAČIN SUDJELOVANJA POLAZNIKA U PROVEDBI PREDMETA: Nastava se provodi kroz predavanja koja u jednom dijelu aktivno uključuju studente. Polaznici sudjeluju u nastavi i proučavaju literaturu; samostalno, a pod mentorskim vodstvom nastavnika izrađuju pismeni rad u kojem će pokazati poznavanje i razumijevanje teorijskih koncepata.

POPIS OBVEZNE LITERATURE:

- Bašić, S. (2009). Dijete (učenik) kao partner u odgoju: kritičko razmatranje. *Odgojne znanosti*, 11(2), 27-44.
- Daniels, H. Lauder, H. Porter, J., Hortshorne, S. (eds) (2009). *Educational Theories, Cultures and Learning: A Critical Perspective*. London-New York: Routledge
- König, E., Zedler, P. (2001). *Teorije znanosti o odgoju*. Zagreb: Educa.
- Armstrong, T. (2008). *Najbolje škole*. Zagreb: Alinea
- Pastuović, N. (2012). *Obrazovanje i razvoj: kako obrazovanje razvija ljude i mijenja društvo, a kako društvo djeluje na obrazovanje*. Zagreb: Institut za društvena istraživanja u Zagrebu i Učiteljski fakultet Zagrebu

POPIS DOPUNSKE LITERATURE:

- Bašić, S. (2001). Neki razvojni pravci pedagogije od S. Matičevića do danas. *Zbornik Učiteljske akademije*, 1(3), 103-115.
- Dede, C. (2007). *Transforming Education for the 21 Century New pedagogies that help All Students Attain Sophistical learning Outcomes*. Harvard University: Commissioned by the NCSU Friday Institute.
- Duffour, B., Curtis, W. (2012). *Studij odgojno-obrazovnih znanosti: Uvod u ključne discipline*. Zagreb: Educa.
- Hentig, H. (2006). *Kakav odgoj želimo? Odgoj za 21. stoljeće*. Zagreb: Educa.
- Jensen, E. (2005). *Poučavanje s mozgom na umu*. Zagreb: Educa.
- Pastuović, N. (1999). *Edukologija: Integrativna znanost o sustavu cjeloživotnog obrazovanja i odgoja*. Zagreb: Znamen.
- Pastuović, N. (2010). *Odgoj odraslih*. *Andragoški vjesnik*, 14 (1), 7-20.
- Pednik, N., Tokić, A. (2011). *Roditelji i djeca na pragu adolescencije: pogled iz tri kuta, izazovi i podrška*. Zagreb: Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti.
- Polid, B. (1988). *Poetika i politika Vladimira Majakovskog: utopija, distopija, antiutopija*. Zagreb: Globus.
- Slavich, G. M., & Zimbardo, P. G. (2012). Transformational teaching: Theoretical underpinnings, basic principles, and core methods. *Educational Psychology Review*, 24, 569-608.

- Visser, J., Daniels, H., Cole, T. (2012). Transforming Troubled Lives: Strategies and Interventions for Children with Social, Emotional, and Behavioral Difficulties. Emerald Group Publishing Limited

BODOVNA VRIJEDNOST, UZ OBRAZLOŽENJE: 6 ECTS bodova

Predavanje i priprema za predavanje: 2 boda

Proučavanje literature i pisanje pismenog rada: 3 boda

Priprema za ispit i ispit: 1 bod

NAČIN POLAGANJA ISPITA: usmeni ispit

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE: Po završetku kolegija studenti će procijeniti kvalitetu i uspješnost izvedbe programa ispunjavanjem anketnog upitnika za evaluaciju kolegija.

NAZIV PREDMETA: Psihologija cjeloživotnog razvoja

VRSTA (OBVEZNI ILI IZBORNI): obvezni alternativno

NOSITELJ PREDMETA: dr.sc. Renata Miljević-Ridički, izv. prof.

NASTAVNICI I SURADNICI NA PREDMETU: dr.sc. Renata Miljević-Ridički, izv. prof.

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski jezik

BROJ SATI NASTAVE: 15

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA:

- Razvoj kao cjeloživotni proces (Ili: Pristup cjeloživotnog razvoja)
- Otpornost
- Sociokulturalna teorija Vigotskog
- Teorije socijalnog učenja
- R. Feuerstein – Teorija posredovanog iskustva učenja (MLE)
- Značaj socijalnog konteksta za kognitivni razvoj djece
- Promjene u kognitivnim sposobnostima i učenje u odrasloj dobi
- Razvoj karijere i profesionalni život
- Stabilnost i promjene u samopoimanju u odrasloj dobi
- Tjelesne promjene u odrasloj dobi i prilagodba na starenje

OPĆE KOMPETENCIJE KOJE SE OVIM PREDMETOM RAZVIJAJU:

Studenti će moći:

- upotrijebiti različite teorijske postavke za promišljanje vlastitog rada
- razumjeti složenu povezanost teorijskih koncepata i praktičnog pristupa, prepoznati utjecaj teorije na razvoj prakse.

SPECIFIČNE KOMPETENCIJE KOJE SE OVIM PREDMETOM RAZVIJAJU:

Studenti će moći:

- razabrati razlike između različitih teorijskih pristupa
- upotrijebiti stečena znanja za promišljanje teorije i prakse dramskog odgoja

OBLICI PROVOĐENJA NASTAVE, NAČIN SUDJELOVANJA POLAZNIKA U PROVEDBI PREDMETA: Nastava se provodi kroz predavanja i radionice. Studenti proučavaju literaturu i aktivno sudjeluju u nastavi. Pod vodstvom nastavnika individualno pišu pismeni rad problemski vezan uz teme predmeta.

POPIS OBVEZNE LITERATURE:

- Berk, L. E. (2008). Psihologija cjeloživotnog razvoja. Jastrebarsko: Naklada Slap.

POPIS DOPUNSKE LITERATURE:

- Despot Lučanin J. (2003). *Iskustvo starenja: Doprinos teoriji starenja*. Jastrebarsko: Naklada Slap.
- Miljević-Ridički, R. i Pavin Ivanec, T. (2009). Značaj socijalnog konteksta za kognitivni razvoj predškolske djece – usporedba kognitivne uspješnosti djece koja odrastaju u različitom obiteljskom i institucionalnom okruženju. *Suvremena psihologija* 12(2) 309-322

- Miljević-Ridički, R. i Pavin Ivanec, T. (2008). Životna prilagođenost majki u različitim tipovima jednoroditeljskih majčinskih obitelji te kognitivna uspješnost njihove djece. *Društvena istraživanja*, 17(3), 553-571.
- Lacković-Grgin, K. i Čubela Adorić, V. (2006). *Odabrane teme iz psihologije odraslih*. Jastrebarsko: Naklada Slap.
- Shaie, K.W., Willis, S.L. (2001). *Psihologija odrasle dobi i starenja*. Jastrebarsko: Naklada Slap.

BODOVNA VRIJEDNOST, UZ OBRAZLOŽENJE: 6 ECTS bodova

Predavanja i priprema za predavanja: 1 bod

Proučavanje literature: 2 boda

Pisanje pismenog rada, priprema za ispit i ispit: 3 boda

NAČIN POLAGANJA ISPITA: usmeni ispit

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE: Po završetku kolegija studenti će procijeniti kvalitetu i uspješnost izvedbe programa ispunjavanjem anketnog upitnika za evaluaciju kolegija.

NAZIV PREDMETA: Dramski odgoj – teorije i pristupi

VRSTA PREDMETA (obvezni / izborni): obvezni

NOSITELJ PREDMETA: dr.sc. Vladimir Krušić (u postupku za izbor u zvanje docenta)¹³

NASTAVNICI I SURADNICI NA PREDMETU: dr.sc. Vladimir Krušić

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA: hrvatski jezik

BROJ SATI NASTAVE: 15

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA:

- Određenje osnovnih pojmova (dramski/kazališni odgoj i pedagogija; dramski izraz; drama/kazalište)
- Dramski izraz kao psihosocijalni i kulturalni fenomen (od dječje dramske igre do kazališta)
- Dramski izraz u teorijama kulturalnih izvedaba
- Od rituala do umjetnosti – razvoj kazališta kao predstavljačke kulturalne izvedbene prakse
- Kazalište i odgoj – mijene i razvoj shvaćanja socijalne i odgojne uloge kazališta tijekom zapadnjačke povijesti
- Počeci i razvoj moderne dramske pedagogije – od kazališta humanizma i crkvenog školskog kazališta do ideje „kazališta kao moralnog zavoda“ i „škole života“
- Novi zamah moderne dramske pedagogije u svijetu – anglosaksonski uzleti u 20. stoljeću
- Razvoj ideja moderne dramske pedagogije u hrvatskom građanskom društvu 19. i 20. stoljeća
- Paradigme suvremene dramske pedagogije
- Prijepori suvremene dramske pedagogije – dramski i/ili kazališni odgoj? umjetnost i/ili pedagogija? proces i/ili rezultat? samostalno metodičko polje ili sastavnica širih pedagoško-didaktičkih koncepata?
- Istraživanje u dramskom odgoju i pristupi istraživanjima
- Suvremena dramska pedagogija u Hrvatskoj (shvaćanja i koncepti rada u formalnom i neformalnom odgoju; oblici educiranja)
- Dramska pedagogija u suvremenim pedagoškim pristupima.

OPĆE KOMPETENCIJE KOJE SE OVIM PREDMETOM RAZVIJAJU:

Studenti će moći:

- kritički promišljati vlastiti rad
- razumjeti složenu povezanost dramskog odgoja i pedagogije s mnogim područjima društvenog života i kulture
- prepoznati odgojno-obrazovne mogućnosti dramskog odgoja i pedagogije kao oblika iskustvenog učenja u okvirima suvremenih didaktičkih pristupa
- zamisliti i koncipirati istraživanje u području dramskog odgoja i pedagogije, uz razumijevanje važnosti interdisciplinarnog pristupa
- sudjelovati u vrednovanju projekata dramskog odgoja.

SPECIFIČNE KOMPETENCIJE KOJE SE OVIM PREDMETOM RAZVIJAJU:

Studenti će moći:

- razabrati razlike između različitih pristupa u dramskoj pedagogiji
- postaviti suvremene oblike dramskog odgoja i pedagogije u odnos prema naprednim modernim pedagoškim pokretima i konceptima
- primijeniti koncepte i metode dramske pedagogije za stručno razvijanje vlastita odgojno-obrazovnog rada te primjerene metodike
- oblikovati kurikulum dramskoga odgojnog i stvaralačkog rada
- upotrijebiti stečene osnove teorijskih i metodičkih znanja za daljnje dramsko-pedagoško usavršavanje, kao i za koncipiranje istraživanja.

OBLICI PROVOĐENJA NASTAVE, NAČIN SUDJELOVANJA POLAZNIKA U PROVEDBI PREDMETA: Nastava se provodi kroz predavanja. Studenti proučavaju literaturu i pod vodstvom nastavnika pišu pismeni rad koji obrađuje teme vezane za sadržaj predmeta.

POPIS OBVEZNE LITERATURE:

- Batušić, N. i Švacov, V. (1983) *Drama, dramaturgija, kazalište*. U: Škreb, Z. i Stamać, A. (ur.) *Uvod u književnost* (zbornik), Zagreb: Grafički zavod Hrvatske.
- Courtney, R. (1989) *Play, Drama & Thought*. Toronto. Simon & Pierre.
- Duran, M. (2003) *Dijete i igra*. Jastrebarsko. Naklada Slap.
- Gruić, I. (2002) *Prolaz u zamišljeni svijet - Procesna drama ili drama u nastajanju*. Zagreb. Golden marketing.
- Krušić, V. (2006) *Što sve može drama?* Hrvatski centar za dramski odgoj.
http://www.hedo.hr/knjiznica/knjiz_vlado.htm
- Lukić, D. (2011) *Kazalište u svom okruženju*. Zagreb. Leykam International.
- O'Toole, J. - Stinson, M. - Moore, T. (2009) *Drama and Curriculum - A Giant at the Door*. Springer.
- Schonmann, S. (ur.) (2011). *Key Concepts in Theatre/Drama Education*. Rotterdam-Boston-Taipei. Sense Publishers.

POPIS DOPUNSKO LITERATURE:

- Batušić, Nikola (1978) *Povijest hrvatskoga kazališta*. Zagreb. Školska knjiga.
- Carlson, M. (1996-1997) *Kazališne teorije 1-3*. Zagreb. Hrvatski centar ITI.
- Krušić, V. (2012) *Paradigme moderne hrvatske dramske pedagogije*. Doktorski rad. Sveučilište u Zagrebu - Filozofski fakultet. – neobjavljeno
- Molinari, C. (1982) *Istorija pozorišta*. Beograd. Vuk Karadžić.
- *Talkin' 'bout My Generation - Archäologie der Theaterpädagogik II*. Konferenzband (2007). Berlin-Milow-Strasburg. Schibri-Verlag.
- Turner, V. (1989) *Od rituala do teatra – Ozbiljnost ljudske igre*. Zagreb. August Cesarec.

BODOVNA VRIJEDNOST, UZ OBRAZLOŽENJE: 4 ECTS boda

Predavanja i priprema za predavanja: 1 bod

Proučavanje literature i pisanje pismenog rada: 2,5 bodova

Priprema za ispit i ispit: 0,5 bodova

NAČIN POLAGANJA ISPITA: pismeni i usmeni ispit.

NAČIN PRAĆENJA KVALITETE I USPJEŠNOSTI IZVEDBE: Sukladno sustavu upravljanja kvalitetom Sveučilišta u Zagrebu, kvaliteta i uspješnost izvedbe predmeta prati se samovrednovanjem nastavnika i anketiranjem polaznika. Analiza prolaznosti i uspjeha na ispitu.

NAZIV PREDMETA: Dramsko stvaralaštvo

VRSTA PREDMETA (obvezni / izborni): obvezni

NOSITELJ PREDMETA: doc.dr.sc.Iva Gruić

NASTAVNICI I SURADNICI NA PREDMETU: doc.dr.sc. Iva Gruić; mr.sc. Ines Škuflić-Horvat, predavač

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA: hrvatski jezik

BROJ SATI NASTAVE: 15 (2 predavanja + 13 seminara)

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA:

Predavanja:

- Kazalište za djecu i mlade / kazalište s djecom i mladima
- Mjesto kazališta u društvenoj komunikaciji

Seminari:

- Dramske igre
- Dramske vježbe
- lutka i maska u dječjem dramskom stvaralaštvu
- Govor tijela
- Fizičko kazalište
- Igra uloga, karakterizacija lika, motivacija lika za postupke
- Improvizacija (vođena improvizacija, improvizirani prizor, dramska situacija)
- Dramatizacija nedramskoga teksta
- Pristup dramskom tekstu
- Redateljska interpretacija teksta i uprizorenje
- Govorno oblikovanje u dramskom stvaralačkom radu
- Dramske tehnike u rješavanju konflikta (forum kazalište)
- Odnos dramske pedagogije i režije.

OPĆE KOMPETENCIJE KOJE SE OVIM PREDMETOM RAZVIJAJU:

Studenti će moći:

- kritički promišljati stvarnost i kreativno odgovoriti na zbivanja
- prepoznati obrazovne potrebe pojedinca te izraditi individualni program zadovoljavanja tih potreba
- evaluirati projekte dramskog odgoja i različitih projekata dramskog obrazovanja djece i mladih
- voditi diskusiju i komunikaciju na stručnoj i znanstvenoj razini
- kritički analizirati procese u suvremenom društvu, s naglaskom na njihovoj multidimenzionalnosti i multikauzalnosti
- izabrati problem istraživanja te samostalno prikupiti, obraditi i pripremiti projekt/predstavu.

SPECIFIČNE KOMPETENCIJE KOJE SE OVIM PREDMETOM RAZVIJAJU:

Studenti će moći:

- objasniti, analizirati i definirati pojmove priča i radnja, dramsko vrijeme i dramski prostor, dramski lik
- objasniti i analizirati prijenos informacija u drami/predstavi
- opisati i analizirati intertekstualnost, odnosno autoreferencijalnost dramskog diskursa

- postaviti dramsku scenu s djecom / mladima
- prenositi stečene kompetencije u vlastitu društvenu zbilju
- samokritički procijeniti vlastiti rad
- odrediti metodičku koncepciju vježbi i zadataka u odnosu na ciljnu skupinu i cilj rada
- primijeniti teorijske spoznaje na konkretna pitanja
- smisliti i razraditi metodički koncept motivacijske radionice za djecu/mlade prije gledanja kazališne predstave
- osmisliti radionicu / razgovor za djecu / mlade nakon gledanja kazališne predstave.

OBLICI PROVOĐENJA NASTAVE, NAČIN SUDJELOVANJA POLAZNIKA U PROVEDBI PREDMETA: Nastava se provodi kroz predavanja i radionice. Studenti proučavaju literaturu i aktivno sudjeluju na nastavi. Pod vodstvom mentora/nastavnika upućuju se na pisanje pismenog rada. Pod vodstvom mentora/nastavnika sudjeluju u radu na projektu.

POPIS OBVEZNE LITERATURE:

- Zajec T. (2012) *Pravila igre, od prve ideje do prvog dramskog teksta*. Zagreb: V/B/Z
- Boal A. (2009) *Igre za glumce i ne-glumce*. Zagreb: Hrvatski centar za dramski odgoj – Pili poslovi d.o.o.
- Scher A. i Verrall Ch. (2005) *100+ ideja za dramu*. Zagreb: Hrvatski centar za dramski odgoj – Pili poslovi d.o.o.
- Scher A. i Verrall Ch. (2006) *Novih 100+ ideja za dramu*. Zagreb: Hrvatski centar za dramski odgoj – Pili poslovi d.o.o.
- Govan E. i Nicolson H. (2007) *Making a performance*. London i New York: Routledge.
- Spolin V. (1999) *Improvisation for the Theatre*. Evanston: Northwestern University Press.
- Johnstone K. (2007) *Improvisation and the Theatre*. London: Methuen drama.
- Adams K. (2008) *How to improvise a Full-Lenght Play*. New York: Allworth Press.

POPIS DOPUNSKE LITERATURE

- Duran, M. (2003) *Dijete i igra*. Jastrebarsko: Naklada Slap.
- Oddey, A. (1996) *Devising Theatre*. London i New York: Routledge.
- Swados, E. (2006) *At Play/Teaching teenagers Theater*. New York: Faber and Faber.
- Prendergast, M. i Saxton J. (2009) *Applied Theatre*. Bristol: Intellect.
- Marković, M. (2002) *Glas glumca*. Beograd: Ars scena, Clio-
- Klajn, H. (1995) *Osnovni problemi režije*. Beograd: Univerzitet umetnosti u Beogradu.
- Stanislavski, K.S. (1998) *Sistem*. Zagreb: CeKaTe.
- Pavis, P. (2004) *Pojmovnik teatra*. Zagreb: ADU-CDU-Izdanja Antibarbarus.

BODOVNA VRIJEDNOST, UZ OBRAZLOŽENJE: 4 ECTS boda

Pohađanje nastave i priprema:	0,5
Proučavanje literature i istraživanje	1,5
Pismeni rad	1,5
Priprema za ispit i usmeni ispit	0,5

NAČIN POLAGANJA ISPITA: usmeni ispit

NAČIN PRAĆENJA KVALITETE I USPJEŠNOSTI IZVEDBE: Sukladno sustavu upravljanja kvalitetom Sveučilišta u Zagrebu, kvaliteta i uspješnost izvedbe predmeta prati se samovrednovanjem nastavnika i anketiranjem polaznika. Analiza prolaznosti i uspjeha na ispitu.

NAZIV PREDMETA: Scenska likovnost

VRSTA PREDMETA : obvezni alternativno

NOSITELJ PREDMETA : doc. Iva-Matija Bitanga, izv.prof. Antonija Balić Šimrak
NASTAVNICI I SURADNICI NA PREDMETU: doc. Iva-Matija Bitanga, izv.prof. Antonija Balić Šimrak

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA: hrvatski jezik
BROJ SATI NASTAVE: 15

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA:

- Scenska dioptrijska, što se i kako vidi i čita na sceni
- Predmet u ulozi predmeta: rekviziti, označitelji, osnovni rekviziti
- Kostimografija: odlike odjeće na sceni, uloga naglašavanja; stilizacija
- Dramaturgija prostora, mizanscen, transformacija, prijelaz u svijet predstave, autentičnost neistinitog, konvencije i prostor
- Maska i scenska šminka
- Dramaturgija svjetla: svjetlo, sjena, mrak, manipulacija vidljivim, vidljivošću
- Od teksta do scenske slike
- Strategija rada na kazališnoj predstavi i likovnom dijelu kazališne predstave: podjela rada, tehnologija izrade, organizacija
- Kazalište objekta
- Manifestacije, priredbe, završne i prigodne svečanosti; likovna oprema i scenski angažman
- Grafički popratni materijali; programske knjižice, cedulje, obavijesti, plakati, tipografija i ilustracije za scenska događanja.

OPĆE KOMPETENCIJE KOJE SE OVIM PREDMETOM RAZVIJAJU:

Studenti će moći:

- analizirati likovni aspekt predstave, razumjeti važnost i upotrebe likovnosti u prikazivačkim formama
- promišljati primjerenost nekih metoda u dramskom pedagoškom radu u nastavi i radu sa školskim dramskim skupinama.

SPECIFIČNE KOMPETENCIJE KOJE SE OVIM PREDMETOM RAZVIJAJU:

Studenti će moći:

- razumjeti funkcioniranje scenografije, kostimografije, lutaka i drugih likovnih aspekata dramskog izražavanja
- konceptualno pristupiti likovnosti u funkciji dramskog izražavanja
- zamisliti i izraditi osnovne elemente potrebne za likovno opremanje manje predstave
- osmisliti načine i u praksu provesti sve potrebno za upravljanje predstavom iza scene
- voditi učenike na području osmišljavanja likovnih elemenata i opreme za scensko izvođenje sadržaja dramskog i lutkarskog karaktera.

OBLICI PROVOĐENJA NASTAVE, NAČIN SUDJELOVANJA POLAZNIKA U PROVEDBI PREDMETA: Nastava se provodi kroz predavanja i radionice. Studenti proučavaju literaturu i aktivno sudjeluju u nastavi. Nakon gledanja odabranih kazališnih predstava, pod mentorstvom nastavnika studenti se upućuju u pisanje pismenog rada na

zadanu temu iz predmetnog područja. Pod vodstvom nastavnika studenti upoznaju rad u kazalištu, aktivno sudjeluju u radu u specijaliziranim radionicama i ateljeima. Kao završni rad studenti pod mentorsvom nastavnika samostalno osmišljavaju i praktično izvedu zadatak izrade likovne opreme za predstavu.

POPIS OBVEZNE LITERATURE:

- Holt, M. (2004) *Stage design and properties*. London: Phaidon Press Limited.
- Županić Benić, M. (2009) *O lutkama i lutkarstvu*. Zagreb: Leykam International.
- Mrkšić, B. (1971) *Riječ i maska*. Zagreb: Školska knjiga.

POPIS DOPUNSKE LITERATURE

- Pavis, P. (1996) *Pojmovnik teatra*. Zagreb: Biblioteka LEX, Antibarbarus.
- Mondecar, A. (2000) *Uvod u kazališnu rasvjetu*. Zagreb: vlastita naklada.
- Holt, M. (2004) *Costume and make-up*. London: Phaidon Press Limited.
- Mrkšić, B. (2006) *Drveni osmijesi*. Zagreb: MCUK.

BODOVNA VRIJEDNOST, UZ OBRAZLOŽENJE: 4 ECTS boda

Nastava i priprema za nastavu: 1 bod

Obavezni zadaci i literatura: 1 bod

Samostalni rad na projektu, uz mentorstvo i ispit: 2 boda

NAČIN POLAGANJA ISPITA: usmeni ispit

NAČIN PRAĆENJA KVALITETE I USPJEŠNOSTI IZVEDBE: Sukladno sustavu upravljanja kvalitetom Sveučilišta u Zagrebu, kvaliteta i uspješnost izvedbe predmeta prati se samovrednovanjem nastavnika i anketiranjem polaznika. Analiza prolaznosti i uspjeha na ispitu.

NAZIV PREDMETA: Perspektive kazališta za djecu

VRSTA PREDMETA (obvezni / izborni): obvezni alternativno

NOSITELJ PREDMETA : doc. dr.sc. Iva Gruić; doc. dr.sc. Livija Kroflin

NASTAVNICI I SURADNICI NA PREDMETU: doc. dr.sc. Iva Gruić; doc. dr.sc. Livija Kroflin

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA: hrvatski jezik

BROJ SATI NASTAVE: 15 sati predavanja

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA:

- Prikaz razvoja kazališta za djecu: od prvih početaka do danas
- Odgojni aspekti kazališta za djecu: poučnost
- Estetski aspekti kazališta za djecu: estetski doživljaj, estetska distanca, smisao susreta s kazališnom umjetnošću
- Teme u kazalištu za djecu: eskapizam, problemske predstave, predstave obrazovnog sadržaja
- Suvremeni odgojni i obrazovni trendovi u kazalištu za djecu: kazalište za bebe, tehnologija u kazalištu, odustajanje od zaštićenih tema, itd.
- Produkcija kazališta za djecu u Hrvatskoj: pregled i analiza razlika u pristupu između pojedinih institucija
- Specifičnosti lutkarskog kazališta
- Načini analize predstave za djecu
- Recepcija predstave od strane dječje publike
- Mogućnosti valorizacije predstave u kazalištu za djecu
- Sadašnjost i budućnost: kamo ide kazalište za djecu.

OPĆE KOMPETENCIJE (znanja i vještine) KOJE SE OVIM PREDMETOM RAZVIJAJU:

Studenti će moći:

- na analizi primjera pokazati praktično i teorijsko poznavanje načina komunikacije s umjetnošću, osobito kazališnom
- na analizi primjera pokazati razumijevanje načina kako funkcionira dramska, odnosno kazališna umjetnost u svim svojim aspektima.

SPECIFIČNE KOMPETENCIJE KOJE SE OVIM PREDMETOM RAZVIJAJU:

Studenti će moći:

- prepoznati trendove, oblike i forme suvremenog kazališta za djecu
- artikulirati specifičnosti kazališta za djecu u odnosu na kazalište za odraslu publiku
- analitički pristupiti predstavi kazališta za djecu, osobito suvremenijim oblicima
- procijeniti prikladnost pojedinih predstava za određenu dob djece
- argumentirano procijeniti vrijednost predstave za djecu.

OBLICI PROVOĐENJA NASTAVE, NAČIN SUDJELOVANJA POLAZNIKA U PROVEDBI PREDMETA: Nastava se provodi kroz predavanja i radionice. Studenti aktivno sudjeluju u nastavi, posjećuju kazalište gdje gledaju odabrane kazališne predstave, proučavaju literaturu. Prema osobnom afinitetu, student sam odabire temu završnog pismenog rada, koji piše pod mentorstvom nastavnika.

POPIS OBVEZNE LITERATURE:

- Klein, J. (2005) 'From Children's Perspectives: A Model of Aesthetic Processing in Theatre'. *Journal of Aesthetic Education*. Vol. 39, br. 4. Str. 40-57.
- Klein, J. i Schonmann, S. (2009) "Theorizing Aesthetic Transactions from Children's Criterial Values in Theatre for Young Audiences." *Youth Theatre Journal*. Br. 23. Str. 60-74.
- Levy, J.(2005) 'Reflections on How the Theatre Teaches'. *Journal of Aesthetic Education*, vol. 39, br. 4. str. 20-30.
- Rozik, E. (2009) *Generating Theatre Meaning: A Theory and Methodology of Performance Analysis*. Eastbourne: Sussex Academic Press
- Sauter, W. (2002) 'Who reacts when, how and upon what: From audience surveys to the theatrical event'. *Contemporary Theatre Review*. vol. 12, br. 3., Str. 115-129.
- Schonmann, S. (2006) *Theatre as a Medium for Children and Young People: Images and Observations*. Springer

POPIS DOPUNSKE LITERATURE:

- Ben Chaim, D. (1984) *Distance in the Theater: The Aesthetics of Audience Response*. Ann Arbor /London: UMI Research Press.
- Čaćinović-Puhovski, N. (1988) *Estetika*, Zagreb: Naprijed.
- Jackson, A. (2007) *Theatre, Education and the Making of Meanings. Art or instrument?*. Manchester i New York: Manchester University Press.
- Kolak-Fabijan, Z. (ur.) (2008) *Zbornik stručnog skupa: Društvena odgovornost kazališta za djecu i lutkarskog kazališta*. Rijeka: Gradsko kazalište lutaka Rijeka.
- Lorenz, (2002) The Rhetoric of Theatre for Young Audiences and Its Construction of the Idea of the Child. *Youth Theatre Journal*. Br. 16. Str. 96-111.
- O'Toole, J. (1976) *Theatre in Education*, London, Sydney, Auckland: Hodder and Stoughton.
- Paljetak, L. (1990) *Lutkarsko kazalište s obje strane paravana*. Šibenik: Jugoslavenski festival djeteta.
- Parsons, M. (2002) 'Aesthetic Experience and the Construction of Meanings'. *Journal of Aesthetic Education*. Vol. 36, br. 2. Str. 24-37.
- Pavis, P. (2004) *Pojmovnik teatra*. Zagreb: Akademija dramske umjetnosti, Centar za dramsku umjetnost, Izdanja Antibarbarus.
- Pfister, M. (1998) *Drama. Teorija i analiza*. Zagreb, Hrvatski centar ITI.
- Reason, M. (2010) *The Young Audience: Exploring and Enhancing Children's Experiences of Theatre*. Stoke on Trent: Trentham.
- Saldaña, J. (1995) "'Is Theatre Necessary?': Final Exit Interviews with Sixth Grade Participants from the ASU Longitudinal Study." *Youth Theatre Journal*. Br. 9 Str. 14-30.
- Schechner, R. (2002) *Performance Studies*. London: Routledge.
- Schneider, W. (2002) *Kazalište za djecu*. Zagreb: Mala scena.
- Smuts, A. (2007) 'The Paradox of Painful Art', *Journal of Aesthetic Education*. Vol. 41, br. 3. Str.: 59-76
- Water, Manon Van de (2003) 'Adults Performing Children: Ideology, Representation, and the Construction of «Real.»'. *Youth Theatre Journal*. vol. 17. Str.109-18.
- Wollman-Bonilla, J. (1998) 'Outrageous Viewpoints: Teachers' Criteria for Rejecting Works of Children's Literature'. *Language Arts*. Vol. 75, br. 4. Str.: 287-295

BODOVNA VRIJEDNOST, UZ OBRAZLOŽENJE: 4 ECTS boda

Predavanja i neposredne pripreme za predavanja – 1 bod

Gledanje i pripremne analize kazališnih predstava – 0,5 bodova

Proučavanje literature i pisanje završnog pismenog rada, ispit – 2,5 bodova

NAČIN POLAGANJA ISPITA: usmeni ispit

NAČIN PRAĆENJA KVALITETE I USPJEŠNOSTI IZVEDBE: Sukladno sustavu upravljanja kvalitetom Sveučilišta u Zagrebu, kvaliteta i uspješnost izvedbe predmeta prati se samovrednovanjem nastavnika i anketiranjem polaznika. Analiza prolaznosti i uspjeha na ispitu.

NAZIV PREDMETA: Pripovijedanje i recitiranje

VRSTA PREDMETA (obvezni / izborni): obvezni

NOSITELJ PREDMETA: doc.dr.sc. Vladimira Velički

NASTAVNICI I SURADNICI NA PREDMETU: doc.dr.sc. Vladimira Velički; Marina Petković Liker, predavač

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA: hrvatski jezik

BROJ SATI NASTAVE: 30 (5 sati predavanja + 25 sati vježbi)

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA:

Predavanja:

- Vrednote govorenoga jezika (o govoru općenito; priroda govora; govor kao sredstvo komunikacije; fiziološke odrednice govora)
- O umjetničkom govoru (Priroda umjetničkog govora; razlike i sličnosti umjetničkog i svakodnevnog govora; govornik i sugovornik; publika)
- Pričanje - pripovijedanje – prepričavanje (teorijska polazišta)
- Dječje govorno stvaralaštvo kao poticaj za pripovijedanje i recitiranje
- Od pisanog do usmenog: književni tekstovi kao poticaj za govor
- Priče i bajke u životu djeteta - odabir, razumijevanje, tumačenje

Radionice:

- Pristup tekstu (odabir govornog zadatka i prikladnog teksta za govorenje; analiza teksta; pitanja forme i stila; put od teksta prema osobnom, i put od osobnog prema tekstu)
- Razvoj djece kroz umjetničku govornu izvedbu (korist umjetničke govorne izvedbe za razvoj govora te za emotivni i kognitivni razvoj - izraziti, kreirati, komunicirati)
- Glas i izgovor (temeljni pristup vježbama disanja, pravilnog držanja tijela, fonacije i artikulacije; kreativne metode rada na glasu i izgovoru)
- Ekspresivnost u govoru. (metode razvijanja vrednota govornog jezika; afektivna snaga rečenice; prisutnost tijela u govoru)
- Spajanje logičkog i emotivnog u umjetničkoj govornoj izvedbi (razumijevanje logičke strukture rečenice; potraga za emotivnim prostorom u rečenici)
- Izvedbena tehnika - pripovijedanje (samostalno i zajedničko pripovijedanje; držanje pažnje; digresije; promjena ritma)
- Izvedbena tehnika recitiranje (lirska forma i lirski sadržaj; osobno lice)
- Izvedbene tehnike monologa i dijaloga (govor uloge; razgovor preko publike).

OPĆE KOMPETENCIJE KOJE SE OVIM PREDMETOM RAZVIJAJU:

Studenti će moći:

- pokazati razumijevanje mogućnosti kazališnog (scenskog) čina kao aktivnog sudionika za razvoj i pozitivnu promjenu pojedinca i društva
- kvalitetno planirati i organizirati scenske događaje u školi i izvan nje
- rješavati zadatke koji traže razumijevanje zakonitosti scenske umjetnosti u teatrološkom kontekstu i kontekstu dječjeg stvaralaštva.

SPECIFIČNE KOMPETENCIJE KOJE SE OVIM PREDMETOM RAZVIJAJU:

Studenti će moći:

- razumjeti tehniku proizvodnje govora, glasa i diktacije
- planirati rad na poticanju govorne komunikacije kod djece kroz umjetničke govorne zadatke
- razumjeti specifičnosti umjetničkog govora
- istraživati mogućnosti utjecaja umjetničkog izražavanja na razvoj djece i njihovo snalaženje, izražavanje i djelovanje u društvu
- razumjeti elemenata umjetničkog teksta i adekvatno primijeniti tekst u radu s djecom u svrhu razvijanja njihove izražajnosti i kreativnosti
- razvijati i poticati osobno i umjetničko govorno izražavanje kod djece
- razlikovati i kritički analizirati različite vrste govornog scenskog izražavanja
- voditi djecu u kreiranju umjetničke govorne izvedbe
- istraživati nove metode razvijanja i poticanja utjelovljenog i prirodnog govora djece kroz scensku govornu izvedbu.

OBLICI PROVOĐENJA NASTAVE, NAČIN SUDJELOVANJA POLAZNIKA U PROVEDBI PREDMETA: Nastava se provodi kroz predavanja i radionice u kojima se rade analize primjera govornih izvedbi. Vježbe govora orijentirane su na individualan pristup svakom studentu. Studenti proučavaju literaturu i aktivno sudjeluju na nastavi. Kroz tjedne domaće zadaće studenti se potiču na što aktivnije sudjelovanje u radionicama i na savladavanje vještina potrebnih za kompetentno vladanje materijom. Završni rad s kojim student izlazi na ispit sastoji se od pismenog rada vezanog uz temu kolegija i od jednog oglednog sata rada s djecom na govornoj scenskoj izvedbi.

POPIS OBVEZNE LITERATURE:

- Krušić, V. (2002). Recitiranje (ni)je gluma. *Govor*, 19 (2), 157-170.
- Solar, M. (2005). *Teorija književnosti*. Zagreb: Školska knjiga.
- Škarić, I. (2000). *Temeljni suvremenog govorništva*. Zagreb: Školska knjiga.
- Škarić, I. (2007). Fonetika hrvatskoga književnog jezika. U: A. Kovačec (Ur.) *Povijesni pregled hrvatskoga književnog jezika*. Zagreb: HAZU i Globus.
- Varošanec-Škarić, G. (2010). *Fonetska njega glasa i izgovora*. Zagreb: FF Press.
- Vuletić, B. (1999): *Prostor pjesme*. Zagreb: Zavod za znanost o književnosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.
- Vuletić, B. (2005): *Fonetika pjesme*. Zagreb: FF Press.
- Vuletić, Branko (2007): *Lingvistika govora*. Zagreb: FF Press.

POPIS DOPUNSKO LITERATURE

- Berry, C. (1997). *Glumac i glas*. Zagreb: AGM.
- Gavella, B. (2005). *Teorija glume*. Zagreb: CDU.
- Niegel, A. (2007). *Komm, erzähl mir was*. Beč: Verlag Holder - Pichler-Tempsky.
- Velički, V. (2013). *Pričanje priča - stvaranje priča. Povratak izgubljenom govoru*. Zagreb: Alfa.
- Velički, V. (2011). *Stihovi u pokretu. Malešnice i igre prstima kao poticaj za govor*. Zagreb: Alfa.
- Vuletić, B. (1976). *Fonetika književnosti*. Zagreb: Sveučilišna naklada Liber.

BODOVNA VRIJEDNOST, UZ OBRAZLOŽENJE: 5 ECTS bodova

Pohađanje nastave i priprema za nastavu: 1.5 bodova
Tjedne zadaće i proučavanje literature: 1 bod
Priprema i izvođenje radionice s djecom: 0,5 bodova
Pisanje pismenog rada, priprema za ispit i ispit: 2 boda

NAČIN POLAGANJA ISPITA: usmeni ispit

NAČIN PRAĆENJA KVALITETE I USPJEŠNOSTI IZVEDBE: Sukladno sustavu
upravljanja kvalitetom Sveučilišta u Zagrebu, kvaliteta i uspješnost izvedbe predmeta prati
se samovrednovanjem nastavnika i anketiranjem polaznika. Analiza prolaznosti i uspjeha
na ispitu.

NAZIV PREDMETA: Praksa 1.

VRSTA PREDMETA (obvezni / izborni): obvezni

NOSITELJ PREDMETA: doc. dr.sc. Vladimira Velički

NASTAVNICI I SURADNICI NA PREDMETU: doc. dr. sc. Vladimira Velički; nastavnici i suradnici na kolegijima Dramski odgoj – teorije i pristupi, Dramsko stvaralaštvo, Pripovijedanje i recitiranje i Scenska likovnost; dramski i lutkarski pedagozi zaposleni u dramskim studijima s kojima je dogovorena suradnja

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA: hrvatski jezik

BROJ SATI NASTAVE: 2 (2 sata uvodnog metodičkog predavanja)

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA: Prvi dio prakse (Praksa 1.) odvija se u dramskom studiju. Nakon dva sata metodičkog uvoda u rad s grupom djece u ciljanim slobodnim aktivnostima (predavanja), studenti idu na praksu u odabrane dramske studije, gdje na tjednoj osnovi u prvoj fazi prisustvuju radu dramskih pedagoga, čiji rad aktivno i kritički prate, što se kasnije vidi u dnevniku rada koji su obavezni sastaviti. Tijekom semestra, a u dogovoru s dramskim pedagozima kod kojih su na praksi, studenti i sami vode pojedine aktivnosti s djecom, što također bilježe u dnevnik rada, uz iscrpnu kritičku procjenu.

Teme za predavanja:

- Metodički uvod - literarna i teatrološka metodička koncepcija
- Uvođenje djece u scensko djelo - metodički sustav u interpretaciji dramskih djela
- Scenski zadaci, dramske i scenske vježbe u pedagoškom i terapijskom radu s djecom.

Teme za praksu:

- Dramske igre
- Dramske vježbe
- Skupni rad
- Pantomima
- Improvizacija
- Individualni pristup djetetu
- Lutke: od izrade do animacije
- Rad na predstavi s djecom.

OPĆE KOMPETENCIJE KOJE SE OVIM PREDMETOM RAZVIJAJU:

Studenti će

- produbiti razumijevanja procesa koji utječu na rad s grupom
- osvijestiti utjecaj grupne dinamiku i njen utjecaja na mogućnosti i oblike rada
- razviti sposobnosti povezivanja teorije i prakse
- moći sagledati praktični aspekt teorijskih koncepata dramskog odgoja
- produbiti razumijevanje specifičnosti pojedinih dramskih metoda
- razviti osjećaj sigurnosti za rad s grupom djece
- produbiti razumijevanja karakteristika i principa dramskog odgoja.

SPECIFIČNE KOMPETENCIJE KOJE SE OVIM PREDMETOM RAZVIJAJU:

Studenti će moći:

- aktivno promatrati i analizirati tuđu vještinu vođenja dramske grupe
- odrediti metodičku koncepciju vježbi i zadataka u odnosu na ciljnu skupinu i cilj rada
- isplanirati dramsku aktivnost kombinacijom različitih metoda i tehnika

- raspoznati međuodnos teorijskih spoznaja i konkretnih pitanja
- samokritički procijeniti vlastiti rad
- usustaviti rad od jednog pojedinog sata do niza satova i cjelogodišnjeg programa rada
- raspoznati kakav utjecaj specifičnosti pojedinih grupa imaju na izbor oblika rada
- raspoznati individualne razlike u pristupu između različitih dramskih pedagoga
- prepoznati utjecaj individualnog pristupa na procese rada u dramskom studiju.

OBLICI PROVOĐENJA NASTAVE, NAČIN SUDJELOVANJA POLAZNIKA U PROVEDBI PREDMETA: Aktivna nastava je ograničena samo na početak rada u ovom predmetu. Sve ostale obaveze student odrađuje i provodi isključivo kroz praksu, dakle u potpunosti individualno i u suradnji s dramskim pedagogima u dramskim studijima pri kazalištima (partnerskim ustanovama).

Budući da se kolegij izravno nastavlja na više kolegija u obaveznom dijelu programa, Dramski odgoj – teorije i pristupi, Dramsko stvaralaštvo, Pripovijedanje i recitiranje i Scenska likovnost, nastavnici iz tih kolegija sudjeluju u mentorskom vođenju studenata kroz praksu zacrtanu ovim kolegijem.

Za svakog se studenta sastavlja individualni plan ulaska u različite dramske studije i suradnja s različitim dramskim pedagogima koji u tim studijima rade, kako bi se upoznali sa što širom lepezom mogućnosti rada, ali i kako bi se nastavni proces mogao bolje prilagoditi afinitetu svakog pojedinog polaznika.

Studenti aktivno sudjeluju u radu dramskog studija, djelomično kao promatrači, djelomično kao voditelji aktivnosti. Iskustvo zaokružuju pisanjem dnevnika rada, iscrpnog kritičkog prikaza cijelog procesa, koji služi kao refleksija i samorefleksija i uvodi studente u promišljanje povezanosti teorijskog i praktičnog aspekta.

Dnevnik rada osnova je za usmeni ispit kojim studenti završavaju obaveze vezane uz ovaj kolegij.

POPIS OBVEZNE LITERATURE:

- Bančić, A. i drugi (2007) *Ne raspravljaj, igray! Priručnik forum kazališta*, Zagreb: HCDO i Pili poslovi d.o.o.
- Boal, A. (2009) *Igre za glumce i ne-glumce*. Zagreb: Hrvatski centar za dramski odgoj - Pili poslovi d.o.o
- Gauda, G. (2007) *Theorie und Praxis des therapeutischen Puppenspiels*. Norderstedt: Books on Demand
- Hornbrook, D. (1991) *Education in Drama. Casting the Dramatic Curriculum*. London, New York, Philadelphia: The Falmer Press.
- Ladika, Z. (1970) *Dijete i scenska umjetnost*. Zagreb: Školska knjiga
- Ladika, Z. - Čečuk, S. - Dević, Đ. (1983) *Dramske igre*. Zagreb: Savez društava Naša djeca.
- Rosandić, D. (1988) *Metodika književnog odgoja i obrazovanja*. Zagreb: Školska knjiga
- Scher, A. i Verrall, C. (2005) *100+ ideja za dramu*. Zagreb: Hrvatski centar za dramski odgoj - Pili poslovi d.o.o.
- Scher, A. i Verrall, C. (2008) *Novih 100+ ideja za dramu*. Zagreb: HCDO i Pili poslovi d.o.o.
- Spolin, V. (2010) *Improvisationstechniken für Pädagogik, Therapie und Theater*. Paderborn: Junfermann

POPIS DOPUNSKE LITERATURE: u dogovoru s dramskim pedagogima u dramskim studijima, studentima se preporuča dodatna literatura.

BODOVNA VRIJEDNOST, UZ OBRAZLOŽENJE 4 ECTS boda

Predavanja i pripreme za predavanja: 0,1 bodova

Prisustvovanje radu u dramskom studiju: 2 boda (60 sati)

Proučavanje literature i priprema aktivnosti u dramskom studiju 0,5 bodova

Pisanje dnevnika rada i usmeni ispit – 1,4 bodova

NAPOMENA UZ OBRAZLOŽENJE BODOVNE VRIJEDNOSTI: U ovom kolegiju vidljiv je nesrazmjer između bodovne vrijednosti (4 ECTS boda) i nastavne opterećenosti (2 sata aktivne nastave). Do tog nesrazmjera dolazi zbog specifičnosti studija. Da bi se studenti mogli uistinu specijalistički, dakle praktično osposobiti

i, potrebno je da puno vremena provedu u partnerskim institucijama (u ovom kolegiju to su dramski studiji, tipično smješteni uz profesionalna kazališta), promatrajući praktičan rad i sudjelujući u njemu u onoj mjeri u kojoj to okolnosti budu dopuštale. Taj dio njihove aktivnosti (60 sati u dramskom / lutkarskom studiju) ne možemo nazvati nastavom u klasičnom smislu riječi, jer ona to nije, već praksom, koja će biti potpuno individualizirana i ovisit će o interesu studenta i mogućnostima partnerskih institucija u danom trenutku (zbog toga su tijekom pisanja ovog programa provedeni intenzivni razgovori s partnerskim institucijama, odnosno kazalištima koja u sklopu svojih programa imaju dramske studije, i to s područja čitave Hrvatske, kako bi se precizno dogovorio realističan okvir za suradnju, što je rezultiralo Pismima namjere koja su priložena ovom elaboratu). Međutim, opterećenje koje ovako koncipirana praksa postavlja na studente mora se iskazati u ECTS bodovima, pa iz toga proizlazi spomenuti netipičan odnos između bodovne vrijednosti i nastavne opterećenosti. Isti se slučaj ponavlja i za kolegij Praksa 2., pa će se tamo naći i napomena vrlo slična ovoj.

NAČIN POLAGANJA ISPITA: usmeni ispit

NAČIN PRAĆENJA KVALITETE I USPJEŠNOSTI IZVEDBE: Sukladno sustavu upravljanja kvalitetom Sveučilišta u Zagrebu, kvaliteta i uspješnost izvedbe predmeta prati se samovrednovanjem nastavnika i anketiranjem polaznika. Analiza prolaznosti i uspjeha na ispitu.

NAZIV PREDMETA: DRAMSKE METODE U NASTAVI

VRSTA PREDMETA (obvezni / izborni): obvezni

NOSITELJ PREDMETA: dr.sc.Vladimir Krušić (u postupku izbora u zvanje docenta)

NASTAVNICI I SURADNICI NA PREDMETU: dr.sc.Vladimir Krušić; mr.sc.Ines Škuflić Horvat, predavač

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA: hrvatski jezik

BROJ SATI NASTAVE: 15 (2 sata predavanja + 13 sati seminara)

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA:

Predmet obrađuje sljedeće tematske jedinice:

- Upoznavanje s osnovama dramske pedagogije i odgojne drame
- Dramske igre i vježbe u odgojno-obrazovnom procesu
- Dramatizacija tekstova, stvaranje konteksta i podteksta
- Neverbalne dramske vježbe (pantomima, gestikulacija, mimika)
- Improvizacija u dramskim / scenskim zadacima, spontano i kreativno aktivno djelovanje i reagiranje
- Stvaralačko pripovijedanje
- Dramske vježbe u razvijanju jezičnih vještina i znanja
- Princip udaljavanja kroz okvire promatranja u obradi lektire
- Procesna drama u nastavnom procesu
- Forum kazalište u prorađivanju aktualnih problema
- Primijenjeno kazalište
- Dramske metode i kurikulum
- Korištenje elemenata psihodrame u individualnom i grupnom radu.

OPĆE KOMPETENCIJE KOJE SE OVIM PREDMETOM RAZVIJAJU:

Studenti će moći:

- organizirati poučavanje i učenje utemeljeno na suvremenim teorijama učenja te teorijama dramskog odgoja
- pronalaziti i prepoznavati najrelevantnije čimbenike u odabiru modaliteta rada te ih implementirati u odgojno-obrazovni proces
- evaluirati projekte dramskog odgoja i različitih projekata dramskog obrazovanja djece i mladih
- voditi diskusiju i komunikaciju na stručnoj i znanstvenoj razini
- kritički analizirati inkluzivne procese u suvremenom društvu, s posebnim naglaskom na njihovu multidimenzionalnost i multikauzalnost;

SPECIFIČNE KOMPETENCIJE KOJE SE OVIM PREDMETOM RAZVIJAJU:

Studenti će moći:

- pokazati poznavanje ključnih aspekata mišljenja vodećih teoretičara
- osvijestiti ulogu strategija učenja u razvijanju različitih kompetencija
- definirati strategije učenja i poučavanja uz pomoć dramskih tehnika
- opisati i objasniti svaku pojedinu sastavnicu komunikacijskoga referencijalnoga instrumentarija koji se odnosi na poučavanje uz pomoć dramskog izraza u osnovnoj i srednjoj školi

- implementirati naučene metode rada u nastavu, pripremiti, planirati i izvoditi nastavu uz pomoć dramskih metoda rada
- izraditi primjer izvedbenoga nastavnog programa
- provjeravati i vrednovati znanje i vještine, analizirati i korigirati greške
- samokritički procijeniti vlastiti nastavni sat
- primijeniti teorijske spoznaje na konkretna pitanja
- odrediti metodičku koncepciju vježbi i zadataka u odnosu na ciljnu skupinu i cilj poučavanja i učenja
- samostalno osmisliti i provesti projekt / radionicu koja uključuje primjenu dramsko-pedagoških postupaka.

OBLICI PROVOĐENJA NASTAVE, NAČIN SUDJELOVANJA POLAZNIKA U PROVEDBI PREDMETA: Nastava se provodi kroz predavanja i radionice. Studenti aktivno sudjeluju u nastavi i proučavaju literaturu. Pod mentorstvom nastavnika pišu pismeni rad i sudjeluju u radu na projektu.

POPIS OBVEZNE LITERATURE:

- Fileš, G. i sur. (2008.) *Zamisli, doživi, izrazi! Dramske metode u nastavi hrvatskoj jezika*. Zagreb: Hrvatski centar za dramski odgoj – Pili poslovi d.o.o.,
- Lekić, K. i sur. (2007.) *Igram se, a učim. Dramski postupci u razrednoj nastavi*. Zagreb: Hrvatski centar za dramski odgoj - Pili-poslovi d.o.o.
- Gruić, I. (2002) *Prolaz u zamišljeni svijet: Procesna drama ili drama u nastajanju - priručnik za odgajatelje, učitelje, nastavnike i sve one koji se bave dramskim radom s djecom i mladima*. Zagreb: Golden marketing-
- Bolton, G. (1986) *Acting in Classroom Drama. A Critical Analysis*, London, Trentham Books in association with the University of Central England.
- Neelands, J. (1990) *Structuring Drama Work. A handbook of available forms in theatre and drama*, Cambridge University Press.
- Nellie McCaslin (2000) *Creative Drama in the Classroom and Beyond*, New York: Longman.
- Hornbrook, D. (2002) *On the subject of drama*. London i New York: Routledge.

POPIS DOPUNSKE LITERATURE:

- Krušić, V. i sur. (2007) *Ne raspravljaj, igrati! Priručnik forum-kazališta*. Zagreb: Hrvatski centar za dramski odgoj – Pili poslovi d.o.o.
- Krušić, V. (2012) *Paradigme moderne hrvatske pedagogije*. Zagreb - Doktorski rad, Sveučilište u Zagrebu, neobjavljeno.
- Javor R. (2007) *Odgoj kazalištem*. Zagreb: Knjižnice grada Zagreba.
- Mindoljević Drakulić, A. (2007) *Mali rječnik psihodrame*. Zagreb: Hrvatsko psihodramsko društvo & Medicinska naklada.
- Parks i FitzGibbon (2010) *Step by step together. Drama and development Education in the primary Classroom*,
- Spolin, Viola (1986) *Theater Games for the Classroom*. Evanston: Northwestern University Press.
- Keith Johnstone (2007) *Improvisation and the Theatre*. London: Methuen drama.
- Keith Johnstone (1999) *Impro for a storytellers*. New York: Faber and Faber.
- Fontichiaro K (2007) *Active Learning through Drama, Podcasting, and Puppetry*. London: Libraires Unlimited.

- Nicholson H. (2005) *Applied Drama, The Gift of Theatre*. London: Palgrave & Macmillan.

BODOVNA VRIJEDNOST, UZ OBRAZLOŽENJE: 4 ECTS boda

Pohađanje nastave i priprema za nastavu:	0,8
Pismeni rad i proučavanje literature :	1,7
Praktični rad na projektu:	1,3
Usmeni ispit:	0,2

NAČIN POLAGANJA ISPITA: usmeni ispit

NAČIN PRAĆENJA KVALITETE I USPJEŠNOSTI IZVEDBE: Sukladno sustavu upravljanja kvalitetom Sveučilišta u Zagrebu, kvaliteta i uspješnost izvedbe predmeta prati se samovrednovanjem nastavnika i anketiranjem polaznika. Analiza prolaznosti i uspjeha na ispitu.

NAZIV PREDMETA: Praksa 2.

VRSTA PREDMETA (obvezni / izborni): obvezni

NOSITELJ PREDMETA: doc. dr. sc. Tamara Turza-Bogdan

NASTAVNICI I SURADNICI NA PREDMETU: doc. dr. sc. Tamara Turza-Bogdan; nastavnici iz kolegija Dramske metode u nastavi, Perspektive kazališta za djecu i Scenska likovnost; učitelji, nastavnici i odgajatelji u školama i vrtićima s kojima je dogovorena suradnja; autorski timovi kazališta za djecu i mlade s kojima je dogovorena suradnja.

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA: hrvatski jezik

BROJ SATI NASTAVE: 2 sata aktivne nastave (uvodno predavanje), ostalo praksa u partnerskim institucijama

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA:

Drugi dio prakse odvija se u odgojno-obrazovnim ustanovama i u kazalištu za djecu.

Predavanje: metodički uvod

Nakon dva sata metodičkog uvoda (predavanja), studenti se upućuju na praksu koja se sastoji od dva dijela:

- u prvom dijelu studenti su upućeni u odabrane odgojno-obrazovne institucije (škole i dječje vrtiće) gdje prisustvuju radu učitelja, nastavnika i odgajatelja, čiji rad aktivno i kritički prate, što se kasnije vidi u dnevniku rada koji su obavezni sastaviti; tijekom semestra, u dogovoru s učiteljima, nastavnicima i odgajateljima kod kojih su na praksi; studenti i sami vode pojedine aktivnosti s djecom, što također bilježe u dnevnik rada, uz iscrpnu kritičku procjenu
- u drugom dijelu prakse studenti su upućeni u jedno od kazališta za djecu i mlade s kojima je postignut dogovor o suradnji, gdje prate put nastanka jedne predstave za djecu od početka do kraja, prisustvujući probama i u dogovoru s autorskim timom predstave, sudjelujući na adekvatan način u nastanku predstave.

Teme za praksu:

- u vrtiću i školi: 1. Dramske igre u odgojno-obrazovnom procesu; 2. Dramske vježbe u odgojno-obrazovnom kontekstu; 3. Procesna drama; 4. Lutke; 5. Mogućnosti drame kao metode poučavanja; 6. Ogrič stručnjaka kao samosvojna metoda; 7. Drama kao način koncipiranja projektne nastave; 8. Individualni i skupni aspekti rada s grupom; 9. Razlike između vrtića i škole; 10. Dramski odgoj u slobodnim aktivnostima u školskom okruženju
- u kazalištu za djecu: 1. Izbor teksta za kazalište za djecu; 2. Dramaturški pristup; 3. Režija; 4. Rad s glumcima; 5. Scenografija i kostimografija; 6. Glazba; 7. Smisao predstave; 8. Recepcija predstave kod dječje publike.

OPĆE KOMPETENCIJE KOJE SE OVIM PREDMETOM RAZVIJAJU:

Studenti će:

- produbiti razumijevanja specifičnosti dramskog odgoja
- produbiti razumijevanja drame kao metode odgojno-obrazovnog rada
- razviti sposobnosti povezivanje teorijskih koncepata i praktičnog rada
- moći primijeniti stečene teorijske spoznaje u praktičnome radu
- produbiti razumijevanje specifičnosti pojedinih dramskih metoda
- razvijati osjećaj sigurnosti za dramski rad s djecom

- produbiti razumijevanje specifičnosti dramskog rada u okviru odgojno-obrazovnih institucija
- produbiti razumijevanje kazališne umjetnosti.

SPECIFIČNE KOMPETENCIJE KOJE SE OVIM PREDMETOM RAZVIJAJU:

Studenti će moći:

- aktivno promatrati i analizirati rad drugog dramskog pedagoga
- odrediti metodičku koncepciju vježbi i zadataka u odnosu na ciljnu skupinu i cilj rada
- isplanirati korištenje dramskih metoda u nastavi raznih predmeta
- procijeniti prikladnost i uspješnost upotrebljavanja dramskih metoda u poučavanju sadržaja pojedinih nastavnih predmeta
- raspoznati međuodnos teorijskih spoznaja i konkretnih pitanja
- samokritički procijeniti vlastiti rad
- usustaviti rad od jednog pojedinog sata do niza satova i cjelogodišnjeg programa rada
- analitički procijeniti proces nastanka kazališne predstave i svih njegovih aspekata
- razviti osjećaj kompetentnosti u gledanju i procjeni kazališne predstave za djecu.

OBLICI PROVOĐENJA NASTAVE, NAČIN SUDJELOVANJA POLAZNIKA U PROVEDBI PREDMETA:

Kao i kod predmeta Praksa 1, koji se provodi u dramskom studiju, i ovdje je aktivna nastava ograničena samo na početak rada. Sve ostale obaveze student odrađuje i provodi isključivo kroz praksu, dakle u potpunosti individualno i u suradnji s nastavnicima i odgajateljima u odgojno-obrazovnim ustanovama i kazališnim umjetnicima.

Budući da se kolegij izravno nastavlja na kolegije koji su dio programa u istom i prethodnom semestru: Dramske metode u nastavi, Perspektive kazališta za djecu i Scenska likovnost, nastavnici iz tih kolegija sudjeluju u mentorskom vođenju studenata kroz praksu.

Za svakog se studenta sastavlja individualni plan odlaska u škole i/li vrtiće, kako bi se upoznali sa što širom lepezom mogućnosti rada, ali i kako bi se nastavni proces bolje prilagodio afinitetu svakog pojedinog polaznika. Za svakog studenta dogovara se i praktični rad u kazalištima za djecu. Riječ je, dakle, o kombinaciji mentorske nastave s radioničkim i praktičnim radom.

Uz prisustvovanje na nastavi, studenti su obavezni aktivno sudjelovati u radu u odgojno-obrazovnim institucijama, djelomično kao promatrači, djelomično kao voditelji aktivnosti. U kazalištima za djecu prate proces nastanka predstave i uključuju se u njega aktivno uz dogovor s autorskim timom pojedine predstave.

Iskustvo studenti zaokružuju pisanjem dnevnika rada, iscrpnog kritičkog prikaza cijelog procesa, koji služi kao refleksija i samorefleksija i uvodi studente u promišljanje povezanosti teorijskog i praktičnog aspekta rada. Dnevnik rada osnova je za usmeni ispit kojim studenti završavaju obaveze vezane uz ovaj kolegij.

POPIS OBVEZNE LITERATURE:

- Bančić, A. i drugi (2007) *Ne raspravljaj, igray! Priručnik forum-kazališta*, Zagreb: Hrvatski centar za dramski odgoj - Pili-poslovi d.o.o.
- Fileš i drugi (2008) *Zamisli, doživi, izrazi! Dramske metode u nastavi hrvatskog jezika*. Zagreb: Hrvatski centar za dramski odgoj - Pili-poslovi d.o.o.
- Gruić, I. (2002) *Prolaz u zamišljeni svijet – Procesna drama ili drama u nastajanju*, Zagreb: Golden marketing.
- Lekić, K. i drugi (2007) *Igram se, a učim! Dramski postupci u razrednoj nastavi*. Zagreb: Hrvatski centar za dramski odgoj - Pili-poslovi d.o.o.
- Schneider, W. (2002) *Kazalište za djecu*. Zagreb: Mala scena.
- Schonmann, S. (2006) *Theatre as a Medium for Children and Young People: Images*

and Observations. Springer

POPIS DOPUNSKE LITERATURE:

- Turza-Bogdan, T. (2008). Kajkavski dramski tekst u funkciji učenja jezika. *Hrvatski*. VI (2), 185-205.
- Turza-Bogdan, T. (2000): Mogućnosti poticanja kajkavske književno-scenske kulture na početku školovanja, U: S. Hranjec (ur.) *Kajkavsko narječje i književnost u nastavi u Čakovcu 1996.-2000.* (349-352). Čakovec: Visoka učiteljska škola u Čakovcu.
- Turza-Bogdan, T. (2006). *Metodički priručnik uz čitanku za drugi razred osnovne škole*. Zagreb: Alfa.(samo dijelovi - stvaralački i dodatni zadatci koji uključuju dramske metode i scenske igre)

U dogovoru s učiteljima, nastavnicima i odgojiteljima, kao i kazališnim umjetnicima, koji primaju studente preporuča se dodatna literatura.

BODOVNA VRIJEDNOST, UZ OBRAZLOŽENJE: 5 bodova

Predavanja i pripreme za predavanja - 0,1 bod

Praktični rad u vrtiću i školi, s pripremom aktivnosti – 1,5 bodova (45 sati)

Praktični rad u kazalištu – 1,5 bodova (45 sati)

Pisanje dnevnika rada, priprema za ispit i ispit – 1,9 bodova

NAPOMENA UZ OBRAZLOŽENJE BODOVNE VRIJEDNOSTI:

U ovom kolegiju vidljiv je nesrazmjer između bodovne vrijednosti (5 ECTS boda) i nastavne opterećenosti (2 sata aktivne nastave). Do toga dolazi zbog specifičnosti studija. Da bi se studenti mogli uistinu specijalistički, dakle praktično osposobiti, potrebno je da puno vremena provedu u partnerskim institucijama (u ovom kolegiju to su dječji vrtići, škole i kazališta za djecu), promatrajući praktičan rad i sudjelujući u njemu u onoj mjeri u kojoj to okolnosti budu dopuštale. Taj dio njihove aktivnosti (45 sati u vrtiću i školi i još 45 sati u kazalištu) ne možemo nazvati nastavom u klasičnom smislu riječi, već praksom, koja će biti potpuno individualizirana i ovisit će o interesu studenta i mogućnostima partnerskih institucija u danom trenutku (zbog toga su tijekom pisanja ovog programa provedeni intenzivni razgovori s partnerskim institucijama, osobito s kazalištima za djecu, kako bi se precizno dogovorio realističan okvir za suradnju, što je rezultiralo Pismima namjere koja su priložena ovom elaboratu). Međutim, opterećenje koje ovako koncipirana i ovako opsežna praksa postavlja na studente mora se iskazati u ECTS bodovima, pa iz toga proizlazi spomenuti netipičan odnos između bodovne vrijednosti i nastavne opterećenosti.

NAČIN POLAGANJA ISPITA: usmeni ispit

NAČIN PRAĆENJA KVALITETE I USPJEŠNOSTI IZVEDBE: Sukladno sustavu upravljanja kvalitetom Sveučilišta u Zagrebu, kvaliteta i uspješnost izvedbe predmeta prati se samovrednovanjem nastavnika i anketiranjem polaznika. Analiza prolaznosti i uspjeha na ispitu.

NAZIV PREDMETA: Rad s grupom

VRSTA PREDMETA (obvezni / izborni): Izborni

NOSITELJ PREDMETA: dr. sc. Aleksandra Mindoljević Drakulić, znanstveni suradnik, viši asistent

NASTAVNICI I SURADNICI NA PREDMETU: dr. sc. Aleksandra Mindoljević Drakulić, znanstveni suradnik, viši asistent

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA: hrvatski jezik

BROJ SATI NASTAVE: 15 predavanja

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA:

- Čovjek i grupa
- Organiziranje i tehnike formiranja grupe
- Prvi sastanak grupe
- Komunikacija u grupi (verbalna i neverbalna (šutnja), pojedinac u grupnom procesu (žrtveni jarac, novi član, monopolist, ulazak i izlazak člana iz grupe)
- Grupni matriks
- Fenomeni grupe (povratna veza, kondenzator, rezonancija, prevođenje, zrcaljenje)
- Mala grupa
- Velika i srednja grupa
- Transferna zbivanja u grupi
- Kontratransfer u grupi
- Otpori u grupi
- Antigrupa
- Terapijski (lječidbeni) aspekti grupe
- Voditelj grupe
- Istraživanja efikasnosti rada s grupom.

OPĆE KOMPETENCIJE KOJE SE OVIM PREDMETOM RAZVIJAJU:

Studenti će moći:

- razumjeti važnost različitih komponenti rada s grupama
- razumjeti odnos vlastitog iskustva u grupi i vlastite prakse
- prepoznati odnos teorije i prakse.

SPECIFIČNE KOMPETENCIJE KOJE SE OVIM PREDMETOM RAZVIJAJU:

Studenti će moći:

- učiti putem vlastitog iskustva i, posljedično, primijeniti naučeno u praksi
- uspostaviti lakši odnos sa članovima svojih budućih edukacijskih grupa
- uspješno intervenirati u različitim situacijama grupne dinamike
- prepoznati sve faze grupnog procesa
- prepoznati svoj doživljaj doprinosa u grupi
- detektirati probleme u radu s grupom (kako se kao član grupe i njezin voditelj suočava sa svojim emocionalnim iskustvom), izdvojiti ih i o njima otvoreno i pošteno razgovarati
- prepoznati grupne fenomene, latentne poruke grupe
- prepoznati različite emocionalne odgovore u različitim grupnim situacijama.

OBLICI PROVOĐENJA NASTAVE, NAČIN SUDJELOVANJA POLAZNIKA U PROVEDBI PREDMETA: Nastava se provodi kroz predavanja i radionice. Studenti aktivno sudjeluju na nastavi i proučavaju literaturu. Pod mentorstvom nastavnika pišu pismeni rad.

POPIS OBVEZNE LITERATURE:

- Brown, R. (2006). *Grupni procesi – dinamika unutar i između grupa*. Jastrebarsko: Naklada Slap
- Mindoljević Drakulić, A. (2011). Clinical and no clinical setting specificities in first session short-term psychotherapy psychodrama group. *Collegium Antropologicum*, 35 (1), 173 – 179.
- Mindoljević Drakulić, A. (2010). Resistance in the first session of psychodrama psychotherapy group with adults. *Psychiatria Danubina*. 22, 261 – 266.
- Mindoljević Drakulić, A. (2011). Terapijske interpretacije u psihodrami s adolescentima u školskom okruženju. *Napredak*, 152 (1), 121 – 132.
- Mindoljević Drakulić, A. (2012). *Učinci kratkotrajne grupne psihoterapije – psihodrame na zadovoljstvo životom u kliničkom i nekliničkom kontekstu*. Disertacija. Medicinski fakultet Sveučilišta J.J. Strossmayera u Osijeku.
- Nitsun, M. (1996). *The anti-group: destructive forces in the group and their creative potential*. London: Routledge.

POPIS DOPUNSKE LITERATURE:

- Bion, W. R. (1983). *Iskustva u radu s grupama i drugi radovi*. Zagreb: Naprijed.
- Fuhrić, A. Burlingame, G. M. (1994). *Handbook of group psychotherapy*. New York: John Wiley and Sons.
- Klain, E. (1996). *Grupna analiza*. Zagreb: Medicinska naklada.
- Yalom, I. D. (1975). *The theory and practice of group psychotherapy*. New York: Basic Books.

BODOVNA VRIJEDNOST, UZ OBRAZLOŽENJE: 3 ECTS boda

Teorijska nastava i radionički rad u grupi: 0,5 bodova

Proučavanje literature i pisanje pismenog rada: 1,5 bodova

Primjena znanja u organiziranju i vođenju vlastite grupe: 0,5 bodova

Gledanje i analiziranje filma o grupama: 0,5 bodova

NAČIN POLAGANJA ISPITA: pismeni ispit

NAČIN PRAĆENJA KVALITETE I USPJEŠNOSTI IZVEDBE: Sukladno sustavu upravljanja kvalitetom Sveučilišta u Zagrebu, kvaliteta i uspješnost izvedbe predmeta prati se samovrednovanjem nastavnika i anketiranjem polaznika. Analiza prolaznosti i uspjeha na ispitu.

NAZIV PREDMETA: Psihologija kreativnosti

VRSTA PREDMETA: izborni

NOSITELJ PREDMETA: red.prof. dr. Majda Rijavec

NASTAVNICI I SURADNICI NA PREDMETU: red.prof. dr. Majda Rijavec

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA: hrvatski jezik

BROJ SATI NASTAVE: 10

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA:

- Definicije kreativnosti
- Zablude o kreativnosti
- Pristupi kreativnosti: psihodinamski, psihometrijski, integrativni
- Kreativna ličnost
- Kreativni proces i kreativni produkt
- Pozitivne posljedice kreativnosti za društvo i pojedinca
- Mjerenje kreativnosti
- Razvoj kreativnosti
- Prepreke kreativnosti i poticanje kreativnosti
- Tehnike kreativnog mišljenja
- Kreativnost i psihopatologija.

OPĆE KOMPETENCIJE KOJE SE OVIM PREDMETOM RAZVIJAJU:

- baratanje idejama i konceptima
- sposobnost kritičke argumentacije
- sposobnost samostalnog rada
- sposobnost povezivanja različitih pristupa, izvora spoznaje i znanja
- sposobnost kritičkog mišljenja
- sposobnost interdisciplinarnog pristupa.

SPECIFIČNE KOMPETENCIJE KOJE SE OVIM PREDMETOM RAZVIJAJU:

Nakon pohađanja kolegija i polaganja ispita studenti će moći:

- opisati različite pristupe kreativnosti
- opisati različite načine mjerenja kreativnosti
- osobno koristiti različite tehnike kreativnog mišljenja
- primijeniti različite tehnike kreativnog mišljenja u grupi.

OBLICI PROVOĐENJA NASTAVE, NAČIN SUDJELOVANJA POLAZNIKA U PROVEDBI PREDMETA: Nastava se provodi kroz predavanja i radionice. Pod mentorstvom nastavnika studenti sudjeluju u radu na projektu. Predviđa se korištenje mogućnosti e učenja.

POPIS OBVEZNE LITERATURE:

- Rijavec, M., Miljković, D. (2006). *Tko su dobri ljudi: psihologija pozitivne osobe*. Zagreb: IEP
- Ozimec, S. (1996). *Otkriće kreativnosti*. Varaždinske Toplice: Tonimir
- Srića, V. (1992) *Upravljanje kreativnošću*. Zagreb: Školska knjiga.

- Pečjak, V. (1989). *Putevi do ideja*. Ljubljana: Sopstveno izdanje.

POPIS DOPUNSKE LITERATURE:

- Sternberg, R. (ed.) (1999). *Handbook of Creativity*. Cambridge: Cambridge University Press

BODOVNA VRIJEDNOST, UZ OBRAZLOŽENJE: 3 ECTS boda

Pohađanje nastave: 0.3 ECTS

Zadaće i rad na projektu: 2 ECTS

Priprema za ispit i ispit: 0,7 ECTS

NAČIN POLAGANJA ISPITA: pismeni ispit

NAČIN PRAĆENJA KVALITETE I USPJEŠNOSTI IZVEDBE: Sukladno sustavu upravljanja kvalitetom Sveučilišta u Zagrebu, kvaliteta i uspješnost izvedbe predmeta prati se samovrednovanjem nastavnika i anketiranjem polaznika. Na kraju nastave studenti ispunjavaju upitnik kojim evaluiraju kvalitetu kolegija.

NAZIV PREDMETA: Skupno osmišljeno kazalište u Hrvatskoj

VRSTA PREDMETA (obvezni / izborni): izborni

NOSITELJ PREDMETA: dr. sc. Višnja Rogošić, znanstveni suradnik, viši asistent

NASTAVNICI I SURADNICI NA PREDMETU: dr. sc. Višnja Rogošić, znanstveni suradnik, viši asistent

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA: hrvatski jezik

BROJ SATI NASTAVE: 15

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA:

- Specifičnosti skupnoga osmišljavanja kao stvaralačke metodologije i kao umjetničkoga područja
- Različiti aspekti kolektivnoga/suradničkoga stvaralaštva
- Prostorne relacije i tretmana publike koji iz takvoga stvaralaštva proizlaze.
- Prvi primjeri skupno osmišljenoga kazališta u hrvatskome kazalištu: Kugla glumište i Kazališna radionica Pozdravi
- Mlada zagrebačka scena formirana polovinom devedesetih
- Projekti Bacači sjenki i suradničkog para Jelčić / Rajković
- Izvedbena zajednica: dehijerarhizacija i antitehnokracija, obnova različitosti
- Stvaralački proces i 'otvorena' metodologija
- Izvedbeni prostor / performativni prostor
- Publika kao pokusni gledatelj i sustvaratelj.

OPĆE KOMPETENCIJE KOJE SE OVIM PREDMETOM RAZVIJAJU:

- proširivanje razumijevanja različitih kazališnih oblika
- promišljanje povezanosti kazališnih oblika i dramskog rada s djecom.

SPECIFIČNE KOMPETENCIJE KOJE SE OVIM PREDMETOM RAZVIJAJU:

- poznavanje povijesti izvedbene vrste i razumijevanje procesa skupnoga osmišljavanja
- razvoj promišljanja o mogućnostima skupnog osmišljavanja u kazališnom okruženju.

OBlici PROVOĐENJA NASTAVE, NAČIN SUDJELOVANJA POLAZNIKA U PROVEDBI PREDMETA: Nastava se provodi kroz predavanja i radionice. Studenti aktivno sudjeluju u nastavi, gledaju odabrane predstave u kazalištu, sudjeluju u radioničkim susretima i razgovorima s umjetnicima. Pod mentorstvom nastavnika pišu pismeni završni rad.

POPIS OBVEZNE LITERATURE:

- Bakal, Boris. 2013. „O krhkosti i otvorenom polju razlika“. U: *Kazalište XV.*, 53/54: 50-67
- Barton, Bruce, ur. 2008. *Collective Creation, Collaboration and Devising*. Toronto: Playwrights Canada Press
- Blažević, Marin. 1999. „Kako početi? Možda prekoračiti!“. U: *Frakcija* 12-13: 24-29.
- Blažević, Marin. 2007. *Razgovori o novom kazalištu 1 i 2*. Zagreb: CDU (a i b)
- Heddon, Deirdre i Milling, Jane. 2006. *Devising Performance. A Critical History*. Houndmills i New York: Palgrave Macmillan
- Mermikides, Alex i Smart, Jackie, ur. 2010. *Devising in Process*. Houndmills i New York: Palgrave Macmillan

- Oddey, Alison. 2007. *Devising Theatre. A Practical and Theoretical Handbook*. London i New York: Routledge
- Rogošić, Višnja. 2010. „Srednjovjekovno izvedbeno naslijeđe u prostorom određenom kazalištu: zajednica i putovanje gradom u predstavama skupina Kugla glumište i Bacači sjenki“. U: *Komparativna povijest hrvatske književnosti. Zbornik radova XII. Istodobnost razonodobnog. Tekst i povijesni ritmovi*. Ur: Pavlović, Cvijeta. Split i Zagreb: Književni krug – Odsjek za komparativnu književnost Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu: 430-444. (c)
- Rogošić, Višnja. 2012. „Prema nezamjenjivosti: od autentičnoga materijala predstave do nultoga receptivnog tijela kroz *Izlog Bobe Jelčića i Nataše Rajković*“, *Narodna umjetnost: hrvatski časopis za etnologiju i folkloristiku*, 49/2: 139-155.
- Rogošić, Višnja. 2013. „O skupno osmišljenome kazalištu danas: pojmovlje, status i značajke“, *Umjetnost riječi: časopis za znanost o književnosti*. LVII/1-2: 81-113.
- Vnuk, Gordana. 2010. „Hrvatska alternativna scena sedamdesetih“. U: *Kazalište XIII*, 43/44: 46-55.

POPIS DOPUNSKE LITERATURE:

- Bailes, Sara Jane. 2011. *Performance Theatre and the Poetics of Failure. Forced Entertainment, Goat Island, Elevator Repair Service*. London i New York: Routledge
- Bogart, Anne i Landau, Tina. 2005. *The Viewpoints Book. A Practical Guide to Viewpoints and Composition*. New York: Theatre Communications Group
- Bottoms, Stephen i Goulish, Matthew, ur. 2007. *Small Acts of Repair: Performance, Ecology, and Goat Island*. London i New York: Routledge
- Brown, Wetherell i Reckless Sleepers. 2007. *Trial: A Study of the Devising Process in Reckless Sleepers' Schrödinger's Box*. Plymouth: University of Plymouth Press
- Coult, Tony i Kershaw, Baz, ur. 1997. *Engineers of Imagination. The Welfare State Handbook*. London: Methuen Drama
- Cvejić, Bojana, ur. 2003. *Collect-If by Collect-If*. Ljubljana: Maska
- Etchells, Tim. 2004. *Certain Fragments. Contemporary Performance and Forced Entertainment*. London i New York: Routledge
- Féral, Josette. 2007. „Što je preostalo od umjetnosti performansa? Autopsija funkcije, rođenje žanra“. U: *Up & underground Art dossier* 11/12
- Fischer-Lichte, Erika. 2009. *Estetika performativne umjetnosti*. Sarajevo: TDK Šahinpašić
- *Frakcija*, magazin za izvedbene umjetnosti, br. 30/31 („Proizvodnja zajedničkog“), zima 2003./proljeće 2004.
- Govan E.; Nicholson, H.; Normington, K. 2007. *Making a Performance. Devising Histories and Contemporary Practices*. London i New York: Routledge
- Graham, Scott i Hoggett, Steven. 2009. *The Frantic Assembly Book of Devising Theatre*. London i New York: Routledge
- Harding, M. James i Rosenthal, Cindy, ur. 2006. *Restaging the Sixties. Radical Theaters and Their Legacies*. Ann Arbor: University of Michigan Press
- Harvie, Jen i Lavender, Andy. 2010. *Making Contemporary Theatre. International Rehearsal Processes*. Manchester i New York: Manchester University Press
- Lehmann, Hans-Thies. 2004. *Postdramsko kazalište*. Zagreb/Beograd: CDU i TkH
- Quick, Andrew. 2007. *The Wooster Group Work Book*. London i New York: Routledge
- Radosavljević, Duška. 2013. *Theatre-making. Interplay Between Text and Performance in the 21st Century*. Houndmills i New York: Palgrave Macmillan (b)

- Rogošić, Višnja. 2007. "Trudimo se mnoge stvari ne znati. Razgovor s Katarinom Pejović i Borisom Bakalom, suosnivačima izvedbenog kolektiva Bacači sjenki". U: *Kazalište X*, 29/30: 66-73.
- Schechner, Richard. 1994. *Environmental Theater*. New York: Applause
- Savran, David. 1988. *Breaking the Rules: The Wooster Group*. New York: Theatre Communications Group
- Williams, David, ur. 1999. *Collaborative Theatre. The Théâtre du Soleil Sourcebook*. London i New York: Routledge.

BODOVNA VRIJEDNOST, UZ OBRAZLOŽENJE: 3 ECTS boda

Predavanja: 0,5 ECTS bodova

Proučavanje literature i gledanje predstava: 1,5 ECTS bodova

Pisanje pismenog rada i ispit: 1 ECTS bod

NAČIN POLAGANJA ISPITA: usmeni ispit

NAČIN PRAĆENJA KVALITETE I USPJEŠNOSTI IZVEDBE: Sukladno sustavu upravljanja kvalitetom Sveučilišta u Zagrebu, kvaliteta i uspješnost izvedbe predmeta prati se samovrednovanjem nastavnika i anketiranjem polaznika. Analiza prolaznosti i uspjeha na ispitu.

NAZIV PREDMETA: Pristup lutkarskoj predstavi

VRSTA PREDMETA (obvezni / izborni): izborni

NOSITELJ PREDMETA: doc.dr.sc. Livija Kroflin

NASTAVNICI I SURADNICI NA PREDMETU: doc.dr.sc. Livija Kroflin

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA: hrvatski jezik

BROJ SATI NASTAVE: 10

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA:

- Uloga lutke u različitim razdobljima i različitim sredinama
- Osnovne lutkarske tehnike i njihove kombinacije
- Konstitutivni elementi lutkarske predstave
- Izbor predloška za lutkarsku predstavu
- Načini komunikacije lutke s publikom
- Postizanje sklada između predloška i izvedbe u cilju prenošenja ideje predstave
- Srodnosti i različitosti lutkarskoga i dramskog kazališta
- Specifičnosti lutkarske dramaturgije
- Različiti načini suodnosa čovjeka i lutke
- Analiza lutkarske predstave.

OPĆE KOMPETENCIJE KOJE SE OVIM PREDMETOM RAZVIJAJU:

- sposobnost kritičkog mišljenja
- sposobnost usporedbe i analize
- sposobnost samostalnog rada
- sposobnost kritičkog argumentiranja.

SPECIFIČNE KOMPETENCIJE KOJE SE OVIM PREDMETOM RAZVIJAJU:

Nakon pohađanja nastave i uspješnog polaganja ispita studenti će moći:

- definirati osnovne pojmove vezane uz lutkarstvo
- grupirati i opisati različite lutkarske tehnike i načine animacije
- razlikovati svrhu i komunikacijske vrijednosti pojedine tehnike
- prepoznati razlike između lutkarskog i živog kazališta te između kazališta lutaka i drugih oblika lutkarstva
- nabrojiti konstitutivne elemente lutkarske predstave
- objasniti specifičnosti lutkarske umjetnosti
- primijeniti stečena znanja prilikom stvaranja vlastite lutkarske predstave.

OBLICI PROVOĐENJA NASTAVE, NAČIN SUDJELOVANJA POLAZNIKA U PROVEDBI PREDMETA: Nastava se provodi kroz predavanja i radionice. Studenti aktivno sudjeluju na nastavi, posjećuju kazalište i gledaju ciljano odabrane predstave. Na kraju semestra pod mentorstvom nastavnika pišu završni pismeni rad.

POPIS OBVEZNE LITERATURE:

- Bogatirev, P.G. (1975). Kazalište lutaka i kazalište živog glumca. *Prolog*, br. 23-24, str. 39-48.

- Chytil, V. (1975). Funkcionalnost lutke. *Prolog*, br. 23-24, str. 29-30.
- Čečuk, M. (2009). *Lutkari i lutke*. Zagreb: Međunarodni centar za usluge u kulturi.
- Deželić, B. (1975). Lutka i prostor. *Prolog*, br. 23-24, str. 21-25.
- Jurkowski, H. (1975). Dileme suvremenog kazališta lutaka. *Prolog*, br. 23-24, str. 33-37.
- Jurkowski, H. (1975). Povijest kazališta lutaka. *Prolog*, br. 23-24, str. 5-13.
- Kauzlarić, V. (1975). Lutka nije kopija. *Prolog*, br. 23-24, str. 31-33.
- Kužat-Spaic, K. (1975). Animacija lutke. *Prolog*, br. 23-24, str. 26-28.
- Mladinov, D. (1975). U traženju lutkarskog izraza. *Prolog*, br. 23-24, str. 17-20.
- Mrkšić, B. (2006). *Drveni osmijesi*. Zagreb: Međunarodni centar za usluge u kulturi.
- Paljetak, L. (2007) *Lutke za kazalište i dušu*. Zagreb: Međunarodni centar za usluge u kulturi.
- Županić Benić, M. (2009). *O lutkama i lutkarstvu*. Zagreb: Leykam International.

POPIS DOPUNSKE LITERATURE:

- Jurkowski, H. (2005). *Povijest europskoga lutkarstva*, I. dio. Zagreb: Međunarodni centar za usluge u kulturi.
- Jurkowski, H. (2007). *Povijest europskoga lutkarstva*, II. dio. Zagreb: Međunarodni centar za usluge u kulturi.
- Jurkovski, H. (2006). *Metamorfoze pozorišta lutaka u XX veku*. Subotica: Međunarodni festival pozorišta za decu.
- Kolár, E. (1992). *Sto i jedno poglavlje o lutkarskoj režiji*. Zagreb: Zajednica kulturnoumjetničkih društava Zagreba, Scena kazališnih amatera.
- Kroflin, L. (2012.) *Estetika PIF-a*. Zagreb: Međunarodni centar za usluge u kulturi.
- Špoljarec, I. (2008) *Lutke uživo*. Zagreb: Međunarodni centar za usluge u kulturi.

BODOVNA VRIJEDNOST, UZ OBRAZLOŽENJE: 3 ECTS boda

Predavanja: 0,3 ECTS boda

Proučavanje literature: 1 ECTS bod

Gledanje i pripremna analiza kazališnih predstava: 1 ECTS bod

Pisanje završnog pismenog rada i ispit: 0,7 ECTS bodova

NAČIN POLAGANJA ISPITA: usmeni ispit

NAČIN PRAĆENJA KVALITETE I USPJEŠNOSTI IZVEDBE: Sukladno sustavu upravljanja kvalitetom Sveučilišta u Zagrebu, kvaliteta i uspješnost izvedbe predmeta prati se samovrednovanjem nastavnika i anketiranjem polaznika. Analiza prolaznosti i uspjeha na ispitu.

NAZIV PREDMETA: Dramsko pismo

VRSTA PREDMETA (obvezni / izborni): izborni

NOSITELJ PREDMETA: dr.sc. Diana Zalar, izv.prof.

NASTAVNICI I SURADNICI NA PREDMETU: dr.sc. Diana Zalar, Tanja Kirhmajer

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA: hrvatski jezik

BROJ SATI NASTAVE: 15 (2 sata predavanja + 13 sati radionica)

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA:

- Prepoznavanje dramskog potencijala u idejama, proznim djelima
- Dramska situacija: osnovni elementi i struktura
- Motivacija likova
- Ideja i koncept
- Žanrovi
- Prikaz razvoja dramskih i proznih tekstova za djecu sa sociološkog, antropološkog te pedagoškog aspekta
- Dramaturgija
- Dramatizacija i adaptacija
- Pisanje kao igra čija su pravila jasno postavljena; Scenoslijed, sinopsis, fabula
- Dramsko vrijeme i prostor
- Mizanscen i njegova uloga u stvaranju karaktera, napetosti, atmosfere te boljoj organizaciji kretanja likova po sceni
- Upoznavanje potencijalne publike, istraživanje njezina interesa
- Analiza citata: *Djeca su najstroža publika koju se ne može prevariti?!*
- Proučavanje medijskih komercijalnih sadržaja za djecu: što plijeni dječju pažnju? Što stvara konzumerističke i pasivne navike? Pregled najomiljenijih likova u različitim medijima i analiza statistike.

OPĆE KOMPETENCIJE KOJE SE OVIM PREDMETOM RAZVIJAJU:

- definiranje i prepoznavanje teorijskih koncepata i pojmovnika dramskog pisma i sociološko-psihološkog konteksta stvaranja za djecu
- sposobnost (pre)poznavanja pravila
- prepoznavanje vrijednih dramskih tekstova i vještina raspoznavanja dramski potentnih proznih tekstova
- razumijevanje osjećaja slobode unutar pravila igre (razvoj svijesti o slobodi s kojom se pristupa preseljenju proznog predloška u drugi medij)
- razvoj kreativnosti i spisateljskih potencijala studenta
- razumijevanje da je izražavanje u svakom umjetničkom mediju (a tako i dramsko pismo) (i) psihoterapeutska vještina, kojem svrha nije uspjeh na državnoj smotri, već sam proces rada, učenja, bolja orijentacija u prostoru, vremenu i razumijevanje samog sebe
- prepoznavanje bliskih tema koje mijenjaju svijest sudionika procesa, pomažu mu psihoterapeutski da riješi ambivalentne stavove prema svijetu u sebi i oko sebe
- razumijevanje važnosti postojanja čvrste ideje, koncepta i misije koje prate rad na dramskom ili kazališnom djelu

- prepoznavanje suvremenih trendova u svjetskom i domaćem kazalištu za djecu te kazališnim školskim drušinama
- sposobnost uvida u jasnu diferencijaciju između amaterizma i profesionalizma te važnost težnje za izvrsnošću.

SPECIFIČNE KOMPETENCIJE KOJE SE OVIM PREDMETOM RAZVIJAJU:

Studenti će moći:

- pokazati razumijevanje pravila 'zanata' dramskog pisanja
- napisati samostalno kratku dramsku formu
- dramatizirati ili obraditi neko djelo ili motiv u dramskoj formi
- analitički pristupiti pitanju publike kojoj se dječje kazalište obraća
- promisliti i kreirati strategiju prilikom dramskog pisanja za djecu, koja obuhvaća odgovore na pitanja: što tijekom rada na tekstu i predstavi želimo analizirati, proživjeti i što promijeniti u svijesti izvođača i publike (itd.)
- s razumijevanjem voditi družine kao autorski tim u procesu od odabira teksta do konačne scenske izvedbe, uz poznavanje teorijskih i praktičnih pojmova.

OBLICI PROVOĐENJA NASTAVE, NAČIN SUDJELOVANJA POLAZNIKA U PROVEDBI PREDMETA: Nastava uz predavanja uključuje analize primjera dramskog pisanja, kao i radionice dramskog pisanja. Studenti tijekom semestra dobivaju više zadataka, odnosno vježbi sa ciljem savladavanje osnovnih vještina potrebnih za dramsko pisanje, kao i za analizu postupaka primijenjenih u dramskom tekstu. Završni rad koji je preduvjet izlaska na ispit je kratka dramska forma koju su sami napisali.

POPIS OBVEZNE LITERATURE:

- Fischer- Lichte, E. (2010) *Povijest drame I i II*. Zagreb: Disput.
- Propp, V. (2012) *Morfologija bajke*. Beograd: XX VEK
- De Marinis, M (2006) *Razumijevanje kazališta*. Zagreb: AGM.
- Deset suvremenih dramskih tekstova, prema dogovoru.
- Zajec, T. (2012) *Pravila igre - od prve ideje do prvog dramskog teksta*. Zagreb: VBZ.

POPIS DOPUNSKO LITERATURE:

- Švacov, V. (1976) *Temelji dramaturgije*. Zagreb: Školska knjiga.

BODOVNA VRIJEDNOST, UZ OBRAZLOŽENJE: 3 ECTS boda

Nastava: 0,3 ECTS boda

Pisanje prema zadacima za vježbu: 1,2 ECTS bod

Proučavanje literature i pisanje završnog rada: 1,3 ECTS bod

Neposredna priprema za ispit i ispit: 0,2 ECTS boda

NAČIN POLAGANJA ISPITA: usmeni ispit

NAČIN PRAĆENJA KVALITETE I USPJEŠNOSTI IZVEDBE: Sukladno sustavu upravljanja kvalitetom Sveučilišta u Zagrebu, kvaliteta i uspješnost izvedbe predmeta prati se samovrednovanjem nastavnika i anketiranjem polaznika. Analiza prolaznosti i uspjeha na ispitu.

NAZIV PREDMETA: Od prakse do istraživanja

VRSTA PREDMETA (obvezni / izborni): izborni

NOSITELJ PREDMETA: doc.dr.sc. Iva Gruić

NASTAVNICI I SURADNICI NA PREDMETU: doc.dr.sc. Iva Gruić

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA: hrvatski jezik

BROJ SATI NASTAVE: 15

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA:

- Napetost između umjetnosti i znanosti
- Specifičnosti istraživanja u umjetničkim disciplinama
- Pregled stanja istraživanja u kazalištu za djecu: teme, aktualna pitanja, pristupi
- Dramski odgoj: što se istražuje i zašto?
- Metodologije istraživanja u kazalištu za djecu
- Metodologije istraživanja u dramskom odgoju
- Istraživanje kroz umjetnost
- Djeca kao su-istraživači
- Kako koncipirati vlastito istraživanje.

OPĆE KOMPETENCIJE KOJE SE OVIM PREDMETOM RAZVIJAJU:

Studenti će moći:

- prepoznati istraživački potencijal pojedinih tema
- povezati teoriju, istraživanje i praksu
- raspoznati obogaćivanje koje istraživački rad donosi praksi.

SPECIFIČNE KOMPETENCIJE KOJE SE OVIM PREDMETOM RAZVIJAJU:

Studenti će moći:

- koncipirati istraživanje iz područja dramskog odgoja i kazališta za djecu, sa sviješću o postojećim istraživanjima
- koncipirati istraživanje koje stoji u odnosu s njihovom praksom, odabrati prikladne pristupe i načine istraživanja, tehnike i metode prikupljanja i analize podataka
- prepoznati vrijednost pojedinih istraživanja za praktičan rad i izvesti iz njih zaključke koji se mogu primijeniti u praksi.

OBLICI PROVOĐENJA NASTAVE, NAČIN SUDJELOVANJA POLAZNIKA U PROVEDBI PREDMETA: Nastava se provodi kroz predavanja koja u većem dijelu aktivno uključuju polaznike. Studenti sudjeluju u analizi odabranih primjera provedenih istraživanja i pod mentorskim vodstvom nastavnika pripremaju se za provođenje vlastitih istraživanja. Pismeni rad koji je preuvjet za izlazak na ispit formuliran je kao prijedlog jednog mogućeg istraživanja.

POPIS OBVEZNE LITERATURE:

- Ackroyd, J. (ed) (2006) *Research Methodologies for Drama Education*, Stoke on Trent: Trentham Books
- Bresler, L. (ur.) (2007) *International Handbook of Research in Arts Education*. Dordrecht: Springer

- Gattenhof, S. i Radvan, M. (2009) 'In the Mouth of the Imagination: Positioning Children as Co-Researchers and Co-Artists to Create a Professional Children's Theatre Production', *Research in Drama Education*, vol. 14., br. 2, str. 211-224.
- O'Toole, J. (2006) *Doing Drama Research*. Drama Australia
- Taylor, P (ed.) (1996) *Researching Drama and Arts Education*, London: The Falmer Press

POPIS DOPUNSKE LITERATURE:

- Young, J. (2001) *Art and Knowledge*, London: Routledge.
- Lukić, D. (2009) 'Cijeli svijet su publike', *Kazalište*, 39/40, Zagreb: Hrvatski centar ITI, 25-45
- Iveković, O. (2009) 'Od kazališne publike do kazališnog događaja', *Kazalište*, 39/40, Zagreb: Hrvatski centar ITI, 46-55
- Članci iz časopisa *Youth Theatre Journal* (izdavač: Routledge) i *Research in Drama Education: The Journal of Applied Theatre and Performance* (izdavač: Routledge) u izboru studenta u dogovoru s predavačem.

BODOVNA VRIJEDNOST, UZ OBRAZLOŽENJE: 3 ECTS boda

Predavanja: 0,3 ECTS boda

Proučavanje literature: 1 ECTS bod

Koncipiranje vlastitog istraživanja, pisanje pismenog rada: 1,6 ECTS bodova

Ispit: 0,1 ECTS bod

NAČIN POLAGANJA ISPITA: usmeni ispit

NAČIN PRAĆENJA KVALITETE I USPJEŠNOSTI IZVEDBE: Sukladno sustavu upravljanja kvalitetom Sveučilišta u Zagrebu, kvaliteta i uspješnost izvedbe predmeta prati se samovrednovanjem nastavnika i anketiranjem polaznika. Analiza prolaznosti i uspjeha na ispitu.

NAZIV PREDMETA: Kulturne politike i stvaralaštvo za djecu

VRSTA PREDMETA (obvezni / izborni): izborni

NOSITELJ PREDMETA: doc.dr. sc. Vitomira Lončar

NASTAVNICI I SURADNICI NA PREDMETU: doc.dr. sc. Vitomira Lončar

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA: hrvatski jezik

BROJ SATI NASTAVE: 15 (7 sati predavanja + 8 sati seminara)

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA:

- Što su kulturne politike – definicije i osnovni pojmovi
- Ciljevi kulturnih politika
- Kulturne politike u RH kroz povijest kroz prizmu stvaralaštva za djecu
- Modeli kulturnih politika
- Osnovna područja s naglaskom na stvaralaštvo za djecu
- Glavni instrumenti kulturnih politika i njihov utjecaj na stvaralaštvo za djecu
- Dodatni instrumenti kulturnih politika
- Utjecaj civilnog društva na kulturne politike
- Analiza kulturne politike RH na recentno stvaralaštvo za djecu
- Moguće promjene *bottom up* i obrnuto.

OPĆE KOMPETENCIJE KOJE SE OVIM PREDMETOM RAZVIJAJU:

- sposobnost aktivnog djelovanja i razumijevanja (*action oriented* učenje)
- kritičko promišljanje (na primjeru implicitno ili eksplicitno artikulirane kulturne politike)
- razumijevanje kulturnih politika i njihovih mnogostrukih utjecaja
- razumijevanje važnosti svih instrumenata kulturnih politika na razvoj stvaralaštva za djecu i s djecom.

SPECIFIČNE KOMPETENCIJE KOJE SE OVIM PREDMETOM RAZVIJAJU:

Nakon završetka kolegija studenti će moći:

- kritički analizirati različitih modele planiranja i odlučivanja, financiranja i zakonodavstva
- kritički analizirati sve aspekte kulturne politike
- aktivno sudjelovati u raspravi o mogućoj uspostavi kvalitetnije kulturne politike u svrhu jačanja stvaralaštva za djecu, a s ciljem podizanja kapaciteta cjelokupne kulturne scene
- osmišljavati nove načina na koje se može razvijati stvaralaštvo
- razraditi nove mogućnosti participacije ciljnih skupina u području na kojem rade.

OBLICI PROVOĐENJA NASTAVE, NAČIN SUDJELOVANJA POLAZNIKA U

PROVEDBI PREDMETA: Nastava se provodi kroz predavanja i aktivno uključivanje studenata: studenti sudjeluju u analizama studija slučajeva utemeljenih u pojedinim modelima kulturnih politika, sudjeluju u diskusijama, izradi mapa i prezentacija. Pod mentorstvom nastavnika pišu pismene radove. Osobita će se pozornost davati istraživačkom radu kroz koji će polaznici imati mogućnosti vrednovati pojedine vrste kulturnih politika i njihovu zainteresiranost za stvaralaštvo za djecu i s djecom. Tijekom

cijelog semestra usporedo s učenjem novih znanja, polaznici će vježbati i primjenu naučenog kroz LPC-metodu (*learn, practice, communicate*).

POPIS OBVEZNE LITERATURE:

- Cvjetičanin, B. i Katunarić, V. (ur.) (2003) *Hrvatska u 21. stoljeću, strategija kulturnog razvitka*, Zagreb, Ministarstvo kulture Republike Hrvatske.
- D'Angelo, M. i Vesperini, P. (1998) *Cultural policies in Europe: A Comparative Approach*, Strasbourg, Council of Europe.
- Dragojević, S. (2006) *Kulturna politika: europski pristupi i modeli*, Zagreb, doktorska disertacija.
- Fisher, R. i Fox, R. (2001) *Culture and civil society: new relationships with the third sector*, Strasbourg, Council of Europe Publishing.
- Jurinić, B. (ur.) (2002) *Strategija kulturnog razvitka*, rasprava, Trakošćan 16. – 17. ožujka 2001, Radna verzija transkripata rasprave i autoriziranih izlaganja, Biblioteka Kulturni razvitak – Velika edicija, knjiga 2, Zagreb, Ministarstvo kulture Republike Hrvatske.
- Katunarić, V. i Cvjetičanin B. (ur.) (1998) *Kulturna politika Republike Hrvatske: nacionalni izvještaj*, Zagreb, Ministarstvo kulture Republike Hrvatske.
- Katunarić, V. i Cvjetičanin, B. (ur.) (2003) *Hrvatska u 21. stoljeću, strategija kulturnog razvitka*, Biblioteka Kulturni razvitak, Velika edicija, knjiga 3, Zagreb, Ministarstvo kulture Republike Hrvatske.
- Landry, Ch. (ur.) (1998) *Hrvatska kulturna politika: od prepreka do mostova, izvještaj grupe europskih stručnjaka*, prev. Emilija Beltram, Zagreb, Ministarstvo kulture Republike Hrvatske.
- Lončar, V. (2008) *Kazalište u Hrvatskoj i mladi (1950.-2007.)*, Kazalište, 33-34, 108-124.
- Matarasso F. i Landry Ch. (2000) *Akt o usklađivanju: 21. strateška dilema u kulturnoj politici*, Zagreb, Ministarstvo kulture Republike Hrvatske (Izdanje Vijeća Europe).
- Mundy, S. (2000) *Cultural Policy – A Short Guide*, Council of Europe, English edition.
- Petak, Z. (2008) *Dimenzije javnih politika i javno upravljanje*, Politička misao, Vol. XLV, 2, Zagreb, Fakultet političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu, 9-26.
- Šuvar, S., Grubiša, D. i dr. (1982) *Kulturna politika i razvitak kulture u Hrvatskoj*, Zagreb, Republički komitet za prosvjetu, kulturu, fizičku i tehničku kulturu, Republička samoupravna interesna zajednica u oblasti kulture, Zavod za kulturu Hrvatske.

POPIS DOPUNSKE LITERATURE:

- Mundy, S. (2000) *Cultural Policy – A Short Guide*, Council of Europe, English edition.
- Obuljen, N. (2004) *Why we need European cultural policies*, Amsterdam, European Cultural Foundation.
- Lončar, V. (2010) *Publika u kazalištu za djecu*, Kazalište 39/40, Zagreb
- Kolega, K. (2009) *Dvadesetogodišnje putovanje*, Biblioteka Mala scena, Zagreb
- Bogner Šaban, A. (1998) *50 godina Zagrebačkog kazališta mladih*, ZKM, Zagreb

BODOVNA VRIJEDNOST, UZ OBRAZLOŽENJE: 3 ECTS boda

Pohađanje nastave: 0,3 ECTS boda

Analize (studije slučajeva): 0,5 ECTS bodova

Rad na seminaru uz istraživanje: 0,5 ECTS bodova

Rad na prezentaciji: 10 sati 0,2 ECTS boda

Mješovito e-učenje: 0,5 ECTS bodova

Priprema za ispit i ispit: 1 ECTS bod

NAČIN POLAGANJA ISPITA usmeni ispit

NAČIN PRAĆENJA KVALITETE I USPJEŠNOSTI IZVEDBE: Sukladno sustavu upravljanja kvalitetom Sveučilišta u Zagrebu, kvaliteta i uspješnost izvedbe predmeta prati se samovrednovanjem nastavnika i anketiranjem polaznika. Analiza prolaznosti i uspjeha na ispitu. Osobito važnu ulogu u ocjenjivanju činit će samoevaluacija polaznika.

NAZIV PREDMETA: Filozofija stvaralaštva

VRSTA PREDMETA (obvezni / izborni): izborni

NOSITELJ PREDMETA: doc.dr. sc. Tomislav Krznar

NASTAVNICI I SURADNICI NA PREDMETU: doc.dr. sc. Tomislav Krznar

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA: hrvatski jezik

BROJ SATI NASTAVE: 15

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA:

- Uvod – problematičnost govora o stvaralaštvu
- Filozofijski pristup problemu stvaralaštva
- Znanje – perspektive stvaranja
- Slobodno vrijeme i problem odmaka od rada
- Igra kao tema filozofije
- Problem odgoja između rada i dokolice
- Filozofijski pristup problemu lijepoga
- Umjetnost kao tema filozofije
- (Ne)mogućnost podučavanja umjetnosti
- Stvaralaštvo između krize i napora – filozofijsko odslikavanje
- Umjetnost i razvoj ljudskog bića u cjelini – odgojne implikacije
- Zaključno predavanje.

OPĆE KOMPETENCIJE KOJE SE OVIM PREDMETOM RAZVIJAJU:

Studenti će moći

- problemski pristupiti fenomenima stvaralaštva u interdisciplinarnom okružju
- približiti se fenomenu umjetnosti s gledišta humanističkog korpusa znanja
- vježbati integrativni način mišljenja
- razumjeti važnost upućenosti na cjeloživotno učenje kroz perspektivu odnosa vlastitog stvaralaštva i obrazovanja drugih.

SPECIFIČNE KOMPETENCIJE KOJE SE OVIM PREDMETOM RAZVIJAJU:

Studenti će moći:

- filozofijski produbljeno pristupiti umjetničkom stvaralaštvu
- povezati problematiku filozofije odgoja, posebice fenomene igre sa stvaralaštvom
- refleksivno pristupiti vlastitom stvaralaštvu u području odgojnog djelovanja.

OBLICI PROVOĐENJA NASTAVE, NAČIN SUDJELOVANJA POLAZNIKA U PROVEDBI PREDMETA: Nastava se provodi kroz predavanja koja u jednom značajnom dijelu aktivno uključuju studente (čitanje zadanih tekstova, diskusija te aktivno praćenje seminarskih izlaganja). Pod mentorstvom nastavnika studenti provode samostalno istraživanje koje zapisuju u formi pismenog rada. Istraživanje prezentiraju i na nastavi. Predviđa se korištenje mogućnosti e učenja.

POPIS OBVEZNE LITERATURE:

- Danto, A. C. (1997). *Preobražaj svakidašnjeg*. Zagreb: Kruzak.
- Fink, E. (2000). *Igra kao simbol svijeta*. Zagreb: Demetra.

- Gadamer, H-G. (2003). *Ogledi o filozofiji umjetnosti*. Zagreb: AGM.
- Pejović, D. (1972). (ur.) *Novija filozofija umjetnosti. Antologija tekstova*. Zagreb: Nakladni zavod Matice hrvatske.

POPIS DOPUNSKE LITERATURE:

- Barbarić, D. (prir.) (2003). *Zagonetka umjetnosti*. Zagreb: Demetra.
- Briski-Uzelac, S. (prir.) (1997). *Slika i riječ. Uvod u povijesnoumjetničku hermeneutiku*. Zagreb: Institut za povijest umjetnosti.
- Danto, A. C. (2007). *Nasilje nad ljepotom: estetika i pojam umjetnosti*. Zagreb: Muzej suvremene umjetnosti.
- Galović, M. (2011). *Doba estetike: estetika lijepog: problemi s ljepotom: od totalitarne prijetnje do fascinacije ljepotom "digitalnog privida"*. Zagreb: Antibarbasus.
- Grlić, D. (1974). *Estetika I. Povijest filozofskih problema*. Zagreb: Naprijed.
- Hrvoje Jurić & Sead Alić (ur.). (2014). *Filozofija i mediji* (zbornik radova). Zagreb: Hrvatsko filozofsko društvo – Centar za filozofiju medija i mediološka istraživanja.
- Krznar, T. (2014). *Znanstveno dokazano. O uporabi i zlorabi znanosti u medijima*. u: Jurić, H. & Alić, S. (ur.). (2014) *Filozofija i mediji* (zbornik radova). Zagreb: Hrvatsko filozofsko društvo – Centar za filozofiju medija i mediološka istraživanja.
- Pareyson, L. (2008). *Estetika: teorija formativnosti*. Zagreb: Demetra.

BODOVNA VRIJEDNOST, UZ OBRAZLOŽENJE: 3 ECTS boda

- Aktivno sudjelovanje u nastavi i priprema za nastavu: 0,5 bodova
- Proučavanje literature, osobno istraživanje na dogovorenu temu, pisanje pismenog rada, priprema prezentacije i prezentacija: 2 boda
- Neposredna priprema za ispit i ispit: 0,5 boda

NAČIN POLAGANJA ISPITA usmeni ispit

NAČIN PRAĆENJA KVALITETE I USPJEŠNOSTI IZVEDBE: Sukladno sustavu upravljanja kvalitetom Sveučilišta u Zagrebu, kvaliteta i uspješnost izvedbe predmeta prati se samovrednovanjem nastavnika i anketiranjem polaznika. Analiza prolaznosti i uspjeha na ispitu.

NAZIV PREDMETA: Performativne prakse Boala i Bohma

VRSTA PREDMETA (obvezni / izborni): izborni

NOSITELJ PREDMETA: doc. dr.sc. Nataša Govedić

NASTAVNICI I SURADNICI NA PREDMETU: doc.dr.sc. Nataša Govedić

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA: hrvatski jezik

BROJ SATI NASTAVE: 15 (8 sati predavanja + 7 sati radionica / vježbi)

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA:

- Boalova participativna metodologija uprizorenja „osobne priče“ (osobnog iskustva) kao izvedbene jedinice; pomak od privatnosti iskustva prema detektiranju i razvijanju egzemplarne situacije („forum“)
- Vježbanje javnog reflektiranja izvedbenog procesa koji izjednačava prvo lice jednine i prvo lice množine: igre međusobnog zrcaljenja
- Premise odgovornosti za izvedbu i stvaranje povjerenja u razredu; vježbe međusobnog neverbalnog povjerenja
- Vježbe „aktivnog slušanja“ u razredu
- Razvijanje verbalne metodologije povjerenja u jezični iskaz
- Metodologije postepenog razvoja dramske situacije
- Legislativno kazalište
- Uloga „Jokera“ ili facilitatora dijaloga; uvod u temu teorija dijaloga od antike do danas
- Bohmovi dijaloški parametri međusobnog uvažavanja u razrednoj grupi
- Bohmove vježbe nenasilne konfrontacije mišljenja
- Metodologija „kooperativnog i zajedničkog vodstva“ i timskog rješavanja problema
- Prepreke dijaloške komunikacije
- Razvoj dijaloške i dramske prakse na kazališnim primjerima u pripremi studenata
- Međusobna refleksija i procesna facilitacija dramskih i dijaloških situacija.

OPĆE KOMPETENCIJE KOJE SE OVIM PREDMETOM RAZVIJAJU:

- personalno i grupno istraživanje improvizacijskih tehnika
- razumijevanje procesa pripreme i reflektiranja dramskog procesa
- prepoznavanje dramskog potencijala razrednog konflikta i strukturalnih obilježja svake konfliktne situacije
- rješavanje konflikta pomoću dramske i dijaloške metodologije, uspostavljanje dijaloške prakse u nastavnom procesu.

SPECIFIČNE KOMPETENCIJE KOJE SE OVIM PREDMETOM RAZVIJAJU:

Studenti će moći:

- pripremiti i sudjelovati u izvedbi improvizirane dramske situacije
- voditi pregovarački proces oko vrijednosti i konflikata razredne mikrozajednice, kako u 'stvarnosti' tako i u odigranim prizorima
- osviješteno raditi na uvježbavanju govorničke izvrsnosti, glumačkog postava tijela, glumačkog postava glasa, vođenja dijaloga, redateljske koordinacije scenskog procesa u razredu.

OBLICI PROVOĐENJA NASTAVE, NAČIN SUDJELOVANJA POLAZNIKA U PROVEDBI PREDMETA: Nastava se provodi kroz predavanja i radionice. Studenti sudjeluju u procesima igre, pod mentorstvom nastavnika sudjeluju u radu na projektima (forum-kazalište i legislativno kazalište, organiziranja debate i dijaloga). Rezultat rada na projektu su završni radovi koji su preduvjet za izlazak na ispit.

POPIS OBVEZNE LITERATURE:

- Boal, Augusto (1979). *Theatre of the Oppressed*, London: Pluto Press.
- Boal, Augusto (2002). *Games for Actors and Non-Actors*, London: Routledge
- Boal, Augusto (1995). *The Rainbow of Desire. The Boal Method For Theatre and Therapy*, London: Routledge.
- Bohm, David (1996). *On Dialogue*, London: Routledge.
- Govedić, Nataša (2005): *Igrom protiv rešetaka: Boal, kazališno rješavanje konflikta i kultura otpora*, Zagreb: Druga strana.
- Gruić, Iva (2002). *Prolaz u zamišljeni svijet*, Zagreb: Golden marketing.
- Krušić, Vlado (2007). *Ne raspravljaj, igrati!*, Zagreb: Hrvatski centar za dramski odgoj
- Nicholson, Helen (2011). *Theatre, Education and Performance*, New York: Macmillan

DODATNA LITERATURA:

- Bolton, G. (1986): *Selected Writings on Drama in Education*, London and New York: Longman.
- Bolton, G. (1986): *Acting in Classroom Drama. A Critical Analysis*. London: Trentham Books in association with the University of Central England.
- Bowell, Pamela; Heap, Brian (2001): *Planning Process Drama*. London: David Fulton
- Bruner, Jerome S.; Jolly, Alison; Sylva, Kathy (eds.) (1976): *Play: Its Role In Development And Evolution*. New York: Penguin Books
- Dewey, John (1934): *Art As Experience*. New York: Perigee
- Dunn, Julie; Stinson, Madonna (2011): "Not Without The Art!! The Importance Of Teacher Artistry When Applying Drama As Pedagogy For Additional Language Learning". U: *Research in Drama Education: The Journal of Applied Theatre and Performance* 16/4, 617-633
- Janković, J., Blažeka, S., Rambousek, M. (2000): „Dramske tehnike u prevenciji poremećaja u ponašanju i psihičkom funkcioniranju djece i mladih s posebnim potrebama“. U: *Ljetopis Studijskog centra socijalnog rada*, 7 (2), 197-223, Zagreb.
- Neelands, J. (1990): *Structuring Drama Work. A handbook of available forms in theatre and drama*. Cambridge University Press.
- Nellie McCaslin (1980): *Creation Drama in the Classroom*. Longman, New York.
- O'Neill, C. i Lambert, A. (1982): *Drama Structures. A practical handbook for teachers*. London, Hutchinson Education.
- O'Neill, Cecily (2006): Dialogue and Drama. In: Taylor and Christine D. Warner (eds.): *Structure And Spontaneity: The process drama of Cecily O'Neill*. Sterling, VA: Trentham
- O'Neill, Cecily (1995): *Drama Worlds: A Framework For Process Drama*. Portsmouth: Heinemann
- O'Toole, John; Dunn, Julie (2002): *Pretending To Learn: Helping Children Learn Through Drama*. French's Forest, N.S.W: Pearson Education
- Robinson, K. (1980): *Exploring Theatre and Education*, Heinemann, London.

- Wooland, B. (1993): *The Teaching of Drama in Primary School*. London, Longman.

BODOVNA VRIJEDNOST, UZ OBRAZLOŽENJE: 3 ECTS boda

Nastava i priprema za nastavu: 0,3 ECTS boda

Proučavanje literature: 1 ECTS bod

Priprema projektnih zadataka i ispit: 1,7 ECTS bodova

NAČIN POLAGANJA ISPITA: pismeni i usmeni ispit

NAČIN PRAĆENJA KVALITETE I USPJEŠNOSTI IZVEDBE: Sukladno sustavu upravljanja kvalitetom Sveučilišta u Zagrebu, kvaliteta i uspješnost izvedbe predmeta prati se samovrednovanjem nastavnika i anketiranjem polaznika. Analiza prolaznosti i uspjeha na ispitu. Praćenjem studentskih radova i njihove participacije u provedbi nastave.

NAZIV PREDMETA: Igra kao facilitator nastavnog procesa

VRSTA PREDMETA (obvezni / izborni): izborni

NOSITELJ PREDMETA: doc.dr.sc. Nataša Govedić

NASTAVNICI I SURADNICI NA PREDMETU: doc.dr.sc. Nataša Govedić

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA: hrvatski jezik

BROJ SATI NASTAVE: 15

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA:

- Važnost igre kao metodologije saznavanja u razredu
- Povijest igre u razredu
- Koordinacijska moć igre u razredu
- Imaginacijska moć igre
- Igra kao dječji rad
- Igra kao proces senzorne i socijalne integracije
- Igra kao proces dokumentacije dječjeg razvoja
- Igra kao zajednički „jezik razreda“
- Igra kao proces otkrivanja.

OPĆE KOMPETENCIJE KOJE SE OVIM PREDMETOM RAZVIJAJU:

- razumijevanje igre kao metodologije koja razvija dječju koncentraciju, motivaciju i socijalnu inteligenciju
- upoznavanje različitih aspekata strukturiranja igre
- podizanje ne samo akademske, nego i socijalne kvalitete nastavnog procesa kroz razumijevanje različitih aspekata i funkcija igre.

SPECIFIČNE KOMPETENCIJE KOJE SE OVIM PREDMETOM RAZVIJAJU:

Studenti će moći:

- primijeniti u praksi povijesno uspostavljene metodologije igre
- analitički pristupiti primjerima upotrebe igre u razrednom okruženju
- upotrijebiti pojedine metodologije u osmišljavanju kazališnih radionica ili videomaterijala i slično.

OBLICI PROVOĐENJA NASTAVE, NAČIN SUDJELOVANJA POLAZNIKA U PROVEDBI PREDMETA: Nastava se provodi kroz predavanja i radionice: svaki pojedini edukator predstavlja se studentima kroz proces igara i metodologiju igre koju edukator predlaže. Studenti će pod vodstvom nastavnika sudjelovati u pripremi originalnih, autorskih slikovnica, kazališnih radionica ili videomaterijala koji prate i predstavljaju izabranu metodologiju igre i u uprizorenju pojedinih tehnika procesne igre na nastavi.

POPIS OBVEZNE LITERATURE:

- Boyer, W. A. R. (1998). "Playfulness enhancement through classroom intervention for the 21st century". *Childhood Education*. 74(2), 90-96.
- Boyer, W. A. R. (1997). "Enhancing playfulness with sensorial stimulation", *Journal of Research in Childhood Education*. 12(1), 78-87.
- Paley, V.G. (1992) *You Can't Say You Can't Play*. Cambridge MA, Harvard University Press.
- Singer, Jerome L. (1973). *Child's World of Make-Believe: Experimental Studies for Imaginative Play*.

- Singer, Dorothy G. with Singer, Jerome L. (1990). *The House of Make-Believe: Children's Play and the Developing Imagination*, Cambridge MA: Harvard University Press.
- Smith, P.K., ur. (1984). *Play in Animals and Humans*, London: Basil Blackwell
- Winnicott, D. W. (1999). *Playing and Reality*. London: Routledge.

POPIS DOPUNSKE LITERATURE:

- Bekoff, M. (1978) "Social Play, Structure, Function and the Evolution of a Cooperative Social Behavior". Iz: *The development of Behavior: Comparative and evolutionary aspects*. str. 367-383.
- Huizinga, J. (1938) *Homo Ludens: A study of the play element in culture*. Boston, Beacon
- Singer, Jerome L. and Switzer, Ellen (1980). *Mind Play: The Creative Uses of Fantasy*, Cambridge MA: Harvard University Press.
- Singer, Jefferson A. and Salovey, Peter (eds.), 1999. *At Play in the Fields of Consciousness: Essays in Honor of Jerome L. Singer*, Cambridge MA: Harvard University Press.
- Sutton-Smith, Brian (1997). *The Ambiguity of Play*. Cambridge, MA: Harvard University Press, 1997.

BODOVNA VRIJEDNOST, UZ OBRAZLOŽENJE: 3 ECTS boda

Nastava i priprema za nastavu: 0,6 ECTS bodova

Proučavanje literature: 1 ECTS bod

Sudjelovanje u radu na projektima: 1 ECTS bod

Priprema za ispit i ispit: 0,4 ECTS bodova

NAČIN POLAGANJA ISPITA: pismeni i usmeni

NAČIN PRAĆENJA KVALITETE I USPJEŠNOSTI IZVEDBE: Sukladno sustavu upravljanja kvalitetom Sveučilišta u Zagrebu, kvaliteta i uspješnost izvedbe predmeta prati se samovrednovanjem nastavnika i anketiranjem polaznika. Analiza prolaznosti i uspjeha na ispitu.

3.3. Struktura studija, ritam studiranja i obveze polaznika. Uvjeti upisa studenta u sljedeći semestar, odnosno sljedeću godinu studija te preduvjete upisa pojedinog predmeta ili skupine predmeta

Struktura studija je takva da u prvom semestru studenti imaju većinom obavezne kolegije, pri čemu su neki od njih dostupni u alternativnom obliku, kako bi studenti mogli odabrati u okviru svojih očekivanja i interesa. Dva kolegija su sukladna istoimenim kolegijima na Doktorskom studiju *Cjeloživotno obrazovanje i obrazovne znanosti*, kojeg Učiteljski fakultet predlaže za recenziju istovremeno sa Poslijediplomskim specijalističkim studijem Dramske pedagogije.

U oba semestra značajan dio bodova (4, odnosno 5 ECTS bodova), pa onda i pripadajućeg vremena, odvojen je za praktičan rad, prvo u dramskom studiju, zatim u vrtiću i školi, i konačno u kazalištu za djecu i mlade. Praksa će nadopuniti teoriju i dati studentima vremena da razviju vještine potrebne za dramski rad s djecom. Praksa se odvija u ustanovama koje imaju razvijenu djelatnost za koju se studenti specijaliziraju, kazalištima s pridruženim dramskim studijima, kazalištima za djecu i mlade, vrtićima i školama. (U prilogu ovom elaboratu nalaze se pisma namjere kojima ugledne takve institucije pristaju na suradnju u izvođenju ovog studijskog programa: Zagrebačko kazalište mladih, Teatar Tirena iz Zagreba, Mala scena iz Zagreba, Hrvatsko narodno kazalište iz Varaždina, Istarsko narodno kazalište iz Pule, Gradsko kazalište lutaka iz Splita, Dječje kazalište Branka Mihaljevića iz Osijeka.)

Pored alternativnih obveznih kolegija, studenti imaju i dio izbornih kolegija, kako bi mogli birati značajan dio nastave prema vlastitim interesima. Zbog toga je i broj ponuđenih izbornih kolegija razmjerno velik.

Studenti su obavezni pohađati nastavu i ispunjavati sve obaveze propisane planom i programom. Pravo na upis u drugi semestar student stječe kad je odslušao sva predavanja iz prethodnog semestra i sakupio najmanje 24 ECTS boda, pri čemu 4 ECTS boda mora biti iz kolegija 'Praksa 1.'.

Ne postoje preduvjeti za upisivanje pojedinih predmeta, niti za pristupanje ispitu iz pojedinih predmeta.

3.4. Popis predmeta, modula i drugih dijelova programa koje polaznik može izabrati s drugih poslijediplomskih (specijalističkih i doktorskih) studija

Studenti u pravilu mogu birati kolegije s drugih fakulteta, pod uvjetom da se tematski na neki način vezuju uz korpus znanja i vještina potrebnih za dramskog pedagoga. Osobito će se poticati izbor kolegija na Filozofskom fakultetu i Akademiji dramske umjetnosti, ali i na drugim kompatibilnim studijima na Sveučilištu (poput Muzičke akademije i Tekstilno-tehnološkog fakulteta na kojem postoji studij kostimografije).

3.5. Kriteriji i uvjeti prijenosa ECTS bodova – pripisivanje bodovne vrijednosti kolegijima koje studenti mogu izabrati s drugih studija na Sveučilištu ili drugim visokim učilištima

Studenti mogu izabrati kolegije na drugim studijima na Sveučilištu ili na drugim visokim učilištima ukoliko se tematski nadopunjavaju na program studija Dramske pedagogije, ili pak ukoliko se pokaže da su im korisni za istraživanje i/li pisanje završnog specijalističkog rada. Odluku priznavanju kolegija s drugih studija donosi Stručno vijeće studija na prijedlog povjerenstva koje je Stručno vijeće imenovalo.

3.6. Popis predmeta i/ili modula koji se mogu izvoditi na stranom jeziku (uz navođenje jezika)

3.7. Uvjeti pod kojima studenti koji su prekinuli studij ili su izgubili pravo studiranja na jednom studijskom programu mogu nastaviti studij

U skladu s Pravilnikom o poslijediplomskim specijalističkim studijima Sveučilišta u Zagrebu, članak 7, stavak 2, student u slučaju prekida studija dužeg od dvije godine, može nastaviti studij samo uz zamolbu i uz odobrenje Stručnog vijeća studija. Isto se odnosi i na studente koji su izgubili pravo studiranja. Stručno vijeće studija može u tom slučaju donijeti odluku o (eventualnoj) potrebi za polaganjem razlikovnih ispita.

3.8. Uvjeti pod kojima polaznik stječe pravo na potvrdu (certifikat) o apsolviranom dijelu studijskog programa, kao dijelu cjeloživotnog obrazovanja

Polaznik stječe pravo na potvrdu (certifikat) o apsolviranom dijelu studijskog programa, kao dijelu cjeloživotnog obrazovanja, ako ispuní sve obaveze iz studija, osim završnog specijalističkog rada. Uz potvrdu studentima će se izdati i dopunska isprava (*supplement*).

3.9. Način završetka studija, tj. uvjeti za odobrenje teme završnog rada te postupak ocjene i obrane završnog rada i broj ECTS bodova koje nosi

Student završava studij polaganjem svih ispita i izradom i obranom završnog specijalističkog rada koji se vrednuje s 15 ECTS bodova. Temu završnog rada student je obavezan prijaviti tijekom drugog semestra studija. Mentora imenuje Stručno vijeće studija u dogovoru sa studentom.

Postupak prihvaćanja teme završnog specijalističkog rada pokreće student podnošenjem pismene prijave na odgovarajućem obrascu Stručnom vijeću studija, uz suglasnost mentora. Mentor podnosi Stručnom vijeću studija izvješće kojim argumentira prihvaćanje (ili odbijanje) teme završnog rada, a nakon Stručnog vijeća konačnu odluku o prihvaćanju teme donosi Akademijko vijeće Učiteljskog fakulteta.

Postupak za ocjenu završnog rada pokreće pristupnik kojem je tema službeno prihvaćena i ukoliko je ispunio sve propisane obaveze na studiju. Postupak se pokreće pismenim zahtjevom upućenim Stručnom vijeću studija. Uz zahtjev pristupnik predaje i završeni rad, u tiskanom i elektroničkom obliku.

Stručno vijeće studija imenuje Povjerenstvo za ocjenu završnog specijalističkog rada, koje se sastoji od najmanje tri člana, pri čemu mentor može biti član ali ne i predsjednik Povjerenstva. Barem jedan član Povjerenstva mora biti stručnjak koji nije zaposlen na Učiteljskom fakultetu.

Povjerenstvo podnosi pismeno izvješće Vijeću za specijalističke studije Učiteljskog fakulteta, i ono se, ukoliko je prihvaćeno, proslijeđuje Akademijском vijeću Učiteljskog fakulteta. Akademijско vijeće, u pravilu na prijedlog Vijeća za specijalističke studije, imenuje Povjerenstvo za obranu završnog specijalističkog rada, koje se sastoji od najmanje tri člana (koji mogu biti isti kao i u Povjerenstvu za ocjenu završnog specijalističkog rada).

Obrana završnog specijalističkog rada dogovara se najkasnije u roku od dva mjeseca od prihvatanja pozitivnog izvješća na Akademijском vijeću.

Uspješnom obranom završnog specijalističkog rada pristupnik stječe pravo na diplomu i stjecanje akademskog naziva. Diplomu izdaje Učiteljski fakultet.

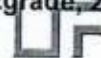
- 3.10.** Maksimalna duljina razdoblja od početka do završetka studiranja – Dvije godine.

4. UVJETI IZVOĐENJA STUDIJA

- 4.1. Mjesta izvođenja studijskog programa:** Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, za sada Učiteljski fakultet planira izvođenje programa samo na lokaciji u Zagrebu.

- #### 4.2. Podaci o prostoru i opremi predviđenima za izvođenje studija

U izvatku iz Obrasca za vrednovanje sveučilišnih studijskih programa Sveučilišta u Zagrebu (koji slijedi u nastavku teksta), odjeljak Opis kadrovskih i prostornih uvjeta za izvođenje studijskih programa, jasno su prezentirani prostorni i tehnički uvjeti koje Učiteljski fakultet može osigurati polaznicima Poslijediplomskog specijalističkog studija Dramske pedagogije.

Identifikacija zgrade	Lokacija zgrade	Godina izgradnje	Godina dogradnje ili rekonstrukcije	Ukupna površina u m ²
UFZG - Zagreb	Savska cesta 77, 10000 Zagreb	1937.	1937. - 1940.	5.350
UFZG - Čakovec	Dr. Ante Starčevića 55, 40000 Čakovec	1888.	2002. - 2007.	3.887,00
UFZG - Petrinja	Trg Matice Hrvatske 12, 44000 Petrinja	1962.	1995., 2004., 2006.	2.181,00

2.2. Predavaonice

Identifikacija zgrade	Redni broj ili oznaka predavaonice	Površina u m ²	Broj sjedećih mjesta za studente	Broj sati korištenja u tjednu	Ocjena opremljenosti* (od 1 do 5)
UFZG - Zagreb	13	243	245	55	1
UFZG - Zagreb	19	38	20	50	3
UFZG - Zagreb	26	38	21	30	3
UFZG - Zagreb	204	61	30	20	1
UFZG - Zagreb	206	78	55	55	4
UFZG - Zagreb	208	63	40	50	3
UFZG - Zagreb	209	63	40	40	3
UFZG - Zagreb	213	63	30	50	3
UFZG - Zagreb	215	63	40	50	3
UFZG - Zagreb	217	63	40	50	3
UFZG - Zagreb	219	63	40	55	3
UFZG - Zagreb	308	119	151	55	4
UFZG - Zagreb	311	55	25	50	4
UFZG - Zagreb	315	63	31	35	4
UFZG - Zagreb	320A	63	81	55	3
UFZG - Čakovec	7	38	35	35	3
UFZG - Čakovec	8	37	30	35	3
UFZG - Čakovec	16	52,9	32	50	3
UFZG - Čakovec	18	65,8	30	50	3

Ovim općim prostornim i tehničkim uvjetima valja dodati da Učiteljski fakultet ima i dodatne prostorno-tehničke pogodnosti za izvođenje studija Dramske pedagogije. Prije svega tu je jedna predavaonica namijenjena izvođenju upravo takve nastave (interni broj 26), sa svom nužnom opremom (lutke i paravani, rekviziti i materijali, scenografske jedinice itd.). Nadalje, najveća predavaonica na Učiteljskom fakultetu (interni broj 13) ima izgrađenu povišenu scenu, sa zastorom i elementarnom rasvjetnom opremom (nekolicinom reflektora), opremom za puštanje glazbe i za projiciranje. U takvom je prostoru moguće ostvariti uvjete koji nalikuju onima u kazalištu, što je iskustvo koje će polaznicima ovog studija biti značajno. Pored svega opisanog, više je predavaonica opremljeno kao likovne radionice, što omogućuje izvođenje nastave iz kolegija koji traže takvu vrstu prostora, a jedna je predavaonica (interni broj 20) opremljena specifično za filmske projekcije. Jednako tako, više je predavaonica opremljeno glazbenim instrumentima i prilagođeno za izvođenje radionica koje uključuju sviranje i ples.

4.3. Imena nastavnika i broj suradnika koji će sudjelovati u izvođenju svakog predmeta pri pokretanju studija

Kako je ranije rečeno, nastavnici Učiteljskog fakulteta stručni su za izvođenje većeg dijela programa, ali ne i za sve njegove dijelove, pa će u izvođenju nastave i praćenju studenata tijekom studija sudjelovati i stručnjaci s drugih fakulteta Zagrebačkog sveučilišta (s Odsjeka za komparativnu književnost Filozofskog fakulteta u Zagrebu (koji pokriva i teatrologiju) i s Akademije dramske umjetnosti), ali i sa Sveučilišta J.J. Strossmayera u Osijeku (s Odsjeka za kazališnu umjetnost Umjetničke akademije) i sa Sveučilišta Sjever u Koprivnici (s Medijskog dizajna). Njima će se i pridružiti i višegodišnji vanjski suradnici Učiteljskog fakulteta, koji su zaposleni u kazalištima ili sličnim institucijama, a imaju izrazito ugledne biografije u području dramske pedagogije.

Broj nastavnika i suradnika s Učiteljskog fakulteta nadmašuje broj vanjskih suradnika, oni čine 55 % od ukupnog broja nastavnika i suradnika.

Popis nastavnika i suradnika:

1. Izv.prof. Antonija Balić Šimrak, Učiteljski fakultet, Sveučilište u Zagrebu
2. Izv.prof.dr.sc. Vesna Bilić, Učiteljski fakultet, Sveučilište u Zagrebu
3. Doc. dr.sc. Iva Gruić, Učiteljski fakultet, Sveučilište u Zagrebu
4. Doc.dr.sc. Tomislav Krznar, Učiteljski fakultet, Sveučilište u Zagrebu
5. Dr. sc. Aleksandra Mindoljević Drakulić, viši asistent, znanstveni suradnik, Učiteljski fakultet, Sveučilište u Zagrebu
6. Izv.prof. dr.sc Renata Miljević Ridički, Učiteljski fakultet, Sveučilište u Zagrebu
7. Izv.prof. dr.sc. Siniša Opić, Učiteljski fakultet, Sveučilište u Zagrebu
8. Red.prof. dr.sc. Majda Rijavec, Učiteljski fakultet, Sveučilište u Zagrebu
9. Doc.dr.sc. Tamara Turza Bogdan, Učiteljski fakultet, Sveučilište u Zagrebu
10. Doc.dr.sc. Vladimira Velički, Učiteljski fakultet, Sveučilište u Zagrebu
11. Izv.prof. dr.sc. Diana Zalar, Učiteljski fakultet, Sveučilište u Zagrebu
12. Doc. Iva Matija Bitanga, Sveučilište Sjever, Koprivnica; višegodišnji vanjski suradnik Učiteljskog fakulteta
13. Doc. dr.sc. Nataša Govedić, Akademija dramske umjetnosti, Sveučilište u Zagrebu, višegodišnji vanjski suradnik Učiteljskog fakulteta
14. Tanja Kirhmajer, Hrvatska radiotelevizija
15. Doc. dr.sc. Livija Kroflin, Umjetnička akademija, Sveučilište J.J.Strossmayera u Osijeku
16. Dr.sc. Vladimir Krušić, u mirovini, višegodišnji vanjski suradnik Učiteljskog fakulteta
17. Marina Petković Liker, Akademija dramske umjetnosti, Sveučilište u Zagrebu, umjetnički asistent, predavač, višegodišnji vanjski suradnik Učiteljskog fakulteta
18. Doc. dr.sc. Vitomira Lončar, Mala scena
19. Dr.sc. Višnja Rogošić, znanstveni suradnik, viši asistent, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

20. Mr. sc. Ines Škuflić Horvat, Zagrebačko kazalište mladih, višegodišnji vanjski
suradnik Učiteljskog fakulteta

Potvrdu o tome da su prvih jedanaest nastavnika s gornjeg popisa zaposlenici Učiteljskog
fakulteta može se pronaći u Prilogu 7. Izjava o zaposlenim nastavnicima, potpisanu od strane
čelnika ustanove.

4.4. Podaci o svakom angažiranom nastavniku:

IME I PREZIME: izv.prof.art. Antonija Balić Šimrak

USTANOVA U KOJOJ JE ZAPOSLEN: Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

E-MAIL ADRESA I ADRESA OSOBNE MREŽNE STRANICE: [antonija.balic-
simrak@ufzg.hr](mailto:antonija.balic-simrak@ufzg.hr)

DATUM ZADNJEG IZBORA U ZVANJE : 10.10.2103., područje umjetničko, polje likovne
umjetnosti, grana likovna pedagogija

ŽIVOTOPIS: Antonija Balić Šimrak diplomirala je na Akademiji likovnih umjetnosti u
Zagrebu (1992.), na Kiparskom odsjeku u klasi profesora Stipe Sikirice. 1994. na
Filozofskom fakultetu u Zagrebu, Pedagogijskim znanostima pohađa i polaže program
pedagoško-psihološke izobrazbe. 2011. upisala je poslijediplomski doktorski studij na
Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu, program Kiparstvo. Od 1993. godine bavi se
pedagoškim radom i to najprije u Školi primijenjene umjetnosti i dizajna u Zagrebu, a od
2009. na Učiteljskom fakultetu, gdje je bila i pročelnica Odsjeka za odgojiteljski studij i
prodekanica za nastavu i studente. Napisala je priručnik *Povijest keramike*, priredila
program predmeta koji se odnose na keramičko stvaralaštvo za Ministarstvo prosvjete.
Sudjelovala je u međunarodnom programu ART@muse. Od 2010. godine stalni je
recenzent Hrvatskog časopisa za odgoj i obrazovanje Učiteljskog fakulteta. Glavna je
urednica Zbornika radova umjetničko znanstvenih simpozija u organizaciji Učiteljskog
fakulteta u Zagrebu. Od 2011. godine u organizaciji Agencije za odgoj i obrazovanje vodi
stručna usavršavanja za odgojitelje u području likovnosti. Izlagala je na petnaest
samostalnih i brojnim skupnim izložbama u zemlji i inozemstvu, dobitnica je nekoliko
nagrada i priznanja za svoj umjetnički rad, a djela joj se nalaze u više umjetničkih zbirki u
RH i Sloveniji. Članica je Hrvatskog društva likovnih umjetnika, umjetničke organizacije
Atelieri Žitnjak i Hrvatske udruge istraživača dječje književnosti. Osnivač je i umjetnički
voditelj umjetničke organizacije *Mandala studio*. Izdala je nekoliko slikovnica u izdanju
izdavačke kuće Profil čiji je stalni recenzent za predškolska izdaja.

**POPIS RADOVA OBJAVLJENIH U POSLJEDNJIH PET GODINA, TE NAVOĐENJE
RADOVA KOJI GA KVALIFICIRAJU ZA IZVOĐENJE NASTAVE UNUTAR
SPECIJALISTIČKOG STUDIJSKOG PROGRAMA:** (podebljanim su istaknuti naslovi
radova relevantnih za područje u kojem se izvodi specijalistički studijski program)

- 2011. Predškolsko dijete i likovna umjetnost, *Dijete, vrtić, obitelj*, Korak po korak –
gost urednik cijelog broja posvećenog likovnosti
- 2011. Antonija Balić-Šimrak, Vedran Markulin, Mario Perus: *Komunikacija putem
slikovnih simbola i njena pojavnost u dječjim likovnim radovima* - pregledni rad
zbornik radova konferencije ECNSI

- 2012. Antonija Balić-Šimrak, Smiljana Narančić Kovač: *«Likovni aspekti ilustracije u dječjim knjigama i slikovnicama»*, časopis Hrčak i Dijete, vrtić, obitelj
- 2013. Antonija Balić-Šimrak : *The Emotional Character of Soft Sculpture and Clothing and its application in Children Art Education*, Zbornik radova, The 1st International Conference on Research and Education Challenges Towards the Future, ICRAE 2013, Skadar, Albanija.

Autorstvo i predgovori izložbama

- 2009.: *Djeca slikaju na svili* - DV Iskrice , predgovor, knjižnica Bogdan Ogrizović, 25.svibanj
- 2010.: *Dijete i svijet likovnosti*, autorica koncepcije i predgovora, Galerija UFZG
- 2011.: *Tradicijsko i suvremeno u dječjem likovnom stvaralaštvu*, autorica koncepcije i predgovora, Galerija UFZG
- 2013. **Igra, izložba fotografija uz konferenciju: Uloga odgojitelja u razvoju i odgoju djece rane dobi**, OMEP, koordinatorka izložbe i postava, Galerija UFZG
- 2013. *I smijeh i plač*, izložba dječjih likovnih radova uz 4. ENSEC konferenciju „Socijalna i emocionalna kompetencija u promjenjivom svijetu“, autorica koncepcije i predgovora, Galerija UFZG

Slikovnice i izdanja za djecu

- 2009. *Šarabubamara na glavi dječaka*, Profil – A. Balić Šimrak i M.Balažev
- 2009. *Kako spavaju bubamare*, Profil – A. Balić Šimrak i M.Balažev
- 2011. **Oboji svijet**, Profil – A.Balić Šimrak i Robert Šimrak
- 2011. *Figo stvara*, Profil – A. Balić Šimrak i Irma Unušić

TITULA, IME I PREZIME NASTAVNIKA: izv. prof. dr. sc. Vesna Bilić

NAZIV USTANOVE U KOJOJ JE ZAPOSLEN: Učiteljski fakultet u Zagrebu

ŽIVOTOPIS: Vesna Bilić rođena je u Splitu, gimnaziju i Filozofski fakultet završila je u Zagrebu, a potom je radila u osnovnim i srednjim školama u Zagrebu kao profesor hrvatskog jezika i pedagog te ravnateljica gimnazije, a bila je i pomoćnica ministra prosvjete u Upravi za školstvo. Nakon obranjenog doktorskog rada zaposlila se na Učiteljskom fakultetu u Zagrebu gdje radi i danas kao izvanredni profesor na Odsjeku za obrazovne studije. Izvodi nastavu iz kolegija *Pedagogija* i kolegija *Nasilje nad djecom* za studente nastavnčkih fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Uz nastavu na diplomskom studiju, realizirala je i dva kolegija (*Teorije odgoja i škole; Škola i razvoj*) na poslijediplomskom doktorskome studiju. Obavljala je dužnost predstojnice Odsjeka za obrazovne studije, a voditeljica je poslijediplomskog doktorskog studija *Rani odgoj i obvezno obrazovanje*. Trenutno je suradnica na projektu EU IPA IV *Sigurnost djece na Internetu*, a sudjelovala je u znanstvenom projektu *Pedagoški aspekti odnosa u obitelji* bila voditeljica projekta *Afirmacijom pozitivnih vrijednosti protiv nasilja* te suradnica na projektu *The Development of Education. International Bureau of Education, Ministry of Education and Sports of Croatia*. Aktivno je sudjelovala na više znanstvenih međunarodnih i domaćih konferencija na kojima je imala plenarna i pozvana izlaganja. Na 5th International Conference on Advanced and Systematic Research, dobila je nagradu za najbolji rad. Članica je Vijeća društveno-humanističkog područja na Sveučilištu u Zagrebu, a bila je članica više stručnih povjerenstava u Vladi Republike Hrvatske te Stručnog savjeta UNICEF-u projektu *Za sigurno i poticajno okruženje u školama*. Bila je i glavna urednica časopisa *Napredak*. Autorica / koautorica je dviju monografija *Uzroci, posljedice i prevladavanje školskog neuspjeha*, *Fenomen maltretiranja djece: oblici pomoći obitelji i školi* te jednog sveučilišnog udžbenika *Nasilje nad djecom i među djecom*. Samostalno ili u suautorstvu do sada je objavila četiri poglavlja u knjigama i tridesetak znanstvenih radova u časopisima i zbornicima konferencija.

DATUM ZADNJEG IZBORA U ZNANSTVENO-NASTAVNO ILI UMJETNIČKO-NASTAVNO ZVANJE: 22. 05. 2013. u znanstveno –nastavno zvanje izv. prof.

POPIS OBJAVLJENIH RADOVA U ZADNJIH PET GODINA KOJI GA KVALIFICIRAJU ZA IZVOĐENJE PROGRAMA, ODNOSNO KOJI SU RELEVANTNI ZA PODRUČJE DOKTORSKOG PROGRAMA

- Bilić, V., Buljan Flander, G., Hrpka, H. (2012). **Nasilje nad djecom i među djecom**. Jastrebarsko: Naklada Slap.
- Bilić, V., Opić, S. (2012). **Differences in perception of social injustice and neo-liberalism in education between students of state and private universities**. In: McDermott, J.C., Kington, A., Matulčikova, M. (Ed.) *Paradigms and research of educational practice*. Los Angeles: Department of Education, Antioch University Los Angeles.
- Bilić, V., Opić, S. (2012). **Neki korelati korištenja interneta među studentima**. U: Hrvatić, N., Klapan, A. (ur.) *Pedagogija i kultura (znanstvena monografija)*. Zagreb: Hrvatsko pedagoško društvo, str. 89–99.
- Bilić, V. (2013). **Adolescentska stvarna i virtualna prijateljstva: uloga socijalne podrške, nekih individualnih karakteristika i školskih varijabli**. Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja, 49 (2), 1-16.

- Bilić, V. (2013). **Moral sensitivity and peer violence: The role of empathy and caring.** *Sodobna pedagogika*, 64 (2), 48-65.
- Bilić, V. (2013). **Violence Among Peers in the Real and Virtual World.** *Paediatrics Today*, 9 (1), 78-90.
- Lokmić, M., Opić, S., Bilić, V. (2013). **Violence Against Teachers – Rule or Exception?** *International Journal of Cognitive Research in Science, Engineering and Education*, 1 (2).
- Bilić, V., Opić, S. (2013). **Adolescentsko kockanje: uloga spola, nekih obiteljskih i školskih čimbenika.** *Školski vjesnik*, 62(4), 455-478.
- Bilić, V., Bilić, P. (2013). **Učestalost i povezanost različitih oblika roditeljskog kažnjavanja s osjećajima i reakcijama djece.** *Nova prisutnost*, 11 (2), 215-235.
- Bilić, V. (2013). **Relacijsko nasilje među vršnjacima.** *Zagovor jezika hrvatskog – časopis za učitelje hrvatskog jezika*, 1 (1), 102 – 107.
- Bilić, V. (2012). **Značenje nekih aspekata morala i moralnog opravdavanja u razumijevanju nasilja prema vršnjacima u realnom i virtualnom svijetu.** *Nova prisutnost*, 10 (3), 459-477.
- Bilić, V. (2012). **Životni ciljevi adolescenta sklonih kockanju.** *Život i škola: časopis za teoriju i praksu odgoja i obrazovanja*, 27 (1), 77-93.
- Bilić, V. (2011). **Art Teachers and Abused Children.** *Croatian Journal of Education*, 13 (4), 87–121.
- Bilić, V. (2011). **Učenje prek spleta: vztrajnost potreba po spoznavanju in samoučinkovitost Internet generacije pri pridobivanju znanja.** *Sodobna pedagogika*, 62 (129), br. 2, 200–219.
- Bilić, V., Ljubić Golub, T. (2011). **Patološko igranje videoigara: uloga spola, samopoštovanje i edukacijske sredine.** *Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja*, 47(2), 1-13.
- Bilić, V. (2010). **Povezanost medijskog nasilja s agresivnim ponašanjem prema vršnjacima.** *Odgojne znanosti*, 12 (2), 263–281.
- Bilić, V., Gjučić, D., Kirinić, G. (2010). **Mogući učinci igranja računalnih igrica i videoigara na djecu i adolescente.** *Napredak*, 151 (2), 195–213.
- Bilić, V. (2010). **Secondary School Students' Assessment of critical Literacy in a Multimedia Enviroment.** *Journal of Contemporary Educational Studies*, 61 (1), 208–234.
- Bilić, V. (2009). **Utjecaj tjelesnog i emocionalnog zlostavljanja u obitelji na uspjeh učenika iz hrvatskog jezika.** *Metodika*, 10 (2), 335–346.
- Bilić, V. (2009). **Differences in the frequency of child abuse in the family and in school.** *Journal of Contemporary Educational Studies*. 60 (5), 46–61.
- Bilić, V., Rafajac, B. (2013). **Etički izazovi u radu sa zlostavljanim djecom u školi.** U: Orel, M. (ur.) *Modern Approaches to teaching the Coming Generations*. Ljubljana: Eduvision, str. 633-643.
- Bilić, V. (2011). **Utjecaj medijskih manipulacija na zdrav razvoj djece.** U: Aberle, N. i Bitunjac, M. (ur.) *Sekundarna prevencija u pedijatriji*. Slavonski Brod: Sveučilište J. J. Strossmayer, Medicinski fakultet u Osijeku i Opća bolnica "Dr. J. Benčević" Slavonski Brod, 139-150.
- Bilić, V. (2011). **Susret učitelja likovne kulture sa zlostavljanim djecom.** U: Balić Šimrak, A. (ur.) *Umjetničko djelo u likovnom odgoju i obrazovanju. Zbornik umjetničko znanstvenih skupova 2009 – 2011.* Zagreb: Učiteljski fakultet, 98–110.

- Maslač, A., Bilić, V. (2010). **Procjene odgojitelja o prepoznavanju različitih oblika zlostavljanja.** U: Jurčević- Lozančić, A. (ur). 11. Dani Mate Demarina: Očekivanja postignuća i perspektive u teoriji i praksi ranog i primarnog odgoja i obrazovanja. Zagreb: Učiteljski fakultet, 257–269.
- Bilić, V., Rafajac, B., Ljubin Golub, T. (2009). **Utjecaj uvjeta odrastanja i zlostavljачkih roditeljskih postupaka na školski uspjeh učenika.** U: Kolesarić, V., Metzing, A., Šincek, D., Tomašić, J. (ur.) Nasilje nad djecom i među djecom. Osijek: Sveučilište J. J. Strossmayer, Filozofski fakultet, 67-84.
- Bilić, V., Jurčević Lozančić, A. (2009). **Predlogi za spremembe na području preprečavanja nasilja v šoli.** U: Hočevār, A (ur.) Zbornik Mednarodne znanstvene konference: Spremembe v sistemu vzgoje in izobraževanja. Žalec: ZDPDS, 189–199.

POPIS ZNANSTVENIH PROJEKATA NA KOJIMA JE SURADIVAO U ZADNJIH PET
GODINA I KOJI SU RELEVANTNI ZA PODRUČJE DOKTORSKOG PROGRAMA

- Trenutno je suradnik na projektu EU IPA IV „Sigurnost djece na Internetu“ (2012) (IPA4.1.3.1.06.01.c07).
- Sudjelovala je u znanstvenom projektu "Pedagoški aspekti odnosa u obitelji", (2007.–2010. godine) koje je odobrilo Ministarstvo znanosti i obrazovanja, (šifra projekta 009-0000000-1429).

IME I PREZIME: doc.dr.sc. Iva Gruić

USTANOVA U KOJOJ JE ZAPOSLEN: Učiteljski fakultet, Sveučilište u Zagrebu
E-MAIL ADRESA I ADRESA OSOBNE MREŽNE STRANICE: iva.gruic@ufzg.hr
DATUM ZADNJEG IZBORA U ZVANJE: listopad 2010.

ŽIVOTOPIS: Iva Gruić (r. 1962.) diplomirala je dramaturgiju na Akademiji dramske umjetnosti u Zagrebu (1986.). Magistrirala je (2001.) i doktorirala (2005) na University of Central England u Birminghamu, Velika Britanija, s temama vezanima uz participativno kazalište za djecu i dramski odgoj. U statusu slobodnog umjetnika do 1993. je surađivala s kazalištima za djecu i Dramskim programom Hrvatskog radija na dramaturškim poslovima. Od 1993. zaposlena je na Učiteljskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, kao predavač, viši predavač (od 1999.), profesor visoke škole (od 2005.), a od 2010. docent. Piše o dramskom odgoju, o kazalištu stručne i znanstvene tekstove, kao i kazališnu kritiku. Piše i za kazalište, kao i radio-dramske tekstove za djecu u duljim i kraćim formama. Suradivala je u raznim kazališnim i književnim časopisima (*Novi prolog, Quorum, Republika, Kazalište* itd.) Objavila je jednu knjigu, *Prolaz u zamišljeni svijet*. Sudjelovala je na brojnim međunarodnim konferencijama, objavila više znanstvenih radova. Članica je uredništva časopisa *Kazalište i Hrvatski časopis za odgoj i obrazovanje*, recenzent za znanstvene radove iz područja kazališta za djecu i dramskog odgoja u raznim časopisima. Dobitnica je međunarodne nagrade za poticanje razvoja dramskog odgoja *Grozdanin kikot*.

POPIS RADOVA OBJAVLJENIH U POSLJEDNJIH PET GODINA, TE NAVOĐENJE RADOVA KOJI GA KVALIFICIRAJU ZA IZVOĐENJE NASTAVE UNUTAR SPECIJALISTIČKOG STUDIJSKOG PROGRAMA: (podebljanim su istaknuti naslovi radova relevantnih za područje u kojem se izvodi specijalistički studijski program)

- Gruić, I., Velički, V., Štvanek, Ž. (2010) **'Utjecaj teme na pobuđivanje interesa'**, u: Bežen, A. i Pavličević – Franić, D. (ur.) (2010) *Društvo i jezik – višejezičnost i višekulturalnost / Society and Language – multilingualism and multiculturalism*. Zagreb: Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu i Europski centar za napredna i sustavna istraživanja, str. 87 – 99.
- Gruić, I. (2011) **'Društveno-aktualne i teške teme u kazalištu za djecu i mlade'**, u: Bežen, A. i Majhut, B. (ur.) (2011) *Redefiniranje tradicije: dječja književnost, suvremena komunikacija, jezici i dijete / Redifining Tradition: Children's Literature, Contemporary Communication, Languages and Child*. Zagreb: Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu i Europski centar za napredna i sustavna istraživanja, str.119 – 131.
- Gruić, I. (2012) **'Educational Value in the Theatre for Young Audiences and Its Relation to the Attitudes of the Educational Community'**. U: *Kinder-, Schul- und Jugendtheater. Beiträge zu Theorie und Praxis*, Band 15; van de Water, Manon. (ed.) *TYA, Culture, Society: International Essays on Theatre for Young Audiences. A Publication of ASSITEJ and ITYARN*. Frankfurt: Peter Lang, str. 137-151.

- (2012) '**Valores educativos en el TPJ y su relacion con las actitudes de la cominidad educativa**', u: van de Water, Manon. (ed.) *Teatro para públicos jóvenes - Perspectivas internacionales*, México: Instituto Nacional de Bellas Artes y Literatura, str. 237-262.
- Gruić, I. (2012) '**On Wisdom or Does Croatian Theatre Instruct Children and Youth? / O mudrosti ili Kako hrvatsko kazalište poučava djecu i mlade?**', u: *Theatre for Children - Artistic Phenomenon / Pozorište za decu - Umetnički fenomen*. Subotica: International Festival of Children's Theatres, International Research College of Theatre Arts, vol. 3, str. 51-74.
 - Futač, L. i Gruić I. (2013) '**Poučnost i estetska vrijednost u kazalištu za djecu u kontekstu različitosti stavova odgojitelja i kazališnih umjetnika**'. *Književnost i dijete, časopis za dječju književnost i književnost za mlade*. Zagreb: Društvo hrvatskih književnika 2 (4).

IME I PREZIME: doc. dr. sc. Tomislav Krznar

USTANOVA U KOJOJ JE ZAPOSLEN: Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

E-MAIL ADRESA I ADRESA OSOBNE MREŽNE STRANICE: tomislav.krznar@ufzg.hr

DATUM ZADNJEG IZBORA U ZVANJE 25. 4. 2012.

ŽIVOTOPIS: Tomislav Krznar (Zagreb, 1979.) diplomirao je filozofiju i religijsku kulturu na Filozofskom fakultetu Družbe Isusove u Zagrebu (2004.), a završio je i Studij lovstva i zaštite prirode na Veleučilištu u Karlovcu (2005.), te alternativni obrazovni program »Mirovni studiji« pri Centru za mirovne studije u Zagrebu (2007.). Doktorirao je 2010. godine filozofiju na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Više godina predavao je na Veleučilištu u Karlovcu. Autor je pedesetak znanstvenih, stručnih i popularnih radova s područja filozofije, religiologije, bioetike i lovstva, a objavio je i knjige *Bioetički mozaik. Pokušaj prikaza okolišne problematike u bioetičkom kontekstu* (2009.) i *Znanje i destrukcija. Integrativna bioetika i problemi zaštite okoliša* (2011.) te je uredio zbornik radova *Čovjek i priroda. Prilog određivanju odnosa* (2013.) Član je uredništva časopisa *Filozofska istraživanja* i *Synthesis Philosophica* te organizacijskog odbora *Lošinjskih dana bioetike*. Obnašao je dužnost tajnika Hrvatskog filozofskog društva, a trenutno obnaša dužnost predsjednika Odbora za arhivu HFD-a.

POPIS RADOVA OBJAVLJENIH U POSLJEDNJIH PET GODINA, TE NAVOĐENJE RADOVA KOJI GA KVALIFICIRAJU ZA IZVOĐENJE NASTAVE UNUTAR SPECIJALISTIČKOG STUDIJSKOG PROGRAMA: (podebljanim su istaknuti naslovi radova relevantnih za područje u kojem se izvodi specijalistički studijski program)

- Krznar, T. (2014). **Znanstveno dokazano. O uporabi i zlorabi znanosti u medijima**, u: Jurić, H. & Alić, S. (ur.). *Filozofija i mediji* (zbornik radova). Zagreb: Hrvatsko filozofsko društvo – Centar za filozofiju medija i mediološka istraživanja.
- Krznar, T. (ur.). (2013.) *Čovjek i priroda. Prilog određivanju odnosa*. Zagreb: Pergamena.
- Krznar, T. (2012). **Beyond Destruction: Possibility of a New Paradigm of Knowledge**, *The Holistic Approach To Environment* 2 (2012) 1, str. 29-40.
- Krznar, T. (2011). *Znanje i destrukcija. Integrativna bioetika i problemi zaštite okoliša*. Zagreb: Pergamena & Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu.
- Krznar, T. (2011). **Kriza i manifest. Dva dokumenta našeg vremena**", *Filozofska Istraživanja* 2 (31) str. 357-389.
- Krznar, T. (2010). *Spektakl bolesti. O ulozi medicinske znanosti u životu suvremenog čovjeka*. *Kultura* 1, sv. I, str. 251-274.
- Krznar, T. (2009). *Globalizacija kao destruktor identiteta. Primjer okolišnog osiromašjenja*", *Filozofska Istraživanja* 1 (29), str. 131-143.
- Krznar, T. (2009). *Bioetički mozaik. Pokušaj prikaza okolišne problematike u bioetičkom kontekstu*. Karlovac: Veleučilište u Karlovcu.

IME I PREZIME: dr. sc. Aleksandra Mindoljević Drakulić, viši asistent, znanstveni suradnik

USTANOVA U KOJOJ JE ZAPOSLEN: Učiteljski fakultet Zagreb
E-MAIL ADRESA I ADRESA OSOBNE MREŽNE STRANICE:
aleksandra.mindoljevic@ufzg.hr ; www.aleksandra-mindoljevic-drakulic.info
DATUM ZADNJEG IZBORA U ZVANJE: 8. srpanj 2013. znanstveni suradnik

ŽIVOTOPIS: Aleksandra Mindoljević Drakulić diplomirala je Psihologiju na Filozofskom fakultetu u Zagrebu (1994.), magistrirala na Medicinskom fakultetu u Zagrebu (2002.) i doktorirala na Medicinskom fakultetu u Osijeku (2012.). Radila je kao psiholog u osnovnoj školi, zatim kao znanstveni novak, a potom kao asistentica na Medicinskom fakultetu i Klinici za psihološku medicinu KBC Zagreb (1997. – 2006.) Od 2009. radi na Učiteljskom fakultetu, prvo kao viši predavač, a od 2012. kao viši asistent. 2013. izabrana je u znanstveno zvanje znanstvene suradnice. Predaje i na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu i na Kineziološkom fakultetu. Predavala je izborni kolegij Teorija i tehnika psihodrame za studente glume i lutkarstva na Umjetničkoj Akademiji u Osijeku, a sudjeluje u poslijediplomskoj nastavi i na Medicinskom fakultetu. Završila je razne psihoterapijske specijalizacije: petogodišnja trajna stručna psihoterapijska izobrazba iz scenske psihoterapije - psihodrame; petogodišnja trajna stručna psihoterapijska izobrazba iz obiteljske i partnerske psihoterapije; jednogodišnja pripremna izobrazba iz grupne analize. Dobitnica je društvenog priznanja Hrvatskog psihološkog društva "Marulić: Fiat Psychologia" za osobito vrijedan prinos razvitku i promicanju primijenjene psihologije u Hrvatskoj.

POPIS RADOVA OBJAVLJENIH U POSLJEDNJIH PET GODINA, TE NAVOĐENJE RADOVA KOJI GA KVALIFICIRAJU ZA IZVOĐENJE NASTAVE UNUTAR SPECIJALISTIČKOG STUDIJSKOG PROGRAMA: (podebljanim su istaknuti naslovi radova relevantnih za područje u kojem se izvodi specijalistički studijski program)

- Mindoljević Drakulić, A. (2012). A phenomenological perspective on subjective well-being: from myth to science. *Psychiatria Danubina*, 24 (1), 31 - 37.
- Mindoljević Drakulić, A. (2011). **Terapijske interpretacije u psihodrami s adolescentima u školskom okruženju.** *Napredak*, 152 (1), 121 – 132.
- Mindoljević Drakulić, A. (2011). **Clinical and no clinical setting specificities in first session short-term psychotherapy psychodrama group.** *Collegium Antropologicum*, 35 (1), 173 – 179.
- Mindoljević Drakulić, A. (2010). **Resistance in the first session of psychodrama psychotherapy group with adults.** *Psychiatria Danubina*, 22 (2), 261-265.
- Mindoljević Drakulić, A. (2013). *Suicid: fenomenologija i psihodinamika.* Zagreb: Medicinska naklada (Sveučilišni priručnik).
- Mindoljević Drakulić, A. (2012). Pedagoški aspekti psihoanalitičke teorije privrženosti u dijadi učitelj - učenik. (str. 165 - 173) U M. Ljubetić, S. Zrilić (Ur.), *Pedagogija i kultura-svezak 2.* Zagreb: Hrvatsko pedagogijsko društvo.
- Mindoljević Drakulić, A. (2008). **Morenova psihodrama.** U V. Jukić, Z. Pisk (Ur.), *Psihoterapija – škole i psihoterapijski pravci u Hrvatskoj danas.* Zagreb: Medicinska naklada.

IME I PREZIME NASTAVNIKA: izv. prof., dr.sc. Renata Miljević-Ridički

USTANOVA U KOJOJ JE ZAPOSLEN: Učiteljski fakultet u Zagrebu

ŽIVOTOPIS: dr. sc. Renata Miljević-Ridički je izvanredna profesorica razvojne psihologije na Učiteljskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Od akademske godine 2011/2012. predstojnica je Katedre za psihologiju Učiteljskog fakulteta u Zagrebu. U Europskoj mreži za socijalnu i emocionalnu kompetenciju (ENSEC) je trenutno na položaju predsjedateljice odgovorne za istraživanja. Bila je jedna od dviju predsjedateljica i organizatorica 4. ENSEC Konferencije održane u Zagrebu u srpnju 2013. godine. Od 2012. godine voditeljica je projektnog tima za Hrvatsku u međunarodnom (LLP - Comenius) projektu: *RESCUR - A Resilience Curriculum for Early and Primary Schools in Europe* (Kurikulum za razvoj otpornosti djece predškolske i školske dobi u Europi). Izlagala je radove na brojnim međunarodnim konferencijama i autorica je različitih knjiga i radova objavljenih u priznatim znanstvenim časopisima, uključujući i knjigu: Miljević-Ridički, R., Maleš, D., Rijavec, M. (1999). *Odgoj za razvoj*. UNICEF i Naklada Slap. Članica je Tima za krizne intervencije Društva za psihološku pomoć.

E-MAIL ADRESA I ADRESA OSOBNE MREŽNE STRANICE: rridicki@yahoo.com

DATUM ZADNJEG IZBORA U ZVANJE: izvanredni profesor 12. 11. 2009

POPIS RADOVA OBJAVLJENIH U POSLJEDNJIH PET GODINA, TE NAVOĐENJE RADOVA KOJI GA KVALIFICIRAJU ZA IZVOĐENJE NASTAVE UNUTAR SPECIJALISTIČKOG STUDIJSKOG PROGRAMA (podebljanim su istaknuti naslovi radova relevantnih za područje u kojem se izvodi specijalistički studijski program):

- Miljević-Ridički, R., Pavin Ivanec, T. (2009). **Važnost socijalnog konteksta za kognitivni razvoj predškolske djece - usporedba kognitivne uspješnosti djece koja odrastaju u različitom obiteljskom i institucionalnom okruženju.** *Suvremena psihologija*, 12 (2) 309-327.
- Miljević-Ridički, R.; Pahić, T. (2010). **National survey of parents in Croatia u: School Governance and Social Inclusion; Involvement of Parents; South East Europe Countries Accounts of the Parents' Views** (Gordana Miljević (Ed.). Ljubljana: Center for Educational Policy Studies, 31-38.
- Meštrović, J., Bralić, I., Buljan Flander, G., Jelavić, M., Joković Oreb, I., Konstantopoulus, A., Kuzman, M., Malović, S., Miljević-Ridički, R., Miškulin, M., Mujkić, A., Radonić, M., Rudan, V., Šešo-Šimić, Đ., Šimić, G. (2010). **Dijete u suvremenome hrvatskom društvu.** *Liječnički Vjesnik* 2010; 132: 303-308
- Miljević-Ridički, R., Pahić, T., Vizek Vidović, V. (2011). **Suradnja roditelja i škole u Hrvatskoj: sličnosti i razlike urbanih i ruralnih sredina.** *Sociologija i prostor-Časopis za istraživanja prostornog i sociokulturnog razvoja*, 49, 165-184.

- Miljević-Ridički, R.; Pahić, T.; Šarić, M. (2013). **A Croatian Study of Practitioners' and Kindergarten Teacher Student's Opinions of their Role in Childrens' Lives.** *Center for Educational Policy Studies Journal - Revija Centra za studij edukacijskih strategij.* 3, 2; 51-69.
- Petrović-Sočo, B.; Miljević-Ridički, R. Šarić, M. (2013). **Ispitivanja procjena odgojitelja i studenata odgojiteljskog studija o važnosti zadovoljenja dječjih potreba u ustanovi ranog odgoja i obrazovanja.** *Školski vjesnik: časopis za pedagoška i školska pitanja.* 62, 229-252.

TITULA, IME I PREZIME NASTAVNIKA: izv. prof. dr. sc. Siniša Opić

NAZIV USTANOVE U KOJOJ JE ZAPOSLEN: Učiteljski fakultet u Zagrebu

ŽIVOTOPIS: Siniša Opić je rođen 8. prosinca 1973. godine u Pakracu, Republika Hrvatska. Diplomirao je 1996. godine na Filozofskom fakultetu (OOUR Pedagogijske znanosti), Sveučilišta u Zagrebu. Iste godine je upisao poslijediplomski studij na Edukacijsko-rehabilitacijskom fakultetu, smjer: poremećaji u ponašanju. Nakon položenih diferencijalnih ispita magistrirao je 1999. godine. Godine 2007. doktorirao je na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, odsjek; pedagogija, gdje od 2006. godine radi kao vanjski suradnik. Od 2009. godine je zaposlen kao docent na Učiteljskom fakultetu, Sveučilišta u Zagrebu. Također je (ili bio) predavač i /ili vanjski suradnik na PMF-u, Filozofskom fakultetu u Zagrebu, Akademiji likovnih umjetnosti, Muzičkoj akademiji, Učiteljskom fakultetu u Gospiću (Sveučilište u Rijeci), Filozofskom fakultetu u Osijeku. Izvodi nastavu na preddiplomskim, diplomskim i doktorskim studijima. Područje znanstvenog interesa je metodologija istraživanja (društvenih znanosti), statistika, kvantitativna metodologija i didaktika. Mentor je desetinama studenata u izradi završnih radova. Recenzent je desetina znanstvenih časopisa, međunarodnih konferencija, udžbenika, Fonda za razvoj Sveučilišta. Autor je desetina znanstvenih radova, pozvanih predavanja, izlaganja na međunarodnim i domaćim znanstvenim konferencijama. Od travnja 2013. u zvanju je izvanrednog profesora.

Lista objavljenih radova: <http://bib.irb.hr/lista-radova?autor=231642>

DATUM ZADNJEG IZBORA U ZNANSTVENO-NASTAVNO ILI UMJETNIČKO-NASTAVNO ZVANJE: svibanj, 2013; izabran u zvanje izvanrednog profesora

POPIS OBJAVLJENIH RADOVA U ZADNJIH PET GODINA KOJI GA KVALIFICIRAJU ZA IZVOĐENJE PROGRAMA, ODNOSNO KOJI SU RELEVANTNI ZA PODRUČJE DOKTORSKOG PROGRAMA:

- Bilić, V., Opić, S. (2013). Adolescentsko kockanje: uloga spola, nekih obiteljskih i školskih čimbenika. *Školski Vjesnik*, 62(4), 455-478.
- Đuranović, M., Opić, S. (2013). Socijalna agresivnost učenika u primarnom obrazovanju. *Croatian Journal of Education*, 15(3), 777-799.
- Bilić, V., Opić, S. (2012). Differences in perception of social injustice and neo-liberalism in education between students of state and private universities. In: Cynthia J. McDermott; Alison Kington; Maria Matulčikova (ed.), *Paradigms and research of educational practice*. Los Angeles: Department of Education, Antioch University Los Angeles, pp 285-305.
- Golner, T., Opić, S. (2011). Neki pedagoški aspekti apsentizma učenika osnovnih škola. U: Anka Jurčević-Lozančić; Siniša Opić (ur.), *Škola, odgoj i učenje za budućnost*. Zagreb: Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, str. 117-126.
- Bionda, M., Opić, S. (2010). Preferencije učenika osnovne škole prema agresivnom ponašanju. U: Anka Jurčević-Lozančić (ur.), *Očekivanja, postignuća i perspektive u teoriji i praksi ranog odgoja i obrazovanju*. Zagreb: Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, str. 53-68.
- Opić, S. (2010). Didactic peculiarities of alternative concepts of education in support of preventing behavioral disorders. In: Rossitsa Penkova; Violeta Mircheva; Nikolina Tsvetkova (ed.), *Quality Education For All Through Improving Teacher Training*. Sofia (Bulgaria): UNESCO, Sofia University St Kliment Ohridski, Department of Information and In-service Training of Teachers, pp 32-42.

POPIS ZNANSTVENIH PROJEKATA NA KOJIMA JE SURADIVAO U ZADNJIH PET
GODINA I KOJI SU RELEVANTNI ZA PODRUČJE DOKTORSKOG PROGRAMA:

- Od 2007. godine suradnik je na projektu "Kurikulum socijalnih kompetencija I odnosa u školi" (130-1301761-1765), pod vodstvom prof.dr.sc. Vlatka Previšića (Filozofski fakultet, Sveučilište u Zagrebu).

IME I PREZIME: dr. sc. Majda Rijavec, redoviti prof. u trajnom zvanju

USTANOVA U KOJOJ JE ZAPOSLEN: Učiteljski fakultet u Zagrebu

E-MAIL ADRESA I ADRESA OSOBNE MREŽNE STRANICE: majda.rijavec@ufzg.hr

DATUM ZADNJEG IZBORA U ZVANJE: 20.10. 2009.

ŽIVOTOPIS: Završila Prvu gimnaziju u Zagrebu (1974). Diplomirala psihologiju i engleski jezik na Filozofskom fakultetu u Zagrebu (1979.) Disertaciju pod naslovom „Kategorijalna pripadnost članova manjine i njihov utjecaj na većinu“ obranila na Filozofskom fakultetu u Zagrebu 1989. godine. 1979.-1990. je školski psiholog u Tehničkoj srednjoj vojnoj školi u Zagrebu; 1990-1991. docent na Vojnotehničkoj akademiji u Zagrebu, 1991. – 1993. psiholog u Upravi za obuku Glavnog stožera HV u Zagrebu; 1993. - 2014. profesor na Učiteljskom fakultetu u Zagrebu. Obavljala dužnost predstojnice Katedre za psihologiju Učiteljskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Sudjelovala na međunarodnim konferencijama u Italiji, Njemačkoj, Cipru, Danskoj, Portugalu, Engleskoj, Škotskoj, Mađarskoj, Češkoj Republici i Sloveniji. Autor je 40 autorskih knjiga, 1 uredničke knjige, 9 poglavlja u knjizi, 2 sveučilišna udžbenika i 1 skripte. Objavila je 38 znanstvenih radova, od toga 17 referiranih u CC. Članica je uredništva časopisa Napredak i Croatian Journal of Education. Na Sveučilištu je izvodila nastavu iz kolegija Pedagoška psihologija, Psihologija učenja i nastave, Motivacija i socijalni odnosi u razredu, Pozitivna psihologija, Psihologija volontiranja, Socijalne vještine, Socijalna psihologija, Metodologija istraživanja odgoja i obrazovanja, Komuniciranje u školi, Organizacijska psihologija.

POPIS RADOVA OBJAVLJENIH U POSLJEDNJIH PET GODINA, TE NAVOĐENJE RADOVA KOJI GA KVALIFICIRAJU ZA IZVOĐENJE NASTAVE UNUTAR SPECIJALISTIČKOG STUDIJSKOG PROGRAMA: (podebljanim su istaknuti naslovi radova relevantnih za područje u kojem se izvodi specijalistički studijski program)

- Brdar, I., Anić, P., Rijavec, M. (2011). Character Strengths and Well-Being : Are there Gender Differences? The Human Pursuit of Well-Being : A Cultural Approach U: Brdar, Ingrid (ur.). Dordrecht: Springer, Str. 145-156.
- Rijavec, M., Miljković, D., Jurčec, L. (2011). Life goals, positive experiences at faculty and well-being of future teachers. U: "Positive Psychology in Education" : Book of selected papers / Miljković, Dubravka ; Rijavec, Majda (ur.).Zagreb : Faculty of Teacher Education, Str. 89-102.
- Rijavec, M., Brdar, I., Miljković, D. (2011). Aspirations and well-being: Extrinsic vs. Intrinsic life goals. *Društvena istraživanja*. 20 , 3, 693-710
- Miljković, D., Rijavec, M. (2009). **Važnost pozitivnih emocija u odgoju i obrazovanju**. *Napredak*, 150, 3-4, str. 488-506
- Rijavec, M., Miljković, D., Brdar, I. (2008). *Pozitivna psihologija – znanstveno istraživanje ljudskih snaga i sreće*. Zagreb: IEP-D2.

- **IME I PREZIME: doc. dr. sc. Tamara Turza-Bogdan**

USTANOVA U KOJOJ JE ZAPOSLEN: Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

E-MAIL ADRESA I ADRESA OSOBNE MREŽNE STRANICE: tamara.turza-

bogdan@ufzg.hr

DATUM ZADNJEG IZBORA U ZNANSTVENO-NASTAVNO ILI UMJETNIČKO-

NASTAVNO ZVANJE: 6. 7. 2011.

ŽIVOTOPIS: Rođena je u Čakovcu gdje je pohađala osnovnu školu, završila Gimnaziju u Varaždinu, diplomirala 1989. na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, magistrirala 1998., a doktorirala 2009. na Filozofskom fakultetu u Zagrebu iz znanstvenog područja humanističkih znanosti, znanstveno polje filologija, znanstvena grana kroatistika. Od 1989. do 2000. radi u osnovnim i srednjoj školi. Od 2000. stalno je zaposlena u zvanju predavača na Visokoj učiteljskoj školi u Čakovcu koja je 2007. pripojena Učiteljskom fakultetu u Zagrebu (danas: Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu – Odsjek u Čakovcu). U zvanje višeg predavača izabrana je 2005., a u zvanje docenta u području humanističkih znanosti, polje filologija/kroatistika 2011. U znanstveno zvanje višeg znanstvenog suradnika izabrana 1. srpnja 2013. Nositeljica je i izvoditeljica kolegija *Metodika hrvatskoga jezika 1,2,3,4* na integriranom sveučilišnom studiju za obrazovanje učitelja primarnog obrazovanja te nositeljica i izvoditeljica kolegija *Uvod u metodiku hrvatskoga jezika i književnosti* te *Metodika hrvatskoga jezika i književnosti 1,2*, na sveučilišnom dodiplomskom studiju Ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja. U kajkavsku inačicu modula Hrvatski jezik uvela je novi kolegij *Metodika kajkavskoga narječja i književnosti*. Od 2007. do 2009. suradnica je u makedonsko-hrvatskome projektu *Položaj hrvatskoga i makedonskoga jezika u obrazovnom sustavu višejezičnih sredina*. Od 2006. istraživačica je na znanstvenim projektima Ministarstva znanosti i tehnologije *Razvoj komunikacijske kompetencije u ranome diskursu hrvatskoga jezika i Materinski i inojezični hrvatski*. Od 2013./14. suradnica na Projektu znanstvene potpore Sveučilišta u Zagrebu *Hrvatski kao nasljedni jezik: trenutačno stanje i razvojne perspektive*. Sudjelovala na međunarodnim znanstvenim skupovima, navode se izabrani: *Prvi, drugi, ini jezik, hrvatsko-makedonske usporedbe* (2005), Skopje, Republika Makedonija; *Magyar tudomány unnepe 2009, 2012*, Baja, Republika Mađarska; *Međunarodni naučni skup Stavovi promjena – promjena stavova*, (2010), Nikšić, Crna Gora; *Research and education challenges towards the future* (2013), Shkodra, Republika Albanija; *Međnarodni simpozij o evropskoj pravljici* (2012), Maribor, Republika Slovenija. Završila mentorsku radionicu za doktorski studij 2013. na Sveučilištu u Zagrebu.

POPIS RADOVA OBJAVLJENIH U POSLJEDNJIH PET GODINA, TE NAVOĐENJE RADOVA KOJI GA KVALIFICIRAJU ZA IZVOĐENJE NASTAVE UNUTAR SPECIJALISTIČKOG STUDIJSKOG PROGRAMA:

- Turza-Bogdan, T. (2013). *Kajkavsko narječje u nastavi Hrvatskoga jezika: Prilozi za osnovnoškolsku nastavu*. Čakovec: Matica hrvatska.
- Engler, T., Turza-Bogdan, T., Kos-Lajtman, A. (2013). Zlatko Krilićs Roman Krik (Der Schrei) als Allegorie zur Bewältigung des durch den Krieg hervorgerufenen Hasstraumas. U I. Tomkowiak, U. Dettmar, G. v Glasenapp, C. Roeder (Ur.) *An allen Fronten. Kriege und politische Konflikte in Kinder- und Jugendmedien* (str. 369-389). Zürich: Chronos.

- Turza-Bogdan, T., Ciglar, V. (2013). Prepoznavanje bliskoznačnica hrvatskoga kao nematerinskoga/drugog jezika u mlađim razredima osnovne škole. U L. Cvikić i E. Petroska (Ur.) *Prvi, drugi, ini jezik: hrvatsko-makedonske usporedbe* (str. 297-306). Zagreb: Hrvatsko filološko društvo.
- Turza-Bogdan, T. (2012). Narječja hrvatskoga jezika - od dječje recepcije do metodičkog konteksta. U A. Akbarov i V. Cook. (Ur.) *Contemporary Foreign Language Education: Linking Theory into Practice* (str. 571-582). Sarajevo: International Burch University.
- Turza-Bogdan, T. (2012). Recepcija jezika kajkavske književnosti u mlađim razredima osnovne škole. U M. Turk i I. Srdoč-Konestra (Ur.) *Peti hrvatski slavistički kongres, knjiga 2* (str. 891-898). Rijeka: Filozofski fakultet Sveučilišta u Rijeci.
- Velički, V., Turza-Bogdan, T. (2012). Razumevanje pravljič - osnova za kakovostno interpretaciju pri delu z otroki. *Otrok in knjiga, revija za vprašanja mladinske književnosti, književne vzgoje in s knjigo povezanih medijev*, 83. 179-185.
- Turza-Bogdan, T. (2011). Razvijanje jezičnih kompetencija osnovnoškolaca pomoću tekstova na narječjima. U J. Vučo i B. Milatović. *Stavovi promjena - promjena stavova, međunarodni tematski zbornik radova* (str. 334-342) Nikšić: Filozofski fakultet Nikšić, Univerzitet Crne Gore.
- Turza-Bogdan, T. (2011). Kajkavsko narječje i književnost u nastavnim planovima i programima. U A. Bežen i Đ. Blažeka *I. međimurski filološki dani* (str. 183-191). Zagreb: Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu.
- Turza-Bogdan, T., Ciglar, V. (2011). Nastava hrvatskoga jezika u višejezičnoj sredini. U B. Majhut i A. Bežen *Redefiniranje tradicije: dječja književnost, suvremena komunikacija, jezici i dijete* (str. 271-282). Zagreb: Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu i ECNSI.
- Turza-Bogdan, T., Velički, V. (2010). Interes za kajkavsko narječje i književnost u radu s djecom predškolske i mlađe školske dobi. U S. J. Molnár *Kutatások az Eötvös József Főiskolán 2009 Eötvös / Researches at the Eötvös József College 2009* (str.134-140). Baja: Eötvös József Főiskolai Kiadó.
- Kos-Lajtman, A., Turza-Bogdan, T. (2010). Utjecaj usmenoknjiževnih i mitoloških tvorevina varaždinskog kraja na književni rad Ivane Brlić-Mažuranić. *Narodna umjetnost*, 47 (2), (175-190).
- Engler, T., Turza-Bogdan, T., Mikulan, K. (2009). Zur Rezeption von Astrid Lindgrens "Pippi Langstrumpf" in Kroatien. U S. Blume, B. Kümmerling-Meibauer, A. Nix, (Ur.) *Astrid Lindgren - Werk und Wirkung. Internationale und interkulturelle Aspekte.* (str. 155-174) Peter Lang: Frankfurt am Main.
- Turza-Bogdan, T. (2009). Stavovi nastavnika o kajkavskome narječju. *Hrvatski, časopis za teoriju i praksu nastave hrvatskoga jezika, književnosti, govornoga i pismenoga izražavanja te medijske kulture.* 1, 173-192.
- Turza-Bogdan, T., Ciglar, V. (2010). Leksičko-semantičke kompetencije učenika mlađih razreda u određivanju pridjevskih sinonima. U D. Pavličević-Franić i A. Bežen (Ur.) *Društvo i jezik: višejezičnost i višekulturalnost* (str. 283-293). Zagreb : Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu i ECNSI.

POPIS RADOVA KOJI KVALIFICIRAJU NASTAVNIKA ZA IZVOĐENJE
STUDIJSKOG PROGRAMA:

- Turza-Bogdan, T. (2008). Kajkavski dramski tekst u funkciji učenja jezika. *Hrvatski. VI (2) 185-205*

- Turza-Bogdan, T. (2006). *Metodički priručnik uz čitanku za treći razred osnovne škole*. Zagreb: Alfa.
- Turza-Bogdan, T. (2004). *Metodički priručnik uz čitanku za četvrti razred osnovne škole*. Zagreb: Alfa.
- Turza-Bogdan, T. (2006). *Metodički priručnik uz čitanku za drugi razred osnovne škole*. Zagreb: Alfa.
- Turza-Bogdan, T. (2004): Metodičke vježbe u književnoj i jezičnoj izobrazbi studenata *Metodika, časopis za teoriju i praksu metodikâ u predškolskom odgoju, školskoj i visokoškolskoj izobrazbi*, 8, (5), 48-55.
- Turza-Bogdan, T. (2000): Mogućnosti poticanja kajkavske književno-scenske kulture na početku školovanja, U: S. Hranjec (ur.) *Kajkavsko narječje i književnost u nastavi u Čakovcu 1996.-2000.* (349-352). Čakovec: Visoka učiteljska škola u Čakovcu.

IME I PREZIME: doc.dr.sc. Vladimira Velički

USTANOVA U KOJOJ JE ZAPOSLEN: Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

E-MAIL ADRESA I ADRESA OSOBNE MREŽNE STRANICE: vladimira.velicki@ufg.hr

DATUM ZADNJEG IZBORA U ZVANJE: 01.07.2013.

ŽIVOTOPIS: Vladimira Velički (r. Štanger) rođena 1966. godine u Zagrebu. Od 1985. do 1987. studirala je na Filozofskom fakultetu – Pedagogijske znanosti i stekla zvanje *nastavnice razredne nastave*. Godine 1987. upisala je kroatistiku na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Nakon tri godine studija (1990.), s odobrenjem za prijevremeno diplomiranje Znanstveno-nastavnog vijeća Filozofskog fakulteta u Zagrebu, diplomirala je i stekla stručni naziv *profesorice hrvatskoga jezika i književnosti*. Na Filozofskom fakultetu u Zagrebu obranila je magistarski rad 1993. pod naslovom *Kreativna nastava proze u mlađim razredima osnovne škole*. Doktorsku disertaciju *Književna djela u multimedijskoj obradi i recepcija interaktivnog teksta (na primjerima iz dječje književnosti)* obranila je 9. studenoga 2005. na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Od 1989. do 1993. radila je kao nastavnica razredne nastave u zagrebačkim osnovnim školama. Godine 1993. izabrana je za asistenticu na Filozofskom fakultetu – Pedagogijske znanosti u Zagrebu (sada Učiteljski fakultet). Godine 1999. birana je u zvanje višeg predavača, a 2006. za profesora visoke škole, a 2011. godine izabrana je u zvanje docenta u području humanističkih znanosti, polje filologija, grana kroatistika na, a 2013. u zvanje višeg znanstvenog suradnika u istom području. Od 1996. do 2001. suradnica je u projektu Ministarstva znanosti i tehnologije Republike Hrvatske: *Hipermedijska obrazovna tehnologija i didaktika medija*, od 2002.-2007. u projektu *Internet u obrazovanju i multimedijaska didaktika* (voditelj projekta prof. dr. Milan Matijević), te od 2007. u projektima *Metode i modeli u odgoju i obrazovanju djece predškolske dobi u dječjim vrtićima* (voditeljica projekta prof. dr. Renata Miljević Ridički) i *Nove obrazovne tehnologije i cjeloživotno obrazovanje* (voditelj projekta prof.dr.sc. Milan Matijević). Voditeljica je projekta *Od pismenosti do identiteta* u okviru Znanstvenih potpora Sveučilišta u Zagrebu. U svome znanstvenom i stručnom radu uglavnom je usmjerena na metodiku nastave književnosti i hrvatskoga jezika u nižim razredima osnovne škole i u predškolskom odgoju. Posebno proučava nove aspekte književnosti pisane za djecu, utjecaj medija na recepciju književnih djela, razvoj govora kod djece rane dobi, kao i početno čitanje i pisanje. Od 2000. godine članica je uredništva časopisa "Metodika", Učiteljskoga fakulteta u Zagrebu, od 2002. i članica uredništva časopisa Hrvatskoga filozofskog društva "Metodički ogledi", a od 2010. članica uredništva "Hrvatskog časopisa za odgoj i obrazovanje" Učiteljskoga fakulteta u Zagrebu. Članica je Hrvatskoga filološkog društva. Sudjelovala je na brojnim znanstvenim i stručnim skupovima u zemlji i inozemstvu, kao i u organizaciji više domaćih i međunarodnih znanstvenih skupova. Aktivno govori engleski i njemački jezik.

POPIS RADOVA OBJAVLJENIH U POSLJEDNJIH PET GODINA, TE NAVOĐENJE RADOVA KOJI GA KVALIFICIRAJU ZA IZVOĐENJE NASTAVE UNUTAR SPECIJALISTIČKOG STUDIJSKOG PROGRAMA: (podebljanim su istaknuti naslovi radova relevantnih za područje u kojem se izvodi specijalistički studijski program)

- Velički, V. (2009). **Poticanje govora u kontekstu zadovoljenja dječjih potreba u suvremenom dječjem vrtiću.** *Metodika*, Vol. 10, No. 18, str. 80-92.
- Gruić, I., Velički, V. i Štvanek, Ž.(2010). **Utjecaj teme na pobuđivanje interesa.** *Društvo i jezik – višejezičnost i višeekulturalnost*, Zagreb: Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Europski centar za napredna i sustavna istraživanja ECNSI

- Velički, V. (2011). Bajka ili put do djeteta. *Detinjstvo, Časopis o književnosti za decu*, Godina XXXVII, broj 1, Novi Sad
- Velički, V. i Vignjević, J. (2011). Uloga malešnica u razvoju govora djece predškolske dobi, u: *Redefiniranje tradicije: dječja književnost, suvremena komunikacija, jezici i dijete*. Zagreb: Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu i Europski centar za napredna i sustavna istraživanja.
- Velički, V. i Katarinčić, I., (2011). *Stihovi u pokretu. Malešnice i igre prstima kao poticaj za govor*. Zagreb: Alfa.
- Velički, V. i Turza-Bogdan, T. (2012). **Razumevanje pravljic - osnova za kakovostno interpretaciju pri delu z otroki/ Understanding Fairy Tales – the Foundation of a Quality Interpretation for Childhood.** *Otrok in knjiga, revija za vprašanja mladinske književnosti, književne vzgoje in s knjigo povezanih medijev* 83(2012) (str. 179-185). Maribor: Mariborska knjižnica
- Velički, D. i Velički, V.(2013). Poezija kao most ili kako do tolerancije, u: *Veliki vidar – stoljeće Grigora Viteza*. Zagreb: Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu.
- Velički, V. i Velički, D. (2013). Prijelaz iz vrtića u školu U Republici Hrvatskoj na primjerima iz materiskog jezika. *Zbornik radova Međunarodnog znanstvenog skupa EDUvision*, ur. Jurjević, S. (str.232-249). Ljubljana: EDUvision
- Velički, V.(2013). *Pričanje priča – stvaranje priča. Povratak izgubljenom govoru*. Alfa: Zagreb. (znanstvena monografija)

IME I PREZIME: dr. sc. Diana Zalar, izv. prof.

USTANOVA U KOJOJ JE ZAPOSLEN: Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

E-MAIL ADRESA I ADRESA OSOBNE MREŽNE STRANICE: diana.zalar@gmail.com

DATUM ZADNJEG IZBORA U ZVANJE: 16. ožujka 2011.

ŽIVOTOPIS: Diana Zalar (Split, 1965.) srednju i glazbenu školu završila je u Splitu. Na Filozofskom fakultetu u Zagrebu diplomirala je Jugoslavenske jezike i književnosti, magistrirala 1994. i doktorirala 2002. Nakon fakulteta radila je u osnovnoj školi, potom kao knjižničarka. Od 1996. radi na FF-u, Pedagoški fakultet, Odsjek za razrednu nastavu i predškolski odgoj (danas Učiteljski fakultet u Zagrebu), prvo u zvanju asistenta, zatim docenta, od 2011. kao izvanredna profesorica. Predaje kolegije Svjetska dječja književnost i Hrvatska dječja književnost na učiteljskom studiju te Svjetska dječja književnost, Hrvatska dječja književnost i Suvremene teorije u dječjoj književnosti na studiju za odgojitelje. Predavala je i na doktorskom studiju. Bila je voditeljica znanstveno-istraživačkog projekta Dječja i usmena književnost u interferenciji i istraživač je u znanstvenoistraživačkim projektima Hrvatska dječja književnost u kontekstu svjetske dječje književnosti i Hrvatska bibliografija dječjih knjiga do 1945. u okviru zn. programa Hrvatska dječja književnost u europskom okružju. Suurednica je znanstvene knjige o djelu Grigora Viteza. Autorica je znanstvenih knjiga *Poezija u zrcalu nastave* i *Potjehovi hologrami-studije, eseji i kritike iz književnosti za djecu i mladež*, suautorica knjiga *Slikovnica i dijete I*, *Slikovnica i dijete II* te monografije *Ivan Kušan – dijalog s motivom*. Suautorica udžbenika. Suautorica je u Hrvatskoj književnoj enciklopediji. Autorica je znanstvenih i stručnih radova, antologija, poglavlja u knjigama, pogovora i predgovora, recenzentica znanstvenih i stručnih izdanja. Članica je užeg uredništva u časopisima *Libri & Liberi*, *Časopis za istraživanje dječje književnosti i kulture* i *Književnost i dijete*, *Časopis za dječju književnost i književnost za mlade*. Znanstveni interesi prvenstveno su joj vezani uz istraživanje bajke i fantastične proze te njihovih dramskih potencijala; uz suvremenu poeziju i suvremenu slikovnicu.

POPIS RADOVA OBJAVLJENIH U POSLJEDNJIH PET GODINA, TE NAVOĐENJE RADOVA KOJI GA KVALIFICIRAJU ZA IZVOĐENJE NASTAVE UNUTAR SPECIJALISTIČKOG STUDIJSKOG PROGRAMA: (podebljanim su istaknuti naslovi radova relevantnih za područje u kojem se izvodi specijalistički studijski program)

- Zalar, D. 'Koncentrični semantički krugovi književnog djelovanja Grigora Viteza'. U: Zalar, D., Protrka Štimec, M. i Zima, D. (ur.) (2013) *Veliki vidar – stoljeće Grigora Viteza*. Str. 3-48. Zagreb. Učiteljski fakultet.
- Zalar, D. (2014) *Potjehovi hologrami – studije, eseji i kritike iz književnosti za djecu i mladež*. (Za sudjelovanje u ovom studiju posebice su značajna poglavlja: *Kritički zapisi o kazališnim predstavama*, str. 547.-561.; *O dramskim tekstovima i izvedbama*, str. 529.-547.; *Metodičke studije i ogledi*, str. 561.-653. Zagreb. Alfa.
- Zalar, D. (2009) *O Đuri Roiću, ali da bude zanimljivo*. u: Đuro Roić, *Guguci* (tri radio drame). Zagreb: Kašmir promet, , str. 5.-10
- Zalar, D.-Sesar, T. **IZAZOV MEDIJA – ŠEGRT HLAPIĆ IZ CD PLAYERA**, znanstveni rad prihvaćen za objavljivanje u zborniku sa znanstvene konferencije održane u čast stogodišnjice prvog izdanja Čudnovatih zgoda šegrta Hlapića, s naslovom **OD ČUDNOVATOG DO ČUDESNOG**, održane od 18.-20. travnja 2013.

- NATUKNICE (43) u sva četiri sveska Hrvatske književne enciklopedije (gl. ur. Velimir Visković), Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb, I. sv. A – Gl, 2010., II. sv. Gl – Ma, 2010., III. sv. Ma – R, 2011., IV. sv. S – Ž, 2012. ISBN (skupni) 978-953-268-014-0: Agata Truhelka, Anica Gjerek, Ante Zaninović, Astrid Lindgren, Bogumil Toni, Božena Němcova, Branko Ćakarun, Carlo Collodi, Edmondo De Amicis, Ana Đokić-Pongrašić, Dunja Kalilić, Đorđe Đurić, Fahrudin Nikšić, Gianni Rodari, Branko Halusa, Željka Horvat-Vukelja, Ivona Šajatović, Jadranka Klepac, Johanna Spyri, Josip Palada, Jure Karakaš, Karol Visinko, Erich Kastner, Josip Kraljić, Lidvina Luketa, Ljubica Kolarić-Dumić, Ljudevit Varjačić, Maja Gjerek-Lovreković, Melita Rundek, Milan Taritaš, Mirjana Matiša, Miroslav Hirtz, Nada Jerčić, Nikola Juki, Branko Pilaš, Rade Brajnović, Antoine de Saint-Exupery, Silvija Šesto, Vjekoslava Huljić, Želimir Ciglar, Dubravka Zima, Zoran Pongrašić, Zvezdana Odošević.
- *Tko to tamo čita – ljubitelji dječjeg svijeta*, scenarij za deset epizoda igrane serije zasnovane na hrvatskoj i svjetskoj književnosti za djecu i mladež, (u koautorstvu sa Hrvojem Zalarom), Obrazovni program Hrvatske televizije Zagreb, 2003. g. prvo emitiranje (reprize 2006., 2009., 2011. g)

IME I PREZIME: doc. Iva Matija Bitanga

USTANOVA U KOJOJ JE ZAPOSLEN: Medijski dizajn Sveučilište Sjever (potvrda o suglasnosti ustanove u Prilogu 3.)

ivamatijabitanga@gmail.com,

DATUM ZADNJEG IZBORA U ZVANJE: 2013.

ŽIVOTOPIS: Iva Matija Bitanga rođena je u Zagrebu 1974. godine. Završila je Nastavnički odjel Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu (1998.) te poslijediplomski studij scenografije na HfG-Karlsruhe (2004.). Od 1996. profesionalno izlaže na samostalnim i grupnim likovnim izložbama kao multimedijalna umjetnica te radi kao scenograf, kostimograf i lutkar u profesionalnim kazalištima. Od 1998. članica HDLU-a. Od 2000. do 2013. kao samostalna umjetnica članica je HZSU-a. Od 2011. surađuje s Učiteljskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu, a od 2013. stalno je zaposlena kao docent na Medijskom dizajnu Sveučilišta Sjever. U umjetničko-nastavno zvanje docenta izabrana je 2013. godine.

POPIS RADOVA OBJAVLJENIH U POSLJEDNJIH PET GODINA, TE NAVOĐENJE RADOVA KOJI GA KVALIFICIRAJU ZA IZVOĐENJE NASTAVE UNUTAR SPECIJALISTIČKOG STUDIJSKOG PROGRAMA:

Za nastavu Ivu Matiju Bitanga, budući da je izabrana u umjetničko nastavno zvanje, kvalificira rad u kazalištu, scenografije, kostimografije i lutke (2008.-2013.):

- Tigar teatar, I. Mati: *Zubić vila*, režija: Iva Lipovac
- Gradsko kazalište Žar ptica, G. Rodari: *Čipolino*, režija: M. Kovač
- Gradsko kazalište Žar ptica, M. Matošec: *Strah u Ulici lipa*, režija: O. Frljić
- ZeKaem, *Gulliverova putovanja*, režija: O. Frljić, nagrada za scenografiju na Naj, naj festivalu 2009.
- Gradsko kazalište Požega, H.X.Kroetz: *Nagon*, režija: M. Latin
- Gradsko kazalište Požega, J.Hader i A.Dorfer: *Indija*, režija: M. Schriener
- 2009. Dječje kazalište Dubrava, *Povuci potegni*, režija: M.Kovač
- Tigar teatar: S.Hribar, *Rampuš bajka*, režija: M. Kovač
- Dječje kazalište Branka Mihaljevića u Osijeku, A. Lindgren: *Pippi Duga Čarapa*, režija: Z.Sviben, nagrada za kostimografiju na Assitej u Čakovcu
- Zagrebačko kazalište lutaka, B.Čopić: *Ježeva kućica*, režija: B.Violić
- Tigar teatar, S.Sumrak: *Čarobno pismo*, režija: S.Sumrak
- HTV, S.Hribar: *Priče za laku noć*, režija: I. Miladinov, lutkarski serijal
- GKM Split, D.Ferenčina: *E moj Pinokio*, režija: D. Ferenčina
- Gavella, D.Špišić: *Alabama*, režija: D.Harjaček
- ZPA: S.Abramović: *Interface*
- Kazalište lutaka Split, O.Rak: *Sablasni šešir*, režija: D.Ferenčina
- ITD, Dario Harjaček *In Camera*
- Kazalište Virovitica: Moliere: *Don Juan*, režija: D.Ferenčina
- Žar ptica: M.Lovrak: *Družba Pere Kvržice*, režija: O.Frljić
- Dubrovački ljetni festival: Stulli: *Kate Kapuralica*, režija: D. Harjaček
- Žar ptica: I.Kušan: *Lažeš Melita*, režija: Z. Sviben
- Tigar teatar: I. Rajki: *Čarobnjak*, režija: D. Harjaček

- HRT: lutkarska serija S.Hribar : *Tajni dnevnik Patke Matilde*, režija: I. Miladinov (s L.Vukelićem)
- GK Virovitica Schnitzler: *Kolo*, režija: D.Ferenčina, scenografija s L.Vukelić i kostimi
- GDK Gavella i HNK Šibenik Schimmelpfennig: *Push up 1-3*, režija: D. Harjaček; s L.Vukelićem
- Pozorište Zenica, A. Tomić: *Kraljica Vešmašina*, režija: J. Kovačić; s L. Vukelićem
- ZKM, Bunk: *Alan Ford*; režija: D. Harjaček; s L. Vukelićem

IME I PREZIME: doc. dr. sc. Nataša Govedić

USTANOVA U KOJOJ JE ZAPOSLEN: Akademija dramske umjetnosti u Zagrebu (potvrda o suglasnosti ustanove u Prilogu 3.)

E-MAIL ADRESA I ADRESA OSOBNE MREŽNE STRANICE: natasa.govedic@zg.t-com.hr

DATUM ZADNJEG IZBORA U ZVANJE: 28.3.2012.

ŽIVOTOPIS: Nataša Govedić diplomirala je, magistrirala i doktorirala komparativnu književnost i teatrologiju na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Dosad je objavila deset znanstvenih knjiga iz područja teatrologije, među kojima i antologiju hrvatske drame na francuskom jeziku. Zaposlena je na Odsjeku za dramaturgiju Akademije dramskih umjetnosti u Zagrebu, a honorarno predaje na Učiteljskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu i na Mirovnim studijima. Aktivistica je za dječja prava i aktivistica čitanja djeci od 2002. godine. Autorica dvije fiktionalne knjige za djecu (*Čarozapisi*, Zagreb: Algoritam, 2011; *Mrežir*, Zagreb: Algoritam, 2012) te autorica priručnika forum-kazališta: *Igrom protiv rešetaka: Boal, kazališno rješavanje konflikta i kultura otpora* (Zagreb: Druga strana, 2005). Voditeljica je niza radionica za djecu na teme stvaralačke igre u nastavi, povezanosti igre, saznavanja i pripovijedanja te pripovijedanja kao procesa rješavanja konflikta unutar dječje grupe. Stalna je kazališna kritičarka *Novog lista* i jedna od osnivačica dvotjednika za kulturna i društvena pitanja *Zarez*, gdje četrnaest godina radi kao urednica. Glavna je urednica feminističkog časopisa *Treća*.

POPIS RADOVA OBJAVLJENIH U POSLJEDNJIH PET GODINA, TE NAVOĐENJE RADOVA KOJI GA KVALIFICIRAJU ZA IZVOĐENJE NASTAVE UNUTAR SPECIJALISTIČKOG STUDIJSKOG PROGRAMA: (podebljanim su istaknuti naslovi radova relevantnih za područje u kojem se izvodi specijalistički studijski program)

- Govedić, Nataša (2005): ***Igrom protiv rešetaka: Boal, kazališno rješavanje konflikta i kultura otpora***, Zagreb: Druga strana.
- Govedić, Nataša (2010). „Govor bez isprike“, iz *Privilegiranje rubova*, ur. Ankica Čakardić, Zagreb: Hrvatsko Filološko društvo i Centar za ženske studije
- Govedić, Nataša (2011). ***Subjekt izvan kontrole***, Zagreb: Hrvatsko filološko društvo i Biblioteka Književna smotra.
- Govedić Nataša (2012). *Une parade de cirque. Antologie des écritures théâtrales contemporaines de Croatie*, Paris: Maison d'Europe et d'Orient

Uz radove za izvođenje nastave unutar ovog studija kvalificiraju je i:

- 2003-2014. Voditeljica niza radionica na temu promicanja terapijske i edukativne igre u nastavi, održavanih u sklopu školskih kurikuluma i u sklopu Festivala knjige u Zagrebu te Festivala dječje knjige Montelibrić u Puli, kao i u dogovoru s Knjižnicama grada Zagreba.
- Izbornica Festivala dječje knjige u Bologni
- 2013. Jedna od voditeljica programa *Galerije knjiga*, posvećenu promicanju kulture čitanja dieci u sklopu nastave i obiteljskog okruženja

- Članica Vijeća za dječju knjigu, imenovanog u sklopu Ministarstva kulture.
- 2011/2012. Honorarna suradnica i izvođačica nastave na predmetu *Scenska kultura* Učiteljskog fakulteta u Zagrebu.
- 2008-2014. Nastavnica i suradnica Mirovnih studija na temu dijaloškog procesa.

IME I PREZIME: Tanja Kirhmajer, MA Dramaturgije, smjer Filmsko i dramsko pismo

USTANOVA U KOJOJ JE ZAPOSLEN: HRT (potvrda o suglasnosti ustanove u Prilogu 3.)

E-MAIL ADRESA I ADRESA OSOBNE MREŽNE STRANICE:
tanja.kirhmajer@gmail.com

ŽIVOTOPIS: Tanja Kirhmajer (r.1961.) diplomirala je Dramaturgiju na Akademiji dramske umjetnosti, usmjerenje Filmsko i dramsko pismo. Radila je na Radio Zagrebu (danas Hrvatski radio), u Dječjem i Dramskom programu, kao dramaturg, pisac i asistent redatelja. Autorica je desetak originalnih dramskih tekstova, komedija i tekstova za djecu igranih u kazalištima. Objavljuje eseje u časopisima *Gordogan* i *Novi prolog* te na Trećem programu Radio Zagreba i Radiju 101. Prozu i stihove za djecu objavljuje u časopisima *Radost*, *Smib* i *Modra lasta*, te u radio-emisiji *Djeco, laku noć*. Kao samostalni umjetnik bila je član Zajednice umjetnika hrvatske do zasnivanja stalnog radnog odnosa u Programu za djecu i mlade na Hrvatskoj televiziji (2003.). Dobitnica je nagrade *Oktavijan* za najbolji kratki igrani film *Radio i ja* na 13. Danima hrvatskog filma, nagrade za najbolji scenarij za kratki igrani film za djecu *Popravilište za roditelje* na 16. Danima hrvatskog filma i nagrade *Žar ptica* za najbolji dramski tekst za djecu *Crvenkapica – prava istina*.

POPIS RADOVA OBJAVLJENIH U POSLJEDNJIH PET GODINA, TE NAVOĐENJE RADOVA KOJI GA KVALIFICIRAJU ZA IZVOĐENJE NASTAVE UNUTAR SPECIJALISTIČKOG STUDIJSKOG PROGRAMA:

Dramski tekstovi i scenariji za dječje kazalište i dječje tv i radijske programe (izbor naslova najrelevantnijih za specijalistički studijski program):

- *Sudbonosna zujalica* (drama za djecu) osvojila je 1987. prvo mjesto na tada jugoslavenskom natječaju za najbolji dramski tekst.
- *Bajka o Krckalu*, autorica teksta za lutkarsku predstavu
- *Snjeguljica i sedam patuljaka*, autorica teksta za lutkarsku predstavu
- *Crvenkapica – prava istina*, autorica teksta za lutkarsku predstavu (nagrada *Žar ptica* za najbolji dramski tekst za djecu)
- *Homo volans* – predstava za otvaranje Festivala djeteta u Šibeniku.
- Koautorica popularnog serijala *Žutokljunac*;
- urednica i koautorica lutkarske serije *Tajni dnevnik patke Matilde*,
- suradnica i koautorica *TV vrtića*
- scenaristica edukativno-zabavnog crtića *Krtić prikazuje*,
- urednica i scenaristica mozaičnog dječjeg bloka *Mala Tv*,
- koautorica i scenaristica jednosatne igrane detektivske serije *Drž'te lopova*,
- koautorica i scenaristica emisije o kazalištu *Tišina, molim*
- kreativna urednica serije *Generacija 2011.* - dokumentarno-edukativne tv serija o učenicima koji se spremaju za državnu maturu

Dramsko-pedagoški rad i stručne radionice:

- 1997.-2014. – LIDRANO - članica povjerenstava i izbornica za radove dramskih družina u županijama i na republičkom nivou,
- radionice s vodećim stručnjacima u eurovizijskom odjelu za djecu i mlade- sociološko, psihološko istraživanje djece kao publike, tv medij u životu djece, radionice pisanja i izvođenja tekstova za djecu

Zbog specifičnosti kolegija na kojem je previđena suradnja Tanje Kirhmajer (Dramsko pismo), kao i zbog činjenice da Kirhmajer nema iskustva u nastavi na Sveučilištu, gore je naveden nešto ekstenzivniji popis radova koji pokazuje da je riječ o izuzetnoj stručnjakinji iz područja dramskog pisma, s osobitim naglaskom na dramsko pismo za djecu. Prije stvarnog pokretanja studija Učiteljski fakultet pokrenut će izbor u zvanje za Tanju Kirhmajer.

IME I PREZIME: doc. dr. sc. Livija Kroflin

USTANOVA U KOJOJ JE ZAPOSLEN: Sveučilište J.J.Strossmayera u Osijeku – Umjetnička akademija u Osijeku (potvrda o suglasnosti ustanove u Prilogu 3.)

E-MAIL ADRESA I ADRESA OSOBNE MREŽNE STRANICE: livijakroflin@hotmail.com

DATUM ZADNJEG IZBORA U ZVANJE: 13.12.2012.

ŽIVOTOPIS: Dr. sc. Livija Kroflin docentica je na Umjetničkoj akademiji u Osijeku. Na Filozofskom fakultetu u Zagrebu diplomirala je 1980. komparativnu književnost i engleski jezik, potom na istom fakultetu magistrirala 1987. („Kazalište lutaka u Zagrebu 1945.-1985.“) te doktorirala 2012. („Međunarodni festival kazališta lutaka PIF 1968.-2007. godine u kontekstu europskoga lutkarstva“). Godine 2012. izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje docenta. Radila je kao književna prevoditeljica, urednica u Nakladnom zavodu Globus te u Međunarodnom centru za usluge u kulturi u Zagrebu kao umjetnička voditeljica PIF-a (Međunarodnog festivala kazališta lutaka) i ravnateljica Centra. Od 2007. zaposlena je na Odsjeku za kazališnu umjetnost Umjetničke akademije u Osijeku, gdje je voditeljica programa za lutkarstvo i predaje šest kolegija iz povijesti i estetike lutkarstva (*Estetika lutkarstva 1-6*), za koje je osmislila nastavni plan. Selektorica je predstava za PIF te pokretačica i glavna urednica biblioteka „Lutkanija“ i „Velika Lutkanija“ pri Međunarodnom centru za usluge u kulturi. Uredila je niz knjiga iz područja lutkarstva. Piše knjige i članke o lutkarstvu, koje objavljuje u zemlji i inozemstvu. Sudjelovala je na više međunarodnih stručnih skupova o lutkarstvu. Stalna je suradnica Hrvatske matice iseljenika, za koju je kreirala vlastiti dio programa – učenje hrvatskog jezika u lutarskoj radionici. Bavila se sinkronizacijom crtanih filmova na televiziji, kraće vrijeme honorarno radila u Zagrebačkom kazalištu lutaka, a 1982. osnovala Lutkarsku družinu „Lutkobus“, koja i danas djeluje. Napisala je nekoliko lutkarskih igrokaza, od kojih su *Betlehemsku crnu ovcu* izvela dva amaterska i tri profesionalna lutkarska kazališta, a emitirana je i kao radio-igrokaz. Godinama je bila članica Državnog povjerenstva za dramsko stvaralaštvo (osobito lutkarsko) susreta LIDRANO. Od osnutka do danas članica je, a 2000.-2012. i predsjednica, međunarodne UNIMA-ine komisije „Lutka u obrazovanju, razvoju i terapiji“.

POPIS RADOVA OBJAVLJENIH U POSLJEDNJIH PET GODINA, TE NAVOĐENJE RADOVA KOJI GA KVALIFICIRAJU ZA IZVOĐENJE NASTAVE UNUTAR SPECIJALISTIČKOG STUDIJSKOG PROGRAMA: (podebljanim su istaknuti naslovi radova relevantnih za područje u kojem se izvodi specijalistički studijski program)

- ***Is Puppet Theatre for Children? / Je li kazalište lutaka za djecu?***, u: *Theatre for Children – Artistic Phenomenon / Pozorište za decu – umetnički fenomen*, Knjiga 2, Otvoreni univerzitet, Subotica, Međunarodni festival pozorišta za decu, Subotica i Pozorišni muzej Vojvodine, Novi Sad, Subotica, 2011., str. 192-205.
- *Existují loutky v chorvatských loutkových divadlech?*, u: „Loutkár“, 5/2011, Prag, 2011, str. 319-320.
- *Golijat Milan Čečuk*, u: „Omiški ljetopis“, god. VI., br. 6, Župa sv. Mihovila arkandela u Omišu, Omiš, 2011., str. 433-438.
- *Lutkarski komadi Arthura Schnitzlera*, u: „Lingua Montenegrina“, god. IV/1, br. 7, Institut za crnogorski jezik i književnost, Podgorica, 2011., str. 201-214.

- *Otnošenieto k'm prikazkama v s'vremennija kuklen teat'r*, u: „KuklArt“, vol. 5, December 2011, Sofija, 2011., str. 44-46.
- *Upotreba lutke u poučavanju hrvatskoga kao inoga jezika*, u: „Lahor“, časopis za hrvatski kao materinski, drugi i strani jezik, Vol.2, No.12, Zagreb, 2011., str. 197-209.
- *Storytelling through Puppet Theatre / Pričanje priča kazalištem lutaka*, u: *Theatre for Children – Artistic Phenomenon / Pozorište za decu – umetnički fenomen*, Knjiga 3, Otvoreni univerzitet, Subotica, Međunarodni festival pozorišta za decu, Subotica i Pozorišni muzej Vojvodine, Novi Sad, Subotica, 2012., str. 169-196.
- *The Role of the Puppet in Teaching a Second or Foreign Language at Workshops for Children*, u: “Conference Proceedings; Promoting the Social Emotional Aspects of Education; A Multi-faceted Priority”, Edited by: Vesna Geršak, Helena Korošec, Edi Majaron, Nada Turnšek; University of Ljubljana, Faculty of Education, Department of Preschool Education; Ljubljana, 2012.
- *Estetika PIF-a*, Međunarodni centar za usluge u kulturi, Zagreb, 2012., 443 str.
- *The Role of the Puppet in Language Teaching*, u: *The Power of the Puppet*, The UNIMA Puppets in Education, Development and Therapy Commission & Croatian Centre of UNIMA, 2012., str. 46-62.
- *How Does the Puppet Theatre Speak to Children / Kako kazalište lutaka govori djeci*, u: *Theatre for Children – Artistic Phenomenon / Pozorište za decu – umetnički fenomen*, Knjiga 4, Otvoreni univerzitet, Subotica, Međunarodni festival pozorišta za decu, Subotica i Pozorišni muzej Vojvodine, Novi Sad, Subotica, 2013., str. 198-222.
- *Ścieżki chorwackiego lalkarstwa / The Pathways of Croatian Puppetry*, u: „Teatr Lalek“, nr 1-2/111-112/2013, str. 70-76.
- *Lutka – prijateljica i učiteljica*, u: *Spomenak, Monografija Male škole hrvatskoga jezika i kulture*, Hrvatska matica iseljenika, Zagreb, 2013., str. 44-46.
- *Važnost sustavnog obrazovanja lutkara*, u: „Književna revija“, god. 53., br.3., 2013., Tema: lutka, str. 70-75.
- *Četrdeset godina PIF-a na kulturnoj karti Europe (Međunarodni festival kazališta lutka PIF od 1968. do 2007. godine)*, u: „Književna revija“, god. 53., br. 3., 2013., Tema: lutka, str. 123-189.
- *Trendovi u češkom lutkarstvu*, u: „LuKa“, Zagreb, br. 54/55 (godište 18), 2013., str. 28-35.

OSTALI RADOVI KOJI KVALIFICIRAJU ZA IZVOĐENJE NASTAVE UNUTAR SPECIJALISTIČKOG STUDIJSKOG PROGRAMA:

- *Lutkobusovih 15 godina*, Međunarodni centar za usluge u kulturi, Zagreb, 1997., 41 str.
- *Lutkobusovih 20 godina*, Međunarodni centar za usluge u kulturi, Zagreb, 2002., 36 str.
- *Lutka – prijateljica i učiteljica*, u: *Spomenak, Monografija Male škole hrvatskoga jezika i kulture*, Hrvatska matica iseljenika, Zagreb, 2013., str. 44-46.
- *Lutka... divnog li čuda!*, uredili Edi Majaron i Livija Kroflin, MČUK, Zagreb, 2004.

IME I PREZIME: dr. sc. Vladimir Krušić

USTANOVA U KOJOJ JE ZAPOSLEN: u mirovini

E-MAIL ADRESA I ADRESA OSOBNE MREŽNE STRANICE: vladimir.krusic@zg.t-com.hr

DATUM ZADNJEG IZBORA U ZVANJE: izbor zvanje docenta u tijeku

ŽIVOTOPIS: Dr. sc. Vladimir Krušić (r. 1948.) diplomirao je Komparativnu književnost i Engleski jezik na Filozofskom fakultetu u Zagrebu (1973.) i. Kazališnu režiju i radiofoniju na Akademiji dramske umjetnosti u Zagrebu (1983). Doktorirao je 2012. na Filozofskom fakultetu u Zagrebu s temom *Paradigme moderne hrvatske dramske pedagogije - Razvoj dramsko-pedagoških ideja u Hrvatskoj tijekom 19. i 20. stoljeća*. Od 1969. objavljuje kazališne i filmske kritike, eseje i prijevode, a od 1974. uređuje kazališne rubrike u omladinskim i studentskim novinama te redovito surađuje u emisijama o kazalištu Radio-Zagreba. Tijekom 1970-ih i 1980-ih član je redakcije *Prologa* i *Novog Prologa*. Od 1970. sudjelovao je u organiziranju studentskih kazališnih festivala, kasnije Dana mladog teatra i Eurokaza. Od 1979. do 1985. radi u Kulturno-prosvjetnom saboru Hrvatske kao stručni suradnik za kazališnu kulturu. Od 1985. do 1988. radi u Umjetničkom programu Radio-Zagreba kao redatelj. Od 1988. do 2008. voditelj je Učilišta Zagrebačkog kazališta mladih, gdje od 1991. do 1998. vodi program otkrivanja i potpore dramski darovite djece i režira nekoliko zapaženih i nagrađivanih predstava s mladim izvođačima. Od 2008. do 2013. zaposlen je u Hrvatskom narodnom kazalištu u Varaždinu kao voditelj Kazališnog studija mladih. 1996. potiče osnivanje Hrvatskog centra za dramski odgoj (HCDO) u kojem do 2007. obnaša dužnost predsjednika, uređuje glasilo Centra te pokreće i uređuje Biblioteku dramskog odgoja u sklopu koje je dosad izašlo šest stručnih priručnika dramske pedagogije. Od 1998. do 2004. član je Izvršnog odbora, a od 2004. do 2010. predsjedatelj je Generalne skupštine Međunarodne udruge za dramu / kazalište i odgoj (International Drama/Theatre and Education Association). Organizirao je i vodio, u Hrvatskoj i inozemstvu (Australija, Bosna i Hercegovina, Finska, Francuska, Grčka, Italija, Norveška, Nizozemska, Njemačka, Slovenija, Srbija, Velika Britanija) preko 120 seminara, radionica, savjetovanja i projekata u području dramskog odgojnog i stvaralačkog rada s djecom i mladeži te s amaterima. Od 2001. predavao je na Studiju socijalnog rada Pravnog fakulteta u Zagrebu, na Visokoj učiteljskoj školi u Petrinji, na Odsjeku kroatistike Filozofskog fakulteta u Zagrebu te na Poslijediplomskom studiju stranih jezika na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Od 2012. kao vanjski suradnik predaje na Učiteljskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

POPIS RADOVA OBJAVLJENIH U POSLJEDNJIH PET GODINA, TE NAVOĐENJE RADOVA KOJI GA KVALIFICIRAJU ZA IZVOĐENJE NASTAVE UNUTAR SPECIJALISTIČKOG STUDIJSKOG PROGRAMA: (podebljanim su istaknuti naslovi radova relevantnih za područje u kojem se izvodi specijalistički studijski program; stariji relevantni radovi nisu navedeni)

- **Mato Lovrak – dramski pedagog.** (2009). Dramski odgoj br. 16. HCDO.
- **Paradigme moderne hrvatske dramske pedagogije.** (2012). Doktorski rad. Sveučilište u Zagrebu - Filozofski fakultet.
- **Theatre/Drama Pedagogy – A Different History?** (2013). Referat na 8. svjetskom kongresu Međunarodne udruge za dramu/kazalište i odgoj.

Vladimir Krušić nezaobilazno je ime hrvatske dramske pedagogije, čiji je rad prepoznat i u svjetskim razmjerima. Kako Pravilnik o poslijediplomskim specijalističkim studijima Sveučilišta u Zagrebu u članku 22. izrijeком navodi da se u svojstvu mentora može angažirati istaknuti stručnjak s doktoratom znanosti, a Vladimir Krušić ima doktorat upravo iz područja koje je osnova za ovaj specijalistički studij, njegovo relativno manje iskustvo u znanstvenom i sveučilišnom nastavnom radu ne smije biti prepreka za angažiranje. U trenutku pisanja ovog Prijedloga, u postupku je izbor Vladimira Krušića u naslovno zvanje docenta.

IME I PREZIME: doc. dr. sc. Vitomira Lončar

USTANOVA U KOJOJ JE ZAPOSLEN: Nezaposlena. Predaje dva kolegija na Muzičkoj akademiji u Zagrebu kao vanjska suradnica. Od 2005. do 2013. Predavala 5 kolegija (300 norma sati po semestru) na Akademiji dramske umjetnosti u Zagrebu.

E-MAIL ADRESA I ADRESA OSOBNE MREŽNE STRANICE: vloncar@inet.hr

<http://www.mala-scena.hr/home/biografije/v/vitomira-loncar.aspx>

DATUM ZADNJEG IZBORA U ZVANJE, 27. rujna 2008. (izbor na Akademiji dramske umjetnosti u naslovno zvanje docenta)

ŽIVOTOPIS: Vitomira Lončar diplomirala je glumu na Akademiji za kazalište, film i televiziju u Zagrebu, 2011. doktorirala je na Filozofskom fakultetu u Zagrebu s temom *Kazališna tranzicija u Hrvatskoj: kulturni, zakonodavni i organizacijski aspekti*. Završila je brojne poslijediplomske specijalizacije («Priprema webinara», Srce; dobila certifikat e-learning tutor, E-learning akademija, Carnet i certifikat –professional TQ trainer, 'Mentalne mape', 'Power Reading', 'Upravljanje projektima', 'Time Menagement' itd.) Kao glumica bila je zaposlena u Zagrebačkom kazalištu mladih u Zagrebu. 1989. osniva umjetničku organizaciju kazalište *Mala scena*, u kojoj je od 1997. ravnateljica. Vodila je više televizijskih emisija, od 1998. do 2004. producirala je Međunarodni festival profesionalnih kazališta za djecu i mlade *Mliječni zub*, zatim i Međunarodni forum mladih pisaca u Opatiji i u Mostaru. Radila je na projektu SANE (*Sustainable accomodation for the new economy*), na školi za management University Royal Holloway u London, Velika Britanija i sudjelovala u SWAN Innovation projektu *Videoconferencing Usability for the Virtual Classroom* kao Senior Research Advisor u Londonu, Velika Britanija. Od 2004. do 2013. predavala je na Akademiji dramske umjetnosti u Zagrebu, a od 2013. predaje na Muzičkoj akademiji u Zagrebu. Producirala sedamdesetak produkcija u kazalištu, odigrala pedesetak uloga u kazalištu na filmu, TV i radiju. Dobila je brojne nagrade u zemlji i inozemstvu za svoj umjetnički rad. Kao zaslužna djelatnica u kulturi odlikovana je Redom Danice s likom Marka Marulića 1995. godine, a iste je godine dobila i Spomenicu domovinskog rata. 2013. godine dobila je nagrada *Maslačak znanja* Agencije za obrazovanje odraslih za cjeloživotno učenje. Članica je HDDU, HZSU, ASSITEJ, Mreže neovisnih kazališta i kazališnih družina te European Expert Network on Culture (EENC).

POPIS RADOVA OBJAVLJENIH U POSLJEDNJIH PET GODINA, TE NAVOĐENJE RADOVA KOJI GA KVALIFICIRAJU ZA IZVOĐENJE NASTAVE UNUTAR SPECIJALISTIČKOG STUDIJSKOG PROGRAMA: (podebljanim su istaknuti naslovi radova relevantnih za područje u kojem se izvodi specijalistički studijski program)

- **Kazalište u Hrvatskoj i mladi (1950.-2007.). 2008.** *Kazalište* 33/34. Zagreb.
- Zakon o kazalištu 2006., Organizacijski razvoj i strateško planiranje u kulturi: Grad Zagreb. 2008. Zagreb.
- *Pretvorba kazališnih kuća u kazališta - zakonodavni i praktični aspekti.* 2009. Zbornik radova *Kazalište kao akcija*. Istarsko narodno kazalište, Pula
- ***Publika u kazalištu za djecu.* 2010.** *Kazalište* 39/40. Zagreb.
- *Samostalni umjetnici.* 2010. Rad u znanstveno-istraživačkom projektu *Hrvatski kazališni časopisi 1941-2005*. Voditelj projekta dr. Boris Senker. Filozofski fakultet u Zagrebu. Šifra projekta: 130-2641300-1036. Vrsta projekta: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa.

- *Multiculturalism in Theatre: Case Study of the Borges project, application of the Human Environment model. Croatian Theatre. 5. 2011. Croatian centre ITI. Zagreb*
- *Slamka spasa - Prva knjiga. 2012. Biblioteka Mala scena. Zagreb.*
- *Kazališna tranzicija u Hrvatskoj. 2013. Meandarmedia. Zagreb.*
- Slobodnjaci. 2013. *Književna republika*. XI. 1-3. 97-115.
- *Slamka spasa - Druga knjiga, 2013. Biblioteka Mala scena, Zagreb*
- *Kazališna tranzicija u Hrvatskoj - zakonski aspekti. 2008. Scena. Novi Sad.*
- *Izazovi prakse u nastavi kazališne produkcije u Hrvatskoj - utjecaj prakse na ishode učenja. 2012. Zbornik radova Fakulteta dramskih umetnosti 21: Međunarodna konferencija Menadžment kulture i medija u društvu znanja. Beograd. 201-209.*
- *Što će biti s nama, dal' to netko zna...? 2013. Beograd. (27. svibnja 2013.).*
- Lončar, V i dr. (2013) Multikulturalizam i interkulturalizam u kazalištu - izazovi i mogućnosti, Zbornik radova sa Šestog međunarodnog interdisciplinarnog simpozijuma Susret kultura održanog 1. decembra 2011. godine na Filozofskom fakultetu u Novom Sadu (str. 111. - 121.) Knjiga 1. (2013)
- Dragojević, S. and Lončar, V. (2013) *Leadership in Arts and Culture: A paradigm shift*, Bilgi University yearbook, Turkey

Kazališna produkcija: u posljednjih pet godina Vitomira Lončar producirala je preko 20 predstava i manifestacija, što je također relevantno iskustvo za provođenje nastave u okviru programa ovog Poslijediplomskog specijalističkog studija.

IME I PREZIME: Marina Petković Liker, umjetnička asistentica

USTANOVA U KOJOJ JE ZAPOSLEN: Akademija dramske umjetnosti, Zagreb (suglasnost ustanove u Prilogu 3.)

E-MAIL ADRESA I ADRESA OSOBNE MREŽNE STRANICE: mapetkovic@gmail.com

DATUM ZADNJEG IZBORA U ZVANJE: 01.03.2010.

ŽIVOTOPIS: Marina Petković Liker rođena je 1980. u Šibeniku. 2005. je diplomirala fonetiku i komparativnu književnost na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, a 2009. kazališnu režiju na Akademiji dramske umjetnosti, Sveučilište u Zagrebu. 2011. upisala je Poslijediplomski doktorski studij književnosti, izvedbenih umjetnosti, filma i kulture na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Od 1998. radi kao dramski pedagog i pedagog glasa i govora u Dramskom studiju Tirena u Zagrebu, a od 2004. do 2007. kao dramski pedagog i pedagog govora u Učilištu ZeKaeMa. Predavala je kao asistent na nastavi Glasa na Umjetničkoj akademiji u Osijeku, a 2010. izabrana je u naslovno nastavno zvanje predavača za umjetničko područje, polje kazališna umjetnost (scenske i medijske umjetnosti) na Učiteljskom fakultetu u Zagrebu. Od 2010. zaposlena je kao asistent na Akademiji dramske umjetnosti, na kolegiju Scenski govor. Sudjelovala je na više znanstvenih i stručnih skupova. Režirala je u kazalištima za djecu i odrasle. Aktivna je u LIDRANU kao članica prosudbenih komisija, drži radionice za nastavnike i učitelje u organizaciji Hrvatskog centra za dramski odgoj.

POPIS RADOVA OBJAVLJENIH U POSLJEDNJIH PET GODINA, TE NAVOĐENJE RADOVA KOJI GA KVALIFICIRAJU ZA IZVOĐENJE NASTAVE UNUTAR SPECIJALISTIČKOG STUDIJSKOG PROGRAMA: (podebljanim su istaknuti naslovi radova relevantnih za područje u kojem se izvodi specijalistički studijski program)

Umjetnički radovi:

- 2013. „Od terora. Ženska gesta kao odgovor na krizu. Kazalište empatije. Pokušaji.“ (autorska istraživačka kazališna predstava), režija
- 2012. „S/nalazim/se“, **M. Petković Liker i N. Horvat, Teatar Tirena**
- 2011. „Prašnjavko“, **Olja Lozica, GKL Split, režija**
- 2011. „Medeja“ Euripid, Teatar &TD, režija
- 2010. „Adagio“ Lade Kaštelan, HNK Zagreb, režija
- 2009. „Raditi! Raditi... / Pokušaji 6, 9, 11“, autorska predstava, Teatar &TD, režija

Uz označene radove, Marinu Petković Liker za izvođenje nastave na kolegiju Pripovijedanje i recitiranje kvalificira je radno iskustvo u nastavi Glasa i Scenskog govora na Akademiji dramske umjetnosti u Zagrebu i na Umjetničkoj akademiji u Osijeku, ali i ranije višegodišnje iskustvo držanja radionica scenskog govora u Učilištu Zagrebačkog kazališta mladih, kao i rad u LIDRANU i držanje radionica za nastavnike i učitelje.

IME I PREZIME: dr. sc. Višnja Rogošić, viši asistent, znanstveni suradnik

USTANOVA U KOJOJ JE ZAPOSLEN: Filozofski fakultet, Sveučilište u Zagrebu
(suglasnost u Prilogu 3.)

E-MAIL ADRESA I ADRESA OSOBNE MREŽNE STRANICE: vrogosic@ffzg.hr

DATUM ZADNJEG IZBORA U ZVANJE: 2013.

ŽIVOTOPIS: Višnja Rogošić rođena je 1976. godine u Splitu. Diplomirala je komparativnu književnost i anglistiku (2002.) te studirala teatrologiju (2002.-2004.) na Filozofskome fakultetu Sveučilišta u Zagrebu gdje je doktorirala s temom *Skupno izmišljeno kazalište u Hrvatskoj* (2013.). Od 2006. godine radi na Odsjeku za komparativnu književnost Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu gdje se bavi suvremenim kazalištem. Sudjeluje na znanstvenim skupovima (Chicago, Toronto, Prag, Barcelona, Split, Hvar), objavljuje radove u teatrološkim i kulturnim časopisima (*Slavic and East European Performance*, *PAJ: A Journal of Performance and Art*, *Umjetnost riječi*, *Narodna umjetnost*, *Kazalište*, *Frakcija*, *Treća*), prevodi i uređuje knjige. Kao korisnica stipendije Fulbright Fellowship Program akademsku godinu 2010./2011. provela je na sveučilištu City University of New York u New Yorku, SAD. Od 2006. godine suradnica je Leksikografskoga zavoda Miroslav Krleža, a od 2012. godine članica je uredništva časopisa *Kazalište* u kojem je do sada uredila niz temata (Izvedbeni studiji, Nova mlada zagrebačka scena, Performance Studies international, Nevidljivo skupno izmišljanje, Umjetnička izvedba i aktivizam, Zašto hepening).

POPIS OBJAVLJENIH RADOVA U ZADNJIH PET GODINA KOJI JU KVALIFICIRAJU ZA IZVOĐENJE PROGRAMA, ODNOSNO KOJI SU RELEVANTNI ZA PODRUČJE DOKTORSKOG PROGRAMA: (podebljanim su istaknuti naslovi radova relevantnih za područje u kojem se izvodi specijalistički studijski program)

- Rogošić, Višnja. 2013. "Zidne novine: Krležine parafernalije" u: *Komparativna povijest hrvatske književnosti. (Ne)pročitani Krleža: od teksta do popularne predodžbe: zbornik radova XV*. Split: Književni krug, Zagreb: Odsjek za komparativnu književnost Filozofskoga fakulteta Sveučilišta, str. 397-408.
- Rogošić, Višnja. 2013. „**O skupno osmišljenome kazalištu danas: pojmovlje, status i značajke**“, *Umjetnost riječi*: časopis za znanost o književnosti. LVII/1-2: 81-113.
- Rogošić, Višnja. 2012. "Prema nezamjenjivosti: od autentičnoga materijala predstave do nultoga receptivnog tijela kroz *Izlog* Bobe Jelčića i Nataše Rajković", *Narodna umjetnost: hrvatski časopis za etnologiju i folkloristiku*, 49/2: 139-155.
- Rogošić, Višnja. 2011. „**Kolektivno prisjećanje. Arhiviranje izvedbe u projektu Bilježenje grada bilježenje vremena Bacača sjenki**“ u: Senker, B., Petlevski, S., Blažević, M., ur., *Trajnost čina. Zbornik u čast Nikoli Batušiću*, Zagreb: HC ITI, str. 192-200
- Rogošić, Višnja. 2011. „Cheaper than a Psychiatrist: Shadow Casters' *Explicit Contents*“, *Slavic and East European Performance*, 31/1: 97-103
- Rogošić, Višnja. 2010. „Kazališna najava“, *Kazalište*, XIII/43-44:90-93
- Rogošić, Višnja. 2010. „Svi nezainteresirani za suradnju neka se jave ministru za kulturu. Izvedbena okupljanja studentske i alternativne scene“, *Kazalište*, XIII/41-42:86-93

- Rogošić, Višnja. 2010. „Srednjovjekovno izvedbeno naslijeđe u prostorom određenom kazalištu: zajednica i putovanje gradom u predstavama skupina Kugla glumište i Bacači sjenki“ u: Pavlović, Cvijeta, ur., *Komparativna povijest hrvatske književnosti. Zbornik radova XII. Istodobnost raznodobnog. Tekst i povijesni ritmovi*, Split i Zagreb: Književni krug – Odsjek za komparativnu književnost Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, str. 430-444
- Rogošić, Višnja. 2009. **“Awakening the Conscience of Society: Shadow Casters”**, *Croatian Theatre*, 1/3-4: 18-23.
- Rogošić, Višnja. 2008. **“Vraćanje prostora čovjeku: udvajanja u predstavi Expozicija Bacača sjenki”**, *Frakcija*, 47-48:46-52
- Gospić, Ana i Rogošić, Višnja. 2008. **“Kolektivno stvaralaštvo Kazališne radionice Pozdravi i Marin Držić”** u: Pavlović, C., Glunčić-Bužančić V., ur., *Komparativna povijest hrvatske književnosti: zbornik radova XI. Držić danas. Epoha i naslijeđe*, Split: Književni krug, str. 389-405

Pravilnik o poslijediplomskim specijalističkim studijima Sveučilišta u Zagrebu u članku 22. izrijekom navodi da se u svojstvu mentora može angažirati istaknuti stručnjak s doktoratom znanosti, a dr.sc. Višnja Rogošić, premda još u zvanju višeg asistenta, ima doktorat i evidentni je stručnjak za područje skupno osmišljenog kazališta, što je tema koja značajno korespondira sa sadržajima ovog Studija.

IME I PREZIME: mr.sc. Ines Škuflić-Horvat, predavač

USTANOVA U KOJOJ JE ZAPOSLEN: Zagrebačko kazalište mladih (suglasnost ustanove u prilogu 3.)

E-MAIL ADRESA I ADRESA OSOBNE MREŽNE STRANICE:

ines.skuflic-horvat@zg.t-com.hr

DATUM ZADNJEG IZBORA U ZVANJE: 20. siječnja 2012.

ŽIVOTOPIS: mr.sc. Ines Škuflić-Horvat (r. 1959.) diplomirala na Odsjeku za jugoslavenske jezike i književnost Filozofskog fakulteta u Zagrebu (1983.), gdje je i magistrirala s temom *Scensko stvaralaštvo učenika osnovnoškolske dobi* (1994.) 1997. završila je Drama in Education Summer School na University of Central England, Birmingham, Velika Britanija, a od 2006. do 2009. i izobrazbu iz scenske psihoterapije-psihodrame, i tako stekla zvanje savjetnika za psihodramsku psihoterapiju. 2011. upisala je 6. semestar poslijediplomskog doktorskog studija Kroatistike na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Od 1983. do 1990. radila je kao nastavnik hrvatskog jezika u osnovnoj školi, a od 1990. radi u Zagrebačkom kazalištu mladih kao dramska pedagoginja. Bila je direktorica Europskih dječjih dramskih susreta Pazin (2003.) Od 1991. do 1998. sudjelovala je u programu otkrivanja i potpore dramski darovite djece. Od 1997. do 2002. voditeljica je radionica na Međunarodnom kazališnom festivalu mladih. Od 1999. do 2008. mentorica je dramskih radionica u školi kreativnosti *Novigradsko proljeće*, u organizaciji Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa. Umjetnička voditeljica 9 kazališnih kampova, voditeljica radionica za djecu na dva svjetska dječja kazališna festivala u Lingenu, Njemačka. Održala preko 100 radionica namijenjenih djeci, mladima i njihovim voditeljima diljem Hrvatske. Od 2001. vodi projekte kazališne edukacije za mlade i njihove voditelje u Udruzi za promicanje kreativnih aktivnosti mladih TIRENA, a u okviru Tirene uređuje i knjige. Članica je svjetskog Umjetničkog odbora međunarodne zajednice kazališnih amatera IATA/AITA. Dobitnica je međunarodne nagrade za poticanje razvoja dramskog odgoja *Grozdanin kikot*. Od 2011. predaje kolegije *Scenska kultura* i *Dramski odgoj* na Učiteljskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

POPIS RADOVA OBJAVLJENIH U POSLJEDNJIH PET GODINA, TE NAVOĐENJE RADOVA KOJI GA KVALIFICIRAJU ZA IZVOĐENJE NASTAVE UNUTAR SPECIJALISTIČKOG STUDIJSKOG PROGRAMA: (podebljanim su istaknuti naslovi radova relevantnih za područje u kojem se izvodi specijalistički studijski program)

- **Članica Umjetničkog odbora 18. Svjetskog kongresa Odgojne drame Power-Powerless**, Retzhof, Austrija 2012.
- **Voditeljica projekata interaktivnog kazališta:**
 - 2009. *Kultura u kvartu*,
 - 2010. i 2011. *Bijeg nije rješenje* (tema prevencija ovisnosti),
 - 2012. *Imaš li volje da bude bolje* (tema demokratizacija društva),
 - 2013. *Ne/nasilje*, (tema prevencija nasilja).

Pored označenih projekata, Ines Škuflić-Horvat za sudjelovanje u nastavi na ovom Studiju kvalificira izuzetno plodna domaća i međunarodna djelatnost. Riječ je o jednoj od najuglednijih dramskih pedagoginja u Hrvatskoj, koja sudjeluje i u međunarodnim organizacijama i forumima, a dugogodišnji rad u Učilištu ZKM-a višekratno je rezultirao izuzetnim (i nagrađivanim) predstavama s djecom i mladima, što se nastavlja i u Teatru Tirena, gdje je vidljiva osobita usmjerenost na takozvano primijenjeno kazalište i sve njegove interaktivne i u lokalnu zajednicu uključene oblike. Kako je kod dramske pedagogije riječ o području u kojem se umjetnost susreće sa znanošću, nedostatak izrazite znanstvene karijere (premda ima i znanstvenih radova, starijih od 5 godina, kao i znanstveni stupanj magistricе znanosti) Ines Škuflić-Horvat ne bi se smio sagledati kao diskvalifikatoran, osobito kad se uzme u obzir da već više godina, izabrana u zvanje predavača, kao vanjski suradnik predaje na Učiteljskom fakultetu u Zagrebu.

Budući da je, ako nastavnik nije zaposlen u visokoškolskoj ustanovi koja predlaže program, potrebna pismena izjava nastavnika da je spreman izvoditi nastavu te pismena dozvola čelnika ustanove u kojoj je nastavnik zaposlen s navođenjem predmeta i razdoblja za koje se dozvola izdaje, ove se izjave nalaze u Prilogu 3 i Prilogu 4 na kraju ovog prijedloga.

4.5. Popis radilišta (nastavnih, istraživačkih i stručnih baza) raspoloživih za provođenje studija, suglasnosti rukovoditelja ustanove u kojima se odvija studijska aktivnost, izjava o postojanju potrebne opreme i prostora, te popis i kvalifikacije suradnika koji će sudjelovati u studijskim (nastavnim, istraživačkim i stručnim) aktivnostima

Dio prakse studenata Studija odvijat će se u sljedećim partnerskim institucijama, koje imaju svoje vlastite prostore i adekvatno zaposleno stručno osoblje, a koje su iskazale namjeru u sudjelovanju u provođenju Studija:

- Zagrebačko kazalište mladih (Pismo namjere u Prilogu 1.)
- Hrvatsko narodno kazalište Varaždin (Pismo namjere u Prilogu 1.)
- Istarsko narodno kazalište, Pula (Pismo namjere u Prilogu 1.)
- Mala scena, Zagreb (Pismo namjere u Prilogu 1.)
- Gradsko kazalište lutaka Split (Pismo namjere u Prilogu 1.)
- Dječje kazalište Branka Mihaljevića, Osijek (Pismo namjere u Prilogu 1.)
- Teatar Tirena, Zagreb (Pismo namjere u Prilogu 1.)

Drugi dio prakse studenata Studija odvijat će se u vrtićima i školama. Partnerstvo s pojedinačnim institucijama tog tipa za sada nije dogovoreno za potrebe Studija. Međutim, Učiteljski fakultet ima razvijenu stalnu suradnju s vrtićima i školama u kojima se odvija metodički dio nastave iz brojnih predmeta, s potpisanim ugovorima (vježbaonice), tako da se za Poslijediplomski specijalistički studij Dramske pedagogije planira iskoristiti postojeću mrežu suradničkih škola i vrtića, kao i mrežu dramskih pedagoga okupljenih u Hrvatskom centru za dramski odgoj, koji su mahom zaposleni upravo u školama.

4.6. Popis suradnika, potencijalnih studijskih savjetnika, mentora ili voditelja završnog rada

- Doc. Antonija Balić Šimrak, Učiteljski fakultet, Sveučilište u Zagrebu
- Izv.prof.dr.sc. Vesna Bilić, Učiteljski fakultet, Sveučilište u Zagrebu
- Doc.dr.sc. Iva Gruić, Učiteljski fakultet, Sveučilište u Zagrebu
- Doc.dr.sc. Tomislav Krznar, Učiteljski fakultet, Sveučilište u Zagrebu
- Dr. sc. Aleksandra Mindoljević Drakulić, viši asistent, znantveni suradnik Učiteljski fakultet, Sveučilište u Zagrebu

- Izv.prof. dr.sc. Renata Miljević Ridički, Učiteljski fakultet, Sveučilište u Zagrebu
- Izv. prof. dr.sc. Siniša Opić, Učiteljski fakultet, Sveučilište u Zagrebu
- Red.prof.dr.sc. Majda Rijavec, Učiteljski fakultet, Sveučilište u Zagrebu
- Doc. dr.sc. Tamara Turza Bogdan, Učiteljski fakultet, Sveučilište u Zagrebu
- Doc.dr.sc. Vladimira Velički, Učiteljski fakultet, Sveučilište u Zagrebu
- Izv.prof.dr.sc. Diana Zalar, Učiteljski fakultet, Sveučilište u Zagrebu
- Doc. Iva Matija Bitanga, Sveučilište Sjever, Koprivnica; višegodišnji vanjski suradnik Učiteljskog fakulteta
- Doc.dr.sc. Nataša Govedić, Akademija dramske umjetnosti, Sveučilište u Zagrebu, višegodišnji vanjski suradnik Učiteljskog fakulteta
- Doc.dr.sc. Livija Kroflin, Umjetnička akademija, Sveučilište J.J.Strossmayera u Osijeku
- Dr.sc. Vladimir Krušić, u mirovini, višegodišnji vanjski suradnik Učiteljskog fakulteta
- Doc. dr.sc. Vitomira Lončar, Mala scena
- Dr.sc. Višnja Rogošić, znanstveni suradnik, viši asistent, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
- Mr. sc. Ines Škuflić Horvat, Zagrebačko kazalište mladih, višegodišnji vanjski suradnik Učiteljskog fakulteta

Životopisi i stručne i znanstvene kompetencije svih navedenih stručnjaka već su opisane u tekstu, u poglavlju 4.4. Podaci o svakom angažiranom nastavniku.

4.7. Optimalan broj studenata koji se mogu upisati obzirom na prostor, opremu i broj nastavnika – 30 studenata

Budući da je program sadržajno nov na našem tržištu, očekujemo da će biti potrebno osmisliti kvalitetan način prezentiranja programa u javnosti prije njegovog pokretanja. Kampanja će uključiti prije svega informiranje kroz različite dostupne kanale, pri čemu će internetska mreža biti najjednostavniji i najsnažniji medij. Uz informiranje bit će potrebno otvoriti i kanal za interaktivnu razmjenu informacija, poput foruma i slično. Središnji medij za sve ove aktivnosti bit će posebna web stranica posvećena Studiju. Ovdje pomoć Fakultet očekuje od partnerskih institucija (kazališta i dramskih studija), kao i od strukovnih udruga (Hrvatski centar za dramski odgoj i ASSITEJ).

4.8. Procjena troškova studija po polazniku

Svi troškovi studija financirat će se iz školarina. (Vidi izjavu o samofinanciranju u Prilogu 6.) Trošak školarine po studentu i po semestru iznositi će 12.500 kuna, što znači da će cjelokupna školarina za studij iznositi 25.000 kuna.

Procjena troškova studija:

- Broj semestara: 2
- Cijena poslijediplomskog specijalističkog studija po semestru i polazniku iznosi 12.500,00
- Ukupan prihod po semestru: 375.000,00
- Ukupan prihod za 2 semestara: 750.000,00
- 40% sredstava utrošit će se na troškove unaprjeđenja ustanove (nabavka opreme, knjiga, uređenje prostora i sl.)
- 46% sredstava utrošit će se za podmirivanje troškova realizacije programa – rad stalno zaposlenih na poslijediplomskim studijima, rad gostujućih predavača, rad vanjskih suradnika te plaćanje troškova putovanja.
- Preostalih 10,6% sredstava utrošit će se na podmirivanje ostalih troškova vezanih uz poslijediplomski studij (voditelj doktorskog studija, stručne službe, materijalni rashodi i sl.)

Izjavu o troškovima studija potpisanu od strane čelnika ustanove vidi u Prilogu 8.

Procjenu troškova studija s izračunom vidi u Prilogu 9.

4.9. Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe studijskog programa

Sukladno sustavu upravljanja kvalitetom Sveučilišta u Zagrebu, kvaliteta i uspješnost izvedbe predmeta prati se samovrednovanjem nastavnika i anketiranjem polaznika.

Stručno vijeće studija posebnu će pažnju pokloniti analizi prolaznosti i uspjehu na ispitima, prolaznosti iz jednog semestra u drugi, kao i analizi duljine studiranja. U skladu s time donijet će odgovarajuće odluke sa ciljem poboljšavanja kvalitete studija i omogućavanja uspješnijeg studiranja.

U analizu kvalitete aktivno će se uključiti i polaznici, i to ne samo kroz anketu vrednovanja rada nastavnika, nego i kroz analizu kvalitete cjelokupnog programa, koja će uključivati i procjenu adekvatnosti i važnosti pojedinih sadržaja, kao i pristupa pojedinim sadržajima. Uočene manjkavosti i/ili nedostaci programa mijenjat će se tijekom provođenja Studija. Svako promišljanje o pokretanju promjena uključit će i studente kao ravnopravne partnere u procjenjivanju snaga i slabosti Studija.

Kako bi se studentima osigurala uključenost u procese upravljanja Studijem, njihovi predstavnici sudjelovat će u radu Stručnog vijeća studija.

OSTALE NAPOMENE

Po mišljenju predlagača, osobito ako studijski program sadrži posebnosti koje se ne mogu prikazati prateći gore navedene upute, slobodno se mogu iznijeti i dodatni elementi koji mogu biti značajni za inicijalnu akreditaciju studijskog programa.

NAPOMENA O NASTAVNICIMA NA STUDIJU

Studij dramske pedagogije koji se ovim prijedlogom poslijediplomskog specijalističkog programa predlaže, specifičan je na više načina. Kao prvo, spaja više umjetničkih i znanstvenih disciplina koje su kod nas (ali ne i u svijetu) prilično striktno odvojene (kako u pravilnicima, tako i u dosadašnjem razvoju). Bez takvog spajanja znanstvenih i umjetničkih područja i grana, nije ga moguće koncipirati.

Kao drugo, studij je u potpunosti nov (što ne znači da za njega nema potrebe, kao je u uvodu objašnjeno). Teme i sadržaji koji će se na ovom studiju predavati za sada se predaju samo djelomično i u krajnje reduciranom obliku na dodiplomskim i diplomskim studijima pri učiteljskim fakultetima i još reduciranije na dijelu nastavnčkih smjerova na ostalim fakultetima. Zbog toga je sasvim razumljivo da ne postoji veći broj stručnjaka sa sveučilišnim karijerama koji se tim područjem usko bave. Istovremeno, praksa nam stoji nešto bolje, tako da ipak imamo stručnjake svjetskog glasa koji nisu (ili nisu značajnije) radno vezani uz sveučilište. Oni su, premda nemaju izbor u znanstveno-nastavna ili umjetničko-nastavna zvanja, kompetentni za rad na specijalističkom studiju, jer nisu samo praktičari već i teorijski promišljaju svoju praksu, što je vidljivo iz njihovih biografija i radova.

Dr.sc. Vladimir Krušić i mr.sc. Ines Škuflić Horvat primjer su takva dva stručnjaka. Oboje imaju prepoznatu međunarodnu karijeru, oboje su se i znanstveno dokazali (dr.sc. Krušić je u trenutku pisanja ovog elaborata u postupku izbora za docenta). Njih dvoje ključni su ljudi za razvoj dramske pedagogije u Hrvatskoj posljednjih nekoliko desetljeća. Sukladno tome, svi njihovi radovi i čitavo njihovo profesionalno djelovanje najuže su povezani upravo uz dramsku pedagogiju, što je u našoj sredini prava rijetkost. Uz to, oboje već godinama kao vanjski suradnici rade na Sveučilištu u Zagrebu. Predlagač programa svjestan je dodatne otežavajuće okolnosti oko suradnje s dr.sc. Krušićem, budući da je on u mirovini. Međutim, dr.sc. Krušić je s navršених 65 godina života postao umirovljenik u jesen 2013., tako da ne vidimo prepreku za suradnju za nekoliko sljedećih godina. A do tada bi se kroz ovaj studij, nadamo se, mogla steći kritična masa zainteresiranih stručnjaka, iz koje bi najbolji prešli na doktorski studij i znanstveno se intenzivnije počeli baviti upravo dramskom pedagogijom, što bi značilo da bi se najbolji od njih mogli s vremenom uključiti u nastavu na ovom specijalističkom studiju.

Dr. sc. Aleksandra Mindoljević Drakulić, viši je asistent i izabrana je u znanstveno zvanje znanstvenog suradnika na Učiteljskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Njen izbor u znanstveno-nastavno zvanje pitanje je trenutka, a reference za njezin doprinos konceptu studija dramske pedagogije su značajne budući da je jedan od rijetkih domaćih stručnjaka koji se bave psihodramom, disciplinom koja rubno graniči s dramskom pedagogijom i može značajno doprinijeti obrazovanju studenata.

Doc. dr.sc. Vitomira Lončar izabrana je u naslovno zvanje docenta na Akademiji dramske umjetnosti, gdje je dugo godina radila kao vanjski suradnik (od 2005. do 2013.), a suradnju sa Sveučilištem u Zagrebu nastavlja predavanjem na Muzičkoj akademiji. Dr.sc. Lončar aktivno se bavi znanstvenim istraživanjima publike u kazalištu za djecu i jedini je takav stručnjak u Hrvatskoj. Istovremeno, kao aktivna producentica i suvlasnica kazališta za djecu Mala scena u Zagrebu, vrijedan je član budućeg tima koji će studente moći provesti kroz proces nastanka predstava za djecu.

Dr.sc. Višnja Rogošić, s Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu doktorirala je na temu skupno osmišljenog kazališta (što je i tema kolegija koji je uvršten na popis izbornih kolegija ovog studija), izabrana je u znanstveno zvanje znanstvenog suradnika, a kao viši asistent već dulje sudjeluje u nastavi na Odsjeku za komparativnu književnost Filozofskog fakulteta u Zagrebu. Kao i kod dr.sc. Mindoljević Drakulić, i njen izbor u zvanje docenta zasigurno će se uskoro dogoditi. Njen doprinos studiju dramske pedagogije značajan je

utoliko što će studentima omogućiti da konceptualno razumiju složene odnose između dramske pedagogije i nekih oblika kazališne prakse, dakle, da povežu trendove u razvoju umjetnosti s trendovima u razvoju dramske pedagogije. Dr.sc. Rogošić je, gotovo da ne treba isticati, vjerojatno jedini stručnjak u Hrvatskoj čiji je usko znanstveni rad usmjeren upravo na umjetničke kazališne oblike koje je lako povezati s razvojem dramske pedagogije.

Sve gore navedeno obrazlaže potrebu da se u nastavni tim uključe i stručnjaci koji nemaju prepoznatu sveučilišnu karijeru u mjeri u kojoj je to uobičajeno za poslijediplomski studij. No, budući da je riječ o specijalističkom a ne o doktorskom poslijediplomskom studiju, vjerujemo da je iznimku u pogledu gore navedenih imena moguće prihvatiti. (Uostalom, i Pravilnik Sveučilišta u Zagrebu o specijalističkim poslijediplomskim studijima u članku 22. izrijekom navodi da se u svojstvu mentora može angažirati istaknuti stručnjak s doktoratom znanosti koji nema izbor u znanstveno-nastavno zvanje.) Cilj je, uostalom, kvalitetan program koji provode najkvalitetniji stručnjaci koje imamo na raspolaganju. Alternativno rješenje bilo bi angažiranje stručnjaka iz inozemstva, što bi značajno poskupjelo već ionako visoku cijenu studiranja za studente, što je bio razlog zbog kojeg smo od takve namjere odustali.

NAPOMENA O RAZVOJU STUDIJA U BUDUĆNOSTI:

Prijedlog programa ovdje prezentiran početna je stepenica za razvoj Studija u budućnosti. Kroz praksu i stalnu komunikaciju s polaznicima, Studij će se inovirati i prilagođavati.

Razvoj će, pretpostavljamo, ići u nekoliko smjerova. Prije svega, Studij će se tijekom vremena sve značajnije povezivati sa sastavnicama Sveučilišta koje kadrovski i materijalno imaju najviše za ponuditi polaznicima (Akademija dramske umjetnosti, Filozofski fakultet, Muzička akademija, Tekstilno-tehnološki fakultet). Nadalje, Studij bi se trebao otvarati i prema široj nacionalnoj i internacionalnoj zajednici, i to na dva načina: kroz proširenje suradnje sa stručnjacima (s akademske razine ili iz umjetničke i pedagoške prakse) izvan Sveučilišta u Zagrebu, kao i s uglednim međunarodnim stručnjacima. Postojeći kolegiji opisani u ovom prijedlogu zamišljeni su fleksibilno, kako bi omogućili takvo uključivanje i adaptiranje na neposredne okolnosti. Drugi oblik otvaranja svakako će biti pokretanje istraživačkih projekata, koji mogu biti znanstveno i/ili umjetnički zasnovani. Planiramo u tom smjeru produbiti suradnju s partnerima koji su u ovom prijedlogu programa već navedeni, ali i proširiti listu partnera. Treći važan aspekt bit će diseminacija iskustava: kroz skupove, susrete i izdavačku djelatnost. Diseminaciji iskustava pridonijet će i osnivanje web stranice, kako je ranije objašnjeno. Kako bi se ovakav studij mogao razvijati i poboljšavati, bit će ključno da se najvažnija inozemna literatura s vremenom prevede na hrvatski, što će dodatno potaknuti i domaće stručne i znanstvene doprinose.

Prilozi:

Prilog 1. Pisma namjere potencijalnih partnera

Prilog 2. Pisma strukovnih udruga i potencijalnih poslodavaca.

Prilog 3. Izjave institucija kojima potvrđuju suglasnost da njihovi zaposlenici sudjeluju u izvedbi programa Studija.

Prilog 4. Izjave nastavnika i suradnika kojima potvrđuju suglasnost za sudjelovanje u izvedbi programa Studija

Prilog 5. Pismo Agencije za odgoj i obrazovanje

Prilog 6. Izjava o samofinanciranju

Prilog 7. Izjava o zaposlenim nastavnicima

Prilog 8. Izjava o troškovima studija

Prilog 9. Procjena troškova studija